

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ORSZ. TÜZOLTÓ-SZÖVETSEG HIVATALOS LAPJA.

<p>Megjelenik minden hó második szombatján.</p> <p>Hirdetéseket felvenni egyedül a kiadóhivatal jogosított.</p> <p>A lap szétküldésére vonatkozó felszólalásokat az országos szövetség elnökségéhez kell intézni; a hová az előfizetések s hirdetések díja is küldendő.</p>	<p>Lapfajladonoc: A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. Kiadóhivatal: az Országos Tűzoltó-Szövetség Irodája VII., Rákóczi-út 38. Telefon 99-33.</p>	<p>Előfizetési ára, egész évre, 6 korona. Tagostülleteinknek ingyenpéldány jár.</p> <p>Szakközlök, melyeknek kósrata a szerkesztő címére irányítandó, ha közlésre alkalmasak díjaztatnak.</p>
---	---	---

Főszerkesztő: MARKUSOVSKY BÉLA, VI., Podmaniczky-utca 21., II.

Felölés szerkesztő: ERDÉLY ERNŐ, Győr, tűzoltóaktanya.

Post tot discrimina rerum.

Az 1920-ik évben megjelenő számunk első oldalán az elmúlt fekete esztendő elszenvedett oly sok csapásának néhány tanuságával illenek foglalkozni; de nincs terünk reá s visszatérhetünk még erre máskor is.

A Szövetségünk életében előfordult nevezetesebb mozzanatokra is ki kellene terjeszkednünk, de ezzel viszont az elnökség jelentésének vágnánk elébe.

Megelégszünk tehát annak örvendetes hire hangsúlyozásával, hogy március 27-ére már közgyűlést hirdet az elnökség.

Mert a kritikus 1919-ik esztendőben ilyet se lehetett tartani. Amikor rá gondolhattunk volna, már rég nyakunkon voltak a csehek, a szerbek és a románok, mely utóbbiaknak még Budapest megszállására s kifosztására is megadatott az alkalom és lehetőség.

De ha a választmány nem is volt ülésre egybe hívható, elnökségünk maga négy ülést mégis tartott az elmúlt év folyamán. Minthogy azonban 1919. évben már az április-juniusi számunk sem látott napvilágot és illetőleg csak kefelevonatban van meg, ily alakban irattárba helyeztetvén, most a négy ülésen felvett jegyzőkönyveket sem hozhatjuk helyszüke miatt. Lapunk terjedelmének redukálása ugyanis szükségszerű folyamánya a horribilis nyomdaköltségeknek, amelyek lehetlenné teszik azok szó szerint való közlését. Ma 40 korona egy kilogramm

papirosnak az ára, ami előbb 40 fillér volt. S hozzájárul ehhez a mintegy tizenegyszeresére emelkedett munkabér, meg az egyéb anyagok közel ezer százalékos megrágulása.

Az e jegyzőkönyvekbe foglalt határozatok egyébként inkább csak egy átmeneti állapotnak ideiglenes zavarait tükröztetik, de a jelenre vajmi csekély kihatással bírnak, úgy hogy azok közzétételét ilyenformán nyugodtan halaszthatjuk el jobb időkre. Addig hadd pihenjenek ezek is az irattárban.

Egyet azonban mégsem mulaszt-hatunk el ide iktatni: elnökünknek, Széchényi Viktor grófnak azokat a szavait, amelyekkel az 1919 szeptember 13-án tartott elnökségi ülést megnyitotta. Hangzott pedig ez a megnyitó a következőképen:

„Tisztelt Elnökség!

Midőn a megjelenteket, az átélt sok viszontagság után, üdvözlénem, az afelett érzett örömömnek adok mindenekelőtt kifejezést, hogy újra alkalmam van együtt látni — ha csak részben is — az elnökség tagjait,

Hála az Egek Urának, oly idők következtek el végre, amelyben ha nem is rendeződtek még teljesen a viszonyok, de legalább annyit megértünk, hogy nem kell többé szégyelni magunkat, hogy vagyunk és hogy magyarok vagyunk!

Akármilyen sorscsapás nehezedik is, még ez idő szerint is, reánk, azt — mint történetünk bizonyítja — valahogyan majd csak elviseljük. Csak az az egy ne érjen újra bennünket, ne jöjjön soha többé olyan idő, amelyben kénytelenek legyünk letagadni nemzetiségünket s elrejtteni nemzeti zászlónkat! (Ugy legyen!)

Az ülést ezennel megnyitom.“

HIVATALOS RÉSZ.

49
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség **elnöksége** folyó évi március hó 26-án, pénteken d. u. 3 órakor ülést tart, melyre az Elnökség t. tagjait ez uton hívja meg.

Budapest, 1920 február 11.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

141.
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség **segélyző pénztárának Elnöksége** folyó évi március hó 26-án, pénteken d. u. 3 órakor ülést tart, melyre az Elnökség t. tagjait ez uton hívja meg.

Budapest 1920 február 11.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

50.
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség **országos választmánya** 1920. év március hó 27-én, szombaton d. e. 10 órakor Budapesten, VII, Rákóczi-ut 38. sz. (IV. em. 15) alatt, saját üléstermében tartja évi rendes **közgyűlését**, melyre az elnökségi és választmányi tagokat ez uton hívjuk meg.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az Elnökség évi jelentése.
2. A zárószámadás tárgyalása.
3. A költségvetési előirányzat tárgyalása.
4. Tagtörlések.
5. Indítványok.

Az orsz. választmány tagjai: az elnökség tagjai, a szakosztályok elnökei, alelnökei, előadói, szakképviselői és jegyzői; a vármegyei szövetségeknek tisztviselői közül vagy választmányi tagjai sorából kiküldött, meghatalmazással ellátott 1-1 képviselője (ezek vasuti költségeik megtérítését kívánhatják, ha a szövetség elnökségének írásban előzetesen bejelentik és ha e szövetség az előző évet bezárólag tagsági díjjal hátralékban nincs; a hatóságtól kinevezett, illetőleg vármegyei szövetségek által megválasztott és igazolt vármegyei tűzrendészeti felügyelők; a törvényhatósági városok önálló hivatásos és önkéntes parancsnokai.

Budapest, 1920 február 11.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

142
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség **segélyző pénztára** folyó évi március hó 27-én, szombaton d. e. 10 órakor tartja Budapesten, VII, Rákóczi-ut 38. sz. (IV. em. 15) alatt, saját üléstermében évi **közgyűlését**, melyre a tagtestületeket tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az elnökség évi jelentése.
2. A zárószámadás tárgyalása.
3. Netáni indítványok.

Budapest, 1920 február 11.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség költségvetési előirányzata az 1920. évre.

BEVÉTEL:	K		f		KIADÁS:	K		f	
	K	f	K	f		K	f	K	f
Maradvány 1919. évi december 31-én	100	—	5658	4	Tisztviselők tiszteletdíja	—	—	2600	—
Allamsegély az 1919/20. évi költségvetési év 1-ső felére és az 1920. évre 8000 + 16.000 K	—	—	—	—	háborús segélye	—	—	6400	—
Tagdíjak:	—	—	—	—	Előadók és választmányi tagok utiköltsége ésapidíjai	—	—	10000	—
a) közvetlen tagtestületek: 700 K	—	—	—	—	Házbér	—	—	4000	—
b) vármegyei szövetségek: 2500 K	—	—	—	—	Fűtés, világítás, takarítás, telefon	—	—	5000	—
Kamatok	—	—	—	—	Nyomtatványok	—	—	8000	—
Különfélék:	—	—	—	—	Irodai, postai és ügykez kiadások	—	—	5000	—
a) szakkönyvek eladásából: 200 K	—	—	—	—	Tűzr. Közl. szerk. tisztd. és háborús segélye	—	—	2000	—
b) Tűzr. Közl. hird. díjaiból 150 K	—	—	—	—	Tűzr. Közl. szaccikkek díjazása	—	—	1200	—
c) " " előfiz. " 50 K	—	—	—	—	Tűzr. Közl. kiadási költsége	—	—	12000	—
Éremeladásból	—	—	—	—	Szakkönyvek kiadása	—	—	2400	—
1920 december 31-én hiány	—	—	—	—	Tanfolyamok rendezése	—	—	4000	—
	—	—	—	—	Tiszti vizsgadíjak	—	—	60	—
	—	—	—	—	Ösztöndíjak	—	—	2000	—
	—	—	—	—	Tanszermuzeum és könyvtár	—	—	1000	—
	—	—	—	—	Szolgálati érmek beszerzése	—	—	4000	—
	—	—	—	—	Előre nem látható kiadások	—	—	3000	—
	—	—	—	—	1920 december 31-én maradvány	100	—	—	—
	100	—	72660	—					
						100	—	72660	—

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztárának zárószámadata 1918 július 1-től 1919 dec. 31-ig

Sorszám	Év	Hó és nap	BEVÉTEL	Érték		Pénz		Sorszám	Év	Hó és nap	KIADÁS	Érték		Pénz	
				K	f	K	f					K	f	K	f
1	1918	jul. 1	Maradvány	197000	—	3551	—	1	1918	jul. 13	Nyugta úrlapokért			185	—
2	"	" 25	A Magyar Lesz. Bank folyósz. félévi kam.			64	16	2	"	" 29	Magy. Lesz. bank kez. költ.			3	16
3	"	" 31	Tagdíjak július havában			183	60	3	"	" 31	Segélyek július havában			20	—
4	"	aug. 8	Az 5000 K 4 ⁰ / ₁₀₀ -os záloglevél VIII/1 esed. szelv.			100	—	4	"	okt. 31	Segélyek október havában			60	—
5	"	" 31	A 20000 K n. é. 6 ⁰ / ₁₀₀ -os VII. hadik. esed. szelv.			600	—	5	"	" 31	Segélyek december havában			540	—
6	"	" 31	Tagdíjak augusztus havában			115	70	6	"	" 31	Tagdíjvisszatérítés december havában			7	50
7	"	szept. 16	A 17000 K 4 ¹ / ₁₀₀ -os záloglev. IX/1 esed. szelv.			607	50	7	1919	jan. 21	lly. Kellner E.-nek nyomtatványért			852	—
8	"	" 30	Tagdíjak szeptember havában			28	40	8	"	" 21	Az 1918 évi postai kiadások			64	10
9	"	okt. 31	Tagdíjak október havában			146	60	9	"	márc. 31	Tagdíjvisszatérítés március havában			16	—
10	"	nov. 15	A szegedi hordógyár ajándéka			100	—	10	"	ápr. 8	Kimutatások szétküldése			79	90
11	"	" 30	Tagdíjak november havában			78	40	11	"	jun. 30	Az 1919. évi I. felére eső irod. és postai kiad.			162	86
12	"	dec. 16	A 95000 K 4 ⁰ / ₁₀₀ -os kor. jár XII/1 esed. szelv.			1900	—	12	"	" 31	Tagdíjvisszatérítés június havában			2	20
13	"	" 20	A 10000 K 5 ¹ / ₁₀₀ -os II. hadik XII/1 esed. szelv.			275	—	13	"	szept. 10	A Magy. Lesz. Bank kezelési költ.			3	85
14	"	" 23	A 25000 K 5 ¹ / ₁₀₀ -os IV. hadik XII/1 esed. szelv.			687	50	14	"	" 11	A Magy. Lesz. Bank kezel. költ. 1919 II/10.			3	80
15	"	" 31	Tagdíjak december havában			106	—	15	"	dec. 31	Az 1919. II. félévi portókiad.			114	10
16	1919	jan. 31	Tagdíjak január havában			289	60	16	"	" 31	Kimutatások szétküldése			18	45
17	"	febr. 11	Az 5000 K 4 ⁰ / ₁₀₀ -os záloglevél II/1 esed. szelv.			100	—	17	"	" 31	Maradvány	197000	—	11820	57
18	"	" 17	A 10000 K 6 ⁰ / ₁₀₀ -os hadik II/1 esed. szelv.			300	—								
19	"	" 28	Tagdíjak február havában			870	30								
20	"	márc. 30	Tagdíjak március havában			427	70								
21	"	ápr. 7	A Magy. Lesz. Bank 1918 II. félévi esed. kam.			77	85								
22	"	" 7	A 10000 K 6 ⁰ / ₁₀₀ VI. hadik. VIII/1 esed. szelv.			300	—								
23	"	" 21	A 17000 K 4 ⁰ / ₁₀₀ -os záloglev. III/1 esed. szelv.			607	50								
24	"	" 30	Tagdíjak április havában			247	60								
25	"	máj. 15	Peck Emil alapítványa			200	—								
26	"	" 31	Tagdíjak május havában			181	20								
27	"	jun. 16	A Magy. Lesz. Bank folyósz. 1919 I/1. kam.			92	96								
28	"	" 21	Szabó Péter Pál ajándéka			45	—								
29	"	" 30	Tagdíjak június havában			373	—								
30	"	jul. 11	A postatakp. 1918/19. évi kamata			172	12								
31	"	" 31	Tagdíjak július havában			275	80								
32	"	aug. 31	Tagdíjak augusztus havában			28	40								
33	"	szept. 11	A 20000 K n. ért. VII. hadik. II/1 esed. szelv.			600	—								
34	"	" 11	A Magy. Lesz. Bank folyósz. VI/30 esed. kam.			62	80								
35	"	" 30	Tagdíjak szeptember havában			5	—								
36	"	okt. 31	Tagdíjak október havában			5	40								
37	"	nov. 30	Tagdíjak november havában			24	80								
38	"	dec. 31	Tagdíjak december havában			122	60								
				197000	—	13953	49					197000	—	13953	49
	1920	január 1	Maradvány	197000	—	11820	57								

Budapesten, 1919. december 31.

Gróf Széchenyi Viktor s. k.
elnök.

Dr. Óvári Ferenc s. k.,
alelnök.

Kuhárszky László s. k.,
titkár.

Dr. Balogh Dezső s. k.,
pénztáros.

* **Csőplőgépek szalmafűtéssel.** Minden gőzcséplőtulajdonos jól teszi, hogy amennyiben nincs kilátásuk szénre, akkor ha még nem gondoskodtak volna lokomobiljuk tüzelésének átalakításáról szalmatüzelésre, azt minél előbb tegyék meg. A szalmatüzelésre szolgáló berendezések közül a legegyszerűbb az, ahol a lokomobil tüzelő-ajtónyílásába bádoggaratot illesztünk, amely befelé nyíló billenőajtóval látandó el. Ez a billenőajtó egy, a gép előtt elhelyezendő favályuba torkollik, amelyen át a szalma etetése vasvillával történik. A lég-huzam szabályozására, a kipuffogó nyílása egy, körülbelül 80 milliméter furatu, vasdugóval szűkítendő, amely az ütközés elkerülésére az áramlás irányában kuposan leolezendő. A szikraképződés csökkenésére a lokomobil kéményesonk és a kémény felső része közé ritka

drótszitát kell illeszteni, a tüzelőszekrény alatt pedig pernyegyűjtőgödört készíteni. Ebbe vasrudakat, vagy régi forresőveket fektetünk, a rostélyt ezeken helyezük el, hogy az elégséges levegőmennyiséget elérjük. A gép körül a tűzbiztonságra minden intézkedést meg kell tennünk; vizeskád és kézivödör álljon rendelkezésre a tüzelőajtó közelében, a tüszekrény pedig földdel körültöltjük, hogy a szél a gödörben összegyűlt pernyét ki ne fujhassa. A lángcsövek megfelelő kaparóval, a tüszekrény homlokfala pedig vízbemártott vesszősöprűvel üzem közben sűrűn tisztítandók. Fatüzelés esetében a széntüzeléshez képest különleges átalakításra nincs szükség, csupán rostélyrudakat kell ritkábban elhelyezni, vagyis néhány rostélypálcát ki kell venni.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség zárószámadása 1918. évi július hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig.

Sorszám	BEVÉTEL	Érték		Pénz		Sorszám	KIADÁS	Érték		Pénz	
		K	f	K	f			K	f	K	f
1	Maradvány 1918 július 1-én . . .	100	—	3006	97	1	Tiszteletdíj			3900	50
2	Allamsegély			26877	17	2	Háborús segély			4799	96
3	Tagdíjak:					3	Előadók útiköltsége és napidíjai . . .			5199	10
	a) közvetlen tagtestületek . . .			601	—	4	Házber			4034	20
	b) vármegyei szövetségek . . .			4690	94	5	Fűtés, világítás, takarítás, telefon . .			1584	37
4	Éremeladás			9160	30	6	Irodai és postai kiadás			684	39
5	Szakkönyvek eladása			1637	96	7	Tűzrendészeti Közlöny szerkeszt. díja			1200	—
6	Tűzrendészeti Közlöny előfizetéséből			99	—	8	Tűzrendészeti Közlöny szakcikkek díja			575	10
7	Tiszti vizsgadíjak			50	—			8567-02			
8	Előre nem látható			729	62	9	Tűzr. Közl. kiad. költs.	381	—	8948	02
						10	Kezelési nyomtatványok			339	40
						11	Tagdíjvisszatérítés			17	—
						12	Erem és szalagért			8698	70
						13	Könyvtár			15	—
						14	Előre nem látható			1218	98
						15	1919 december 31-én maradvány . . .	100	—	5658	04
		100	—	46872	96					100	—
	1920 január 1-én maradvány . . .	100	—	5658	04						

Budapest, 1919 december 31.

Gr. Széchényi Viktor s. k., Dr. Óvári Ferenc s. k., Kuhárszky László s. k., Dr. Balogh Dezső s. k.,
elnök. alelnök. titkár. pénztáros.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség vagyonmérlege 1918. évi július 1-től 1919. évi december 31-ig.

VAGYON:	K	f	K	f	TEHER:	K	f	K	f
I. Meghatározott rendeltetésű alapok:					1919 december 31.	456700	—	228478	85
József kir. herceg alap	4000	—							
Első magyar ált. bizt. társ. alapítv. . .	5400	—							
Szidanits árvák alapja	600	—	17	75					
Breuer Szilárd féle alap	1000	—	674	60					
Tűzoltó-Otthon alap	248600	—	28384	89					
Tűzoltó-Otthon ingatlanának értéke . .			157908	—					
II. Segélypénztár:	197000	—	11820	57					
III. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség vagyona:									
Folyó pénztár	100	—	5658	04					
Érempénztár			14563	—					
Ingó vagyon			9452	—					

1919. évi január 11-én a tárgyalás a kereskedelemügyi minisztériumban értekezlet volt.

Egy 1919. évi március 5-én 50.169. szám alatt, az akkori kereskedelemügyi minisztérium által kiadott körrendelet értelmében ugyanis a hengerkémények évenként egyszer, a mászó-kémények pedig a szükséghez képest, de szintén kötelezőleg kiégetendők. E miniszteri rendelet alapján most — a vidék egynemely helyén — a kéményseprők derűre-borura égetik a kéményeket. Mint lapunknak például Szegedről írják „egy délelőtt egy kéményseprő tíz háznak is kiégeti a kéményeit. Minthogy pedig egy közepes házat 10 kéménnyel vehetünk fel, az illető egy délelőtt 200 kiégetést is végez s a 2 K 50 fillért számítva, egy nap 500 koronát keres. És teszik ezt végig a városon, ha szélcsend van s égetően süt a nap éppugy, mint amikor orkán dühöng.“

Hogy bizonyos esetekben a kémények kiégetése nem mellőzhető, az kétségtelen. Olyan „szükséges rossz“ az, amit különösen hengerkéményeknél ultimum refugium gyanánt tűnünk kell.

Mert a hengerkéménynek, bár tetemesen olcsóbb, elég sok a kényes oldala.

Először is mindjárt nem megfelelő, mihelyt 16 centiméternél szűkebb, mert így elégtelen az ürszelvénye. Másodsor, ha kellő bőségű is, de több emeletről vezetik bele a füstcsöveket avagy 16 cm. átmérőjű kéménybe két közönséges tüzelésnél s egy 23 cm. átmérőjű kéménybe három közönséges tüzelésnél többet csoportosítanak, akkor ismét csak nem bírja elvezetni a képződő égési füsttermékeket, különösen oly helyen, ahol gyantatartalmu fenyőfával tüzelnek. Harmadsor, akkor sem megfelelő a hengerkémény, ha ámbár szabályszerűen épült, de a beléje torkoló füstcsövek belső vége a kémény ürterét szűkíti, vagy pedig a túlrovid kályhaeső közvetlenül a lángot csapja a kéménybe. Negyedsor, hogy ne kelljen tulmagasan, szabadon álló gyanánt építeni a kéményeket, e végből rendszeren közel a gerinchez vezetik ki azokat. Ez a törekvés pedig néha nem teszi lehetővé a függélyes irányban való vezetést, illetőleg csak bizonyos hajlás vagy görbe irány mellett válik lehetségessé közel a gerinchez bujni ki a kéménnyel. Ötödsor a tisztítás szempontjából nem megfelelő valamely hengerkémény, ha körszelvény helyett hosszukás négyszög a kereszt-szelvénye, más szóval, ha nem hengeralakú, hanem négyszögletes. És ez a négyszögletesre épített hengerkémény nem is valami ritkaság, különösen mióta az építési szabályzat 294-ik §-a is megengedhetőnek minősítette azt.

A kőművesek, ha nem gyakorolnak rájuk fölügyeletet, hanyagságból és illetőleg saját könnyebbségük okáért, e nélkül is nagy előszere-ttel csinálják négyszögletesre a hengerkéményt. Ilyenkor tudniillik elesik a téglák nehézkes megfaragása (idomítása), elég csak egyszerűen egymásra rakni a téglákat, ami tagadhatatlanul könnyebben és gyorsabban is megy. A belül nem szabatosan hengeridomu, nem kerek kémények azonban nem jól tisztíthatók; a szögletekből sem a golyó, sem pedig a kefe nem tudja kisodorni az ott letelepedett kormot. Ha a kémény fala ezen felül még hideg is, mert nem kellően védett, akkor faszén- és koksztüzelés kivételével minden más tüzelésnél, a tüzelés közben felszálló égési termékek közül, különösen a fűtés megkezdésekor, a vízgőzök a kémény hideg falain lecsapódnak s az oda tapadva talált, valamint később fölszálló szénrészeeskékkel

megmelegszenek avagy újabb réteggel gyarapodnak, a kémény belső oldalain felhályagosodnak s cseppfolyós alakban, saját súlyuknál fogva lefelé súlyednek és a kémény alja felé mind nagyobb mennyiségben gyűlve össze, annak ürterét folyton szűkítik. Minthogy pedig a szűküléssel elválhatatlanul együtt jár a lég-huzam esökkenése is s mivel ez a folyékony fényszorom, a kefével való sópréskor, eltávolítás helyett csak még inkább szétmázolódik, le- és szétkenődven a belső falakon: azért szükséges és megengedett ily kéményeknek a kiégetése.

A folytonos kéményégetés azonban mesterséges földézése a veszedelem minél gyorsabb bekövetkezésének. Mert minden kiégetés mesterségesen előidézett valóságos kéménytűz, mivel pedig a koromnak van, ha egyszer ég, a legnagyobb sugárzó melege, természetes, hogy nagyon megviseli a kémény falazatát.

A kiégetések alkalmával kifejlődő hőség ugyanis azt eredményezi, hogy a vakolat lehull, a falazat is töredezni kezd s végre megreped. Hogy aztán e repedésen át kiröpülő szikra a padlást mikor gyújtja föl: az csak időkérdés! Minél jobban tisztítható valamely hengerkémény, annál kevésbé szorul kiégetésre s minél kevesebbet égetünk valamely kéményt, annál tovább tart az állékonysága vagy életképessége.

A falazott kéményekre nézve ily éppenséggel nem közömbös manipulációról levén szó és nehogy e révén mohó kapzsiság s a tűzrendészeti szempontból elengedhetlen elővigyázatlanság figyelmen kívül hagyása kapjon lábra: ez okból Országos Szövetségünk elnöksége szükségesnek ítélte felterjesztéssel élni. A belügy-minisztérium ez alapon megkereste a társ-kormány hatóságát az iránt, hogy a idézett számú rendelet intézkedése, mely illetékes szakkörök meghallgatása nélkül bocsáttatott ki, most utólag ezeknek és a tűzrendészeti hatóságoknak bevonásával egy ad hoc értekezleten tanácskozás tárgyává tétessék.

Az értekezlet a kereskedelemügyi minisztérium tanácsstermében dr. Barthos Andor államtitkár elnöklete alatt meg is tartatott, Országos Szövetségünket főszerkesztőnk, a fővárosi főparancsnokságot Breuer Szilárd, képviselte. Az érdekelt minisztériumok nevében egy-egy kiküldött szerepelt. Képviselve volt a főváros tanácsának jogügyi és építésügyi osztálya, a gyárosok szövetsége, a kereskedelmi és iparkamara, ott volt a kisiparosok h. miniszter biztosa dr. Dobsz László, s megjelent a kéményseprők országos egyesületének, valamint a fővárosi ipartestületnek számos tagja, élükön az elnökökkel.

Az értekezlet mindenekelőtt pertraktálta azokat az eseteket, amelyekben a kémények kiégetése nem mellőzhető.

Másodsor megállapította, hogy maga a kiégetés a kéménytisztítás fogalmi körébe tartozik, vagyis nem egyszerűen csak corollariuma a kéményseprésnek, hanem olyan munkálat, amelynek házilag nem eszközölhető fogantatását a háztulajdonos nemcsak tűrni köteles, hanem az illetékes kéményseprő által, kellő óvintézkedések betartása mellett, végzendő eme teendőket meg is kell fizetnie.

Harmadsor pedig kimondotta, hogy a kiégetések szabályozása nem miniszteri rendelettel, hanem a jogalkotó tényezők által készített szabályrendeletben irandó körül.

Végül pedig egyrészt, hogy a csak kapzsi-ságra visszavezethető fölösleges kiégetések megakadályoztassanak, másrészt hogy azok fogantatosítása egyedül a valóban multhatatlanul szükséges esetekre szorítkozzék: a szabályrendeletek alkotásánál figyelembe veendő következő direktívák összegeztettek:

a) Mászkémények, amelyekbe belebujva s annak minden egyes pontját megközelítve, a lerakódott korom lektorható, csak teljesen abnormális esetekben — kivételesen — égethetők, s

b) hengerkéményeknél is csak ott szabad azt alkalmazásba venni, ahol a képződött szurok másképp sehogyan se távolítható el.

c) Közönséges tüzelésnek füsttermékeit elvezető kéményeknél évenként legfeljebb egyszer eszközölhető kiégetés és

d) még ha szükségből többször kellene is azt fogantatosítani, díjat e munkálatért egyszerűen többször felszámítani nem lehet.

e) Ahol állandóan szükség van kiégetésre, ott rendszeres időközökben történjék az, vagyis nem várandó be a kémény teljes elszurkosódása.

A kérdés megoldása, mint a fentiekből kitűnik, erősen ráutalja az illetékeseket az építésrendőri szempontok mérlegelésére. Mert preventive csak így diminuálhatók azok az esetek, amelyeknek, mint szükséges rossz, mellőzhetlen kiégetés a következményük. A dolog azonban az építési szabályrendeletekbe illesztendő §§-okkal egymagában aligha vihető dűlőre. Meg kell adni a jogot a kéményseprőnek, hogy már építés közben gyakorolhassanak a saját kerületükben ellenőrzést a kémények ferde elhuzása vagy tulszűkre szabása ellen in statu nascenti emelhessek fel tiltakozó szavukat. Ha pedig erre az ingerencára nem nyílnék alkalom, nem adódna mód; akkor legalább azt kell számukra lehetővé tenni, hogy az első legolyózás alkalmával, ami ezentul ne kőművesi, hanem expressis verbis kéményseprői teendő legyen, tehessék meg a kémények jól tisztíthatása érdekében célirányos javaslataikat.

Az értekezlet, mint látható, igen eredményes volt.

A fővárosi hivatásos tűzoltóság.

1920 február hava 1-én jubiláris évszámot ért el; 50 éves lett.

1870. évi február 1-én vonult fel ugyanis az a kised (14 főnyi) szegődményes tűzoltócsapat, mely létesülését az önkéntesek főparancsnoka, gróf Széchényi Odön és Bizenti, akkori pestvárosi főkapitány sürgetésének; kiképeztetését pedig Krause Waldemár, leipzig-i tornatanárnak köszönte. Ez az első őrség, mely a belvárosi (IV. kerületi) Eskütéren, ahol a plébánia épületének földszintjén nyert elhelyezést, az Erzsébethid építésének megkezdéséig szerepelt itt központ gyanánt, hogy ekkor (1894) ideiglenesen előbb a Rókuskórház melletti Stáhl utcába (a mai VIII. kerületi őrségre), majd pedig 1895 novemberében a mostani központra, a Kun-utcai laktanyába költözzék. Az 50 év előtti első, illetve központi tűzország helyén most az Erzsébethid egyik Dunabalparti főpillére áll.

1870 február elseje óta — közben folyton izmosodva, fejlődve, egyre nagyobb létszámmal és tökéletesebb szerekekkel — látja tehát el ez a

delkezésre áll, éjjel úgy, mint nappal, az egymást végnélkül követő 24 óráknak minden pillanatában és még sincs soha restanciája. Ez az egyetlen intézménye a városnak, mely az elintőzésre váró eseteket nem tologatja át a következő napokra; hanem egyhuzamban végzi teendőjét, oldja meg feladatát s „míg nem kész: nincs nyugalma“ és e közben nemcsak szellemi energiát, és fizikai erőt állít csatásorba; hanem testi épségét, sőt életét is kockáztatja a közjó érdekében — mások javára!

Ily 50 esztendőnek évfordulóján és illetőleg a többi városi alkalmazottal szemben 292 ezer tőbbletórás teljesítménnyel eltöltött 18.250-ik huszonnég órának a felvirradtával a félszázados határkőnél szerény keretekben házi ünnepet rendeztek.

Mikor a berlini tűzoltóság hasonló jubiláris évét megérte és illetve midőn 1901-ben fennállásának ötvenedik évét ünnepelte, egy internacionális tűzoltókongresszussal kapcsolatosan rendezett, nagyszabású, szakkiállításal tette azt emlékezetessé nálunk. Azok az elszomorító állapotok, melyekben szegény hazánk ma leledzik, ab ovo kizárták még a gondolatát is minden nagyszabású ünnepség tervbevételenek. Budapesti tűzoltóságunknak azonban az abnormális viszonyoktól eltekintve sem lett volna ilyesmire szüksége. — Jó hírre már másfél, sőt két évtizeddel ezelőtt is olyan volt, hogy Páris, Berlin és London után, a IV.-ik nemzetközi tűzoltókongresszusnak már az 1904-ik évben színhelyéül szolgálhatott Budapest; az itt kultivált megelőző tűzrendészetnek pedig az összes civilizált nemzetekét tulszárnyaló fejlettségével, az egész világ tűzoltóprimipilusainak egybehangzó kijelentése szerint úgy tudott már akkor imponálni, hogy nem az 5-ik hanem az első hely illette meg.

Szerekek dolgában persze akkor még kissé el volt maradva. De Bárczy István polgármesterségének érája alatt e részben is utólérte a művelt nyugatot. A jubiláris évfordulóról tehát csak szűk házi ünnep keretében emlékezni meg, ez a testület nyugodtan megengedhette magának.

Maga az ünnep a Kun-utcai mostani központon az e csapatnál megszokott példás rendben folyt le. Zavarólag még a télvíz esője és sara sem tudott érvényesülni, legfeljebb példázta azt a közismert tény, hogy ezt az intézményt semmiféle zákányos idő nem akadályozhatja meg feladatának exakt teljesítésében. Az ünnepségre megjelentek tiszteletreméltó s neves gárdája pedig bizonyosság volt amellelt, hogy a budapesti hivatásos tűzoltóság megérdemelt népszerűségnek örvend változatlanul.

A megjelent előkelőségek és a három oszlopban sorakoztatott csapat előtt három beszéd hangzott el. Janicsék Andor, főparancsnok, dr. Sallay Árpád tanácsnok és dr. Bódy Tivadar polgármester valának az ünnepi szónokok. Utóbbi egy csoport ujoncot is feleskett ez alkalomból. Azután pedig a Tisza Kálmán tér felől jöve a Dologház-utcán végig szerken vonult el a csapat a vendégek előtt.

Az így egészben sikerült ünnepegyébség-hibájaként csak kettőt hozhatunk fel: A I m á d y Géza ny. tanácsnok korszakos érdeme, amit a testület életében, különösen a legénység jövőjét illetőleg szerzett, nem jutott kellőképp hangsúlyozottan, megfelelő formában kifejezésre. A

A kecskeméti tűzoltóság 1919. évi jelentéséből.

Az elmúlt 1919. év történetében két nevezetes mozzanat érdemel fölemlítést. Négy évtized óta nem volt oly kevés tüzeset városunk területén, mint az elmúlt 1919. évben. A külterületi tüzeseteket is beleszámítva, összesen 40 tüzeset fordult elő, míg az előző évben a tüzesetek száma 101 volt.

A kommunista éra a tűzoltótörsület élére parancsnoki minőségben Turai Antal „elvtársat“, a helybeli szintársulat tagját alkalmazta. Szomorú emlékét a parancsnoki irattárban elhelyezett kinevező határozat és a testületben véghezvitt dicső ténykedései őrzik.

A tűzoltóság 22 főnyi létszáma a 290/919. számú közgyűlési határozattal 1919. évi január 1-től kezdődőleg 27-re emeltetett akként, hogy 1 őrparancsnoki, 1 csővezetői és 3 köztűzoltói állás szerveztetett. Az újonnan szervezett őrparancsnoki állásra a polgármester április 1-től kezdődőleg Lukács Béla tartalékos műszaki hadnagyot nevezte ki alparancsnoki minőségben, ki a háború kitérése után alakult Önkéntes Tűzoltócsapatnak ügybuzgó tagja volt. A tűzoltó tiszti vizsga letételéhez ugyanis egyévi gyakorlati idő szükséges. Ennek eltelte, illetve a tűzoltótiszti oklevél megszerzése után városunk tűzoltótörsületének vezetése az 5 feladatát fogja képezni.

A kommunizmus megszűnte után beállott 48 óras szolgálat következtében a gazdasági hivatal részéről hat kocsis állítottatott be. Ezek közül 3 tűzoltói készenletben áll, 1 a mozgónapos szolgálatot (hulla- és betegszállítás stb.) látja el, 2 pedig szabadnapos.

A változott viszonyok miatt az ősz folyamán a tűzoltótörsület újjászervezése iránt jelentés tétel a városi tanácshoz. A rendőrség ugyanis államosítottván, a rendőrlégénység anyagi helyzete és szolgálati viszonya is lényegesen megjavult. A haladás fonalát természetesen a tűzoltóságnál is fel kellett venni. A tervezet szerint a tűzoltótörsület 1 parancsnok és 1 alparancsnok vezetése alatt 57 főből állana s az évi költségelőirányzat félmillió koronát tüntet fel.

A városi tanács az újjászervezést a mostani zilált viszonyok között keresztülvihetőnek nem tartván, az erre vonatkozó összes iratokat 1920. évi április 1-ig nyilvántartásba vétette.

Bármennyire idegenkedünk is az újjászervezéstől, illetve az ezzel járó kiadásoktól, a helyzet kényszerűsége miatt nem térhetünk ki előle. Éppen azért városunk vezetőinek figyelmét ismét felhívom, hogy a folytonosan emelkedő tűzoltósági kiadások fedezéséről okvetlenül gondoskodnunk kell. Erre nézve több mód kínálkozik, u. m.:

- a) tűzoltósági adóalap létesítése;
- b) városi tűzkárbiztosító intézet felállítása;
- c) a városi épületek után önbiztosító tűzkáralap létesítése.

Csekélységem már két évtized óta agítál a fentiek érdekében, — sajnos, — eredmény nélkül. Pedig ha annak idején előterjesztett javaslataim kellően méltányoltattak volna, néhány millióval gazdagabbak lennénk. Ez az összeg elvándorolt a biztosítótársaságok trezorjaiba, mi pedig sopánkodunk tovább a folytonosan növekvő tűzoltósági kiadások miatt, amelyek a jövőben holt bizonyossággal hatványozódnak fognak.

Mert a tűzoltóság mai elhelyezése közegészség-ellenes s ha azt akarjuk, hogy embereink idő előtt tönkre ne menjenek, új tűzoltóaktanya építésével, jobb, emberségesebb elhelyezésről kell sürgősen gondoskodnunk.

Másodszor legénységünk illetményeit teljesen egyformává kell tenni az állami rendőrökével, annyival inkább, mert minél kevesebb díjazást állapítunk meg részükre, annál silányabb emberanyag fogja a tűzoltópályát élethivatás gyanánt választani.

Azután nincs vízvezetékünk, nincs tűzjelzőhálózatunk, nincsenek motorfecskendők, nincsenek modern

egyéni felszerelésünk. Ezeknek beszerzése nem csekély összegbe fog kerülni. Éppen ezért itt nem sopánkodni és garaszkodni, hanem cselekedni kell!

Ne sajnáljuk a tűzoltósági kiadásokat, mert hiszen a tűzoltóság éppen olyan módon mozdítja elő városunk egyetemes érdekét, mint a nemzeti hadsereg az államét.

Kónya Imre,
tűzoltóparancsnok.

* Győr város hivatásos tűzoltóságának egy téli hónapra szóló gyakorlati és iskolai sorrendje:

3-án reggel 7—8-ig: Tömlőszerelés motolláról; d. u. 5—6-ig iskola: A szívó- és nyomótömlők gondozása, mosása, bekötése.

4-én reggel 7—8-ig: Kocsifecskendővel gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A K-téle fecskendőkről.

5-én reggel 7—8-ig: Kihuzó- és angol létragyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A K-féle létrákról.

6-án reggel 7—8-ig: Egy és két kötélén mentés; d. u. 5—6-ig iskola: A mentésről.

7-én reggel 7—8-ig: Támadási gyakorlatok kocsifecskendővel, tűzcappal, kihuzó- és angol-létrákkal; d. u. 5—6-ig iskola: A csővezető kötelességei.

10-én reggel 7—8-ig: Tűzcapszerelés motolla- és tekeres-tömlővel; d. u. 5—6-ig iskola: A vízvezeték és tűzcapsok.

11-én reggel 7—8-ig: Mozdonyfecskendő szerelése; d. u. 5—6-ig iskola: A szerek tisztántartásáról.

12-én reggel 7—8-ig: Horoglétra-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A tűzjelzőkről.

13-án reggel 7—8-ig: Mentőtömlő- és ugróponyva-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A színház-, hangverseny- és cirkuszorségről.

14-én reggel 7—8-ig: Támadási gyakorlat mozdonyfecskendővel, tűzcappal, horoglétrákkal; d. u. 5—6-ig iskola: A különleges tüzek oltásáról.

17-én reggel 7—8-ig: Tömlőszerelés az autófecskendőkről; d. u. 5—6-ig iskola: Az autószerkekről.

18-án reggel 7—8-ig: Autófecskendő-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A szereken elhelyezett felszerelésekről.

19-én reggel 7—8-ig: Gépezetes tololétra-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: Az őrségszolgálatról, telefonügyelet, készenlet, istállóügyelet.

20-án reggel 7—8-ig: Boroszlói mentés, füstkészlet, tömlőhid-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: A falusi tűzoltóságról, sípjelzésről.

21-én reggel 7—8-ig támadási gyakorlat az autófecskendővel; d. u. 5—6-ig iskola: A megelőző tűzrendszetről.

24-én reggel 7—8-ig: Tűzcapsról támadások; d. u. 5—6-ig iskola: Az ország tűzoltóságainak szervezetéről.

26-án reggel 7—8-ig: Mankófecskendő, annihilator, extinkteur- és Perkeo-gyakorlat; d. u. 5—6-ig iskola: Az extinkteurokról.

27-én reggel 7—8-ig: Mentőgyakorlat, sebesültszállítás hordágyon, létrán és karon; d. u. 5—6-ig iskola: Első segélynyújtás.

28-án reggel 7—8-ig: Támadási gyakorlat az összes szerekkel; d. u. 5—6-ig iskola: A tűzoltószerkek kipróbálása.

Gyakorlatok és iskolák tartamára a telefonügyeletet teljesítő ujonctűzoltók régebbi tűzoltókkal váltandók fel.

Első idő, vagy bármily más oknál fogva elmaradt gyakorlat pótlását a napiparancs rendel el. Altisztté csak az léphet elő, aki az előadott anyagból a vizsgálatot sikerrel leteszi. Az ujonctűzoltók közül csak az véglegesíthető, aki ugy gyakorlati, mint az elméleti tűzoltásban helyét megállja.

A fegyelem és rangjelzés.

A forradalmi hangulat első extázisában mindkettőt száműzhetőnek vélték.

A fegyelem, mint fogalom, sőt, mint egyszerű szó sem rokonszenves. Ha csak rá gondolunk is fázva, utálkozva fordulunk el tőle, mert rossz emlékeket ébreszt. Ahogy kimondjuk, eszünkbe jut az igazságtalan, a legméltányosabb egyéni érdeket is figyelmen kívül hagyó; meg az ósztrák minta szerint pofozó, kardlapozó, kikötő véső feljebbvaló. Joggal utáljuk tehát még az emléket is.

De azért fegyelemre mégis szükség van. E nélkül közös célra irányuló együttes munkának sikere nem lehet.

Az ideális fegyelmezetség az volna, ha nem a kényszer, hanem a küzdésnek, arra való képesség érzetétől duzzadó erős vágya, a szívből gyökerező tettvágy lenne az ösztönző. Csak hogy ez az érzés igen sok konok koponyába bele sem plántálható. A vonakodás és okoskodás nélkül való engedelmisséget, ami nélkül pedig eredmény el nem érhető, sokaknál ki kell kényszeríteni. Szóval parancsadás és büntetés nélkül fegyelmet tartani nem lehet.

Mihamar rájött erre a vörös hadsereg vezetősége is. Bizonyosára reá, hogy először is megszüntette a bizalmiférfi rendszert, amelynek hivatása csak addig volt, amíg az atyai érzést nem ismerő feljebbvalókat eltávolították s a szükséges személyi változásokat keresztülvitték. A további rend és fegyelem fenntartása céljából azonban kénytelen volt a parancsnokok fenytő hatalmi rendszerét visszaállítani. A fegyelmi fenytés jogával felruházott parancsnokok mellé ugyan egy időnként újra választandó 3 tagú fegyelmi tanácsot állított, véleményező szerv gyanánt, de ennek működése a harci készütségben azonnal megszűnik.

És annak belátása is nyilvánvaló lett nem-sokára, hogy a rangjelzés nélkülözhetetlen. A harcban az ellenség előtt épügy, mint a tűznél, nincs idő arra, hogy kérdezzünk, ki a vezetésre, az intézkedésre hivatott. Annak állandó ismertetőjellel kell bírni és nem holmi karaszalaggal, amit el is veszíthetni.

A folyton harci készütségben és igen sűrűn harcban is álló tűzoltóságok tehát jól teszik, ha szintén visszaállítják a rangjelzéseket s ezzel a régi rendet. Magát a fenytő hatalmat pedig bizzák rá a vezető parancsnokra, mint egyedül illetékesre.

Dr.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tartalóm:** Post tot discrimina rerum. — **Hivatalos rész:** Meghívók. — A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség költségvetési előirányzata az 1920. évre. — A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélyszékhelyének zárószámadata 1918 július 1-től 1919 dec. 31-ig. — A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség zárószámadata 1918. évi július 1-től 1919. évi december hó 31-ig. — A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség vagyonmérlege az 1918. évi július 1-től 1919. évi december 31-ig. — Cséplőgépek számafűtéssel. — A kémények kiégetése. — A fővárosi hivatásos tűzoltóság. — A fegyelem és rangjelzés. Irta: Dr. — Testületi élet: A kecskeméti tűzoltóság 1919. évi jelentéséből. — Győr város hivatásos tűzoltóságának egy téli hónapra szóló gyakorlati és iskolai sorrendje. — Különfélék. — Szerkesztői üzenetek.

— **Elnökünket** a moori kerületben kiszagdapárti programmal nemzetgyűlési képviselőnek választották meg.

— **Alainkünket** az ellenforradalmi...

Gyermekszanatóriumok átadására ne utasítsák. Ezeket a szanatóriumokat ugyszólván Dr. Óvári Ferenc hozta létre s nagy vagyoni áldozatokkal jórészt ő tartotta fenn. Ez intézmények éléről, azok érdekében, egy aktív minisztert, — Zichy János grófot — ő döntött le s a Népbizottság mégis őt magát minősítette fölöslegesnek. Akkor vigasztalására szolgált, hogy megmaradt neki 39 középiskolai hadi árvája, mert az ezekről való gondoskodást nem vették le a válláról, most pedig megvan az az elégtétele, hogy a közlekedés újra órea ruházta a gyermekszanatóriumok ügyvezető-elnökének a hatáskörét.

— **Kopcsányi Hlatky-Schlichter Lajos**, volt országgyűlési képviselő, a győri önk. tűzoltó testület érdemekben gazdag elnöke, ki egy évtizeden át vezette meleg szeretettel e testület ügyeit, elhalálozott. Utolsó útjára február 7-én kísérték el.

— **Ranezay József** bajtársunkat, Országos Szövetségünk választmányának tagját, mint az erzsébetvárosi állami főgimnázium igazgatóját, a románok 48 óra alatt kitették természetben birt lakásából, a vezetése alatt álló iskola tanulóifjúságát pedig bizonyítvány nélkül világgá széledni kényszerítették.

— **Lukács Ödönt**, a volt Bihar vármegyei tűzoltó szövetség elnökét, nagyváradi helyettes polgármestert, a kolozsvári román hadbíróóság összeesküvésben való részvétel címén halálra ítélte.

— **A budapesti állami kikötő-építő igazgatóság** telepe számára külön tűzoltóságot szervezett, mellyel az Országos Tűzoltó Szövetség tagtestületei sorába belépett. Az új tűzoltóság parancsnoka **Jeney Dezső**.

— **A Veszprém vármegyei tűzoltó szövetség** választmánya 1919. évi szeptember hó 7-én a vármegyeház kistermében választmányi ülést tartott, melyen az 1919. és 1920. évek költségvetését és az idén tartandó közgyűlés helyét, idejét s napirendjét állapították meg.

Szerkesztői üzenetek.

O. Azt a verset „A XIX. század költéséhez“ címezve **Petőfi Sándor** írta, hangzik pedig ekképen:

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt vehet;
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyformán foglal helyet,
S ha majd a szellem fényugrára
Agyára mindnek méz gyanánt ragad:
Akkor mondhatjuk, hogy itt megálljunk
Mert más ily Kánaán több nem akad!

De addig — addig nincs megnyugvás,
Addig folyvást küzdödni kell
S többnek az élet — munkájáért
Nem fog fizetni semmivel.
Csak a halál, ha majd szemünket
Szellő, lágy csókkal zárja be
S virágkötelen, selyempárnákon
Becsát le a sír mélyibe.

E. Azt, hogy akik mély álmukból tüzvészre ébrednek és ilyenkor testrészüknék csak tizedrészét is megégetik, okvetlenül megkapják a cukorbetegséget, Dr. Flóris Áron állítja „Miképp lehetünk hosszú életűek“ című érdekes könyvében. Az ok mindenestre kevésbé tulajdonítható a hiányos börlégzésnek, mint inkább a lelki megrázkódtatásnak, mely a vérmirigyeknek, nevezetesen a veséknek, heréknek, pajzsmirigynek és különösen a fehér májnak (pancreas) működését megzavarja. A tűzoltók tehát könnyen tehetnek szert erre a súlyos betegségre, de — szolgáljon némi vigaszul — a cukorbetegség inkább csak azokat szokta meglepni, akik sok húst esznek és keveset vagv mitsam dolgoznak

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ORSZ. TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó második szombatján. Hirdetéseket felvenni egyedül a kiadóhivatal jogosított. A lap azétküldésére vonatkozó felszólalásokat az országos szövetség elnökségéhez kell intézni; a hová az előfizetések a hirdetések díja is küldendő.	Laptulajdonos: A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. Kiadóhivatal: az Országos Tűzoltó-Szövetség Irodája VII., Rákóczi-út 33. Telefon: József 118-45.	Előfizetési ár, egész évre, 5 korona. Tagtestületeinknek ingyempóldány jár. Szakcikkek, melyeknek kézirata a szerkesztő címére irányítandó, ha közlésre alkalmasak díjaztatnak.
---	--	---

Főszerkesztő: MARKUSOVSKY BÉLA, VI., Podmaniczky-utca 21., II.

Felelős szerkesztő: ERDÉLY ERNŐ, Győr, tűzoltólaktanya.

Március 27.

Győr, Miskolc, Szolnok, Eger, Székesfehérvár, Veszprém képviselői és néhány, vidéki testület megbízottja gyanánt is szereplő, budapesti bajtárs jelenlétében, nyitotta meg március 27-én Óvári Ferenc alelnök az országos választmány idei gyűlését. Az összezsugorodott Magyarország képe tehát itt is tükröződött. Egyedüli vigasztalásként csupán az szolgálhat, hogy a sok szomorú nyomot hagyott 1919-ik esztendőben, még ilyen ülés sem volt megtartható.

Az alább olvasható évi jelentés, a minden téren mutatkozó szterilitásnak képét tárja elénk Szövetségünk életében is.

„Közvetlen eredményt felmutatni — mondta Óvári megnyitó beszédében — alig tudunk. Memorandumokat ugyan terjesztettünk fela letűnt másfél év alatt is, országgyűlési felszólalás is hangzott el ügyünk érdekében és miniszterjárások is fogantatottak, — de mindez, szinte nyom nélkül merült el a feledés örvényében.

„Az egyetlen, ami bizonyos megnyugvást kelthet, annak ténye, hogy az 1919 volt a legkevésbé „tüzes“ esztendő. De ez aztán igazi szerencse is szegény hazánkra, mert annyira elhanyagolt, sőt egyenesen visszafelődött tűzrendészeti állapotok még sohasem valának országunkban, mint épp ebben az esztendőben.

„A falvakban nincs tűzoltóság és ahol maradt is még némi durványa

a háború előtt nagynehezen elért haladásnak, — a jelen mindenütt annyira kétségbeejtő viszonyokat tár elénk, hogy ezt tudva, látva, szinte félnünk kell a borzalmaktól, amik a tűzvészek évadjának elérkeztével bekövetkezhetnek. Mert a gazdag, nagy, Magyarország még megbirta valahogy az évi 50 milliós tűzkárt, de miként viselje majd el a kicsivé és szegénnyé tett ország a hatványozott mérvben előállható tűzkárosodást?!

„És amidőn tűzoltói téren minden elalélt, sőt csaknem kihalt, akkor éri meg Országos Szövetségünk fennállásának, működésének, félszázados évfordulóját. Első naggyűlését ugyanis a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség ötven évvel ezelőtt, 1871 évi szeptember hava 12-én tartotta meg.

„Megérdemelné ez a nevezetes évforduló, hogy országos ünneppé tegyük, noha a megszállott területeken élő bajtársak résztvevése nélkül, minden hivatalosan jubiláris volta dacára is, csonka maradna az. Ily ünnepet azonban csak rendes mandátummal bíró egyének rendezhetnek. S mi — a mai elnökség — immár 7-ik éve, megbízás nélküli ügyvivők vagyunk csupán. Okvetlenül kell tehát még az idén, egy naggyűlést tartanunk, ha csak Budapesten is, hogy az elkövetkező jubiláris esztendőben, végleges mandátumú vezetőség állhasson a Szövetség élén.

„Addig is azonban, nem szabad megszűnnünk kérni, követelni, hazánk

tűzrendészeti viszonyainak a javítására szolgáló intézkedéseket. A magunk körében fel kell hagynunk a tőkegyűjtéssel s az eddig megtakarított összegeket a tűzrendészet fejlesztésére általában, másrészt pedig, különösen a tűzrendészet munkásainak jobb dotálására kell felhasználnunk. A legközelebbi jövőnek ez a legsürgeőbb feladata. A rendkívüli módon megnehezült megélhetési viszonyok közepette, most kell egymást támogatva még jobban szeretnünk!"

Az Országos Választmány, alelnökünk megnyitójában kijelölt irányt, általános helyesléssel fogadta, indítványát pedig — a jövő évi költség-előirányzat tárgyalása során — egyhangulag magáévá tette és a rendkívüli nagygyűlésnek Budapesten leendő megtartását is kitűzte az idénre, november hava 5-ét és 6-át állapítván meg határnapul.

Vajha addig visszanyerhetnők legalább egy részét hazánk elszakított területeinek, amelyeken 3 és fél millió fajmagyart kényszerítenek idegen járom alá, összlakosságunkat 7 millió 414 ezer 767 lélekre apasztván le.

Tűzoltószer-kiállítás Varsóban.

Ugy látszik, nem hiába mondják, hogy „nincs lengyel, aki komolyan tudna haragudni, mihelyt csak 50 koronát érez is a zsebében.” A mai Lengyelország sem igen vallhat még relative felesleges 50 koronánál többet a magáénak, — hanem azért már kiállításra gondol, még pedig nem is csak helyire, de mindjárt nemzetközire.

A lengyel országos kormány budapesti képviselője ugyanis arról értesítette külügyminiszterünket, hogy 1920 őszén Varsóban (Warszawa), a lengyel kormány védnöksége alatt és pénzügyi támogatásával „tűzvészlek leküzdésére irányuló ipari kiállítást” tervez, melyre külföldről vámmentesen szállíthatók a kiállítandó tárgyak, hogy azután versenyen kívül, tehát tisztán okulás céljából, nyerjenek ott elhelyezést.

A rendezendő kiállítás címét és a kiállítatni kívánt tárgyakat kétségkívül jól választották meg.

A háború folyamán lengyel földön is megfordult véreink egybehangzóan azt adták, vagy hozták hírül, hogy tűzoltói téren igen fejlett viszonyokkal, vagy legalább meglepően gazdag tűzoltói felszerelésekkel találkoztak ott, még a falvakban is. Amit tehát ebből a szép felszerelésből részben elhurooltak, részben pedig a háborús szükség kényszere alatt el is pusztít-

rosok vannak-e abban a helyzetben, hogy módjukban legyen ki is állítani valamit? Ha igen, akkor a terv elgondolása minden kritikán felül áll, mert nemzetközibb téren, mint a miénk a minden haragot kizárni alkalmas és csak nemes vetélkedésre animáló tűzvédelem képvisel, a szomszéd államokat összehozni igazán nem lehetséges. A tűzoltószer-ipar terén valóban sine ira találkozhatnak azok is, akik nemrégén még hadilábon állottak egymással. Csak ne állana Lengyelország maga féllábbal még mindig hadban!

Az úgy mindazáltal annak rendje s módja szerint folyamatba tétetvén, illő, hogy mi is napirendre tűzzük a vele való foglalkozást. A belügyminiszter a kiállításon való részvétel kérdésében véleményt, és illetőleg a részvétel előkészítésére vonatkozólag részletes javaslatot országos szövetségünkől vár.

Az elnökség ehhez képest május 30-ára már értekezletet is hívott össze, mely gróf Széchényi Viktor elnöklete alatt, délután 3 órakor a Szövetség üléstermében, elég élénk érdeklődés mellett meg is tartatott.

Az értekezleten megjelentek a Szövetség részéről az alelnök: dr. Óvári Ferenc, a titkárok: Kuhárszky László és Keresztes János, a pénztárnok: dr. Balogh Dezső, két elnökségi előadó, u. m.: Papp Ferenc (Szeged) és Erdély Ernő (Győr), a hivatalos lap főszerkesztője: Markusovszky Béla, a közgazgatási bizottság jegyzője, Rosta Géza, a csepeli lőszergyár tűzoltóparancsnoka, azután a belügyminisztérium képviselőjében dr. Szöllőssy Alfréd, a fővárosi tűzoltóság részéről ennek főparancsnoka: Janicsék Andor, a tűzoltótisztek országos egyesülete nevében az alelnök: dr. Marinovich Imre, a gőzmalomok műszaki tanácsadója: dr. Varsányi, végre a gyárosok sorából: idősb Köhler István, Walszer Ferenc, Mátrai Antal és ifju Köhler István.

A felszólalások során határozottan kidomborodott annak megállapítása, hogy a nemzetközi érintkezés újrafelvételére kiválóan alkalmas fenti célu kiállításnak a lehetővé tétele, — megérdemli a támogatást, különösen oly rokonszenves nemzettel szemben, mint aminő a mindég velünk érző lengyel nemzet. A gyárosok ha nem is külön-külön, de egy kis együttes gyűteménynek a kiállításával hajlandók a jövőbeli összeköttetést előkészíteni. A malomipar terén, valamint az olajat magvakból extraháló gyárakban első helyen álló tűzvédelmi berendezéseink is méltók arra, hogy egy ily kiállításon az érdeklődőkkel megismertessenek. Szóval a többség elvileg a tervezett kiállításon való részvétel mellett döntött. S ha ez év őszén csakugyan nyélbe üthető lesz a varsói kiállítás, úgy — megfelelő kormányhatósági segítséggel — arról mi magyarok nem fogunk hiányozni.

* A nyiregyházi önkéntes tűzoltó egyesület Rimaszombathy Géza parancsnok elnöklésével május 9-én, a Neuilly igazságtalan béke ellen tiltakozó gyűlést tartott. „Az az egyesület — mondotta a gyűlésen a parancsnok — amely Milanóban a tűzoltói világver-

152.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvéetett Budapesten, 1920. évi március hó 26-án, a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnökségi ülésén.

Elnök: dr. Óvári Ferenc alelnök.

Jegyzőkönyv vezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, Königsberg Imre, Markusovszky Béla és Vida Pál.

Elnöklő alelnök a határozatképességet megállapítván, üdvözlí a megjelenteket, az ülést megnyitja.

1. Elnök örömmel jelenti, hogy az Orsz. Tűzoltó Szövetség titkárát, Kuhárszky Lászlót az igazságügyi miniszter főtanácsossá nevezte ki.

Örvendetes tudomásul szolgál.

2. Kuhárszky László titkár felolvassa Horthy Miklós Magyarország kormányzójának következő szövegű sürgönyét:

Méltóságos Széchenyi Viktor gróf, elnök urnak. Tolmácsold kérlek a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetségnek az őszinte ragaszkodás, szeretet és hazafias érzéstől áthatott üdvözlésért meleg köszönetemet. Isten áldása kísérje továbbra is a Szövetség működését. Horthy Miklós kormányzó.

Örömmel tudomásul vétetik.

3. Titkár jelenti, hogy Ilosvay Bálint belügyminiszteri tanácsos, h. államtitkárrá nevezetett ki, mely alkalommal a Szövetség üdvözlétét tolmácsolta.

Örvendetes tudomásul szolgál.

4. Titkár bemutatja Breuer Szilárd budapesti hiv. tűzoltóparancsnokának köszönő levelét, melyben megköszöni fia, Breuer László szövetségünknek volt tisztviselője, elhalálozása alkalmából hozzá menesztett részvétnyilatkozatunkat.

Igaz részvétellel tudomásul vétetik.

5. Titkár jelenti, hogy Kopesányi Hlatky—Schlichter Lajos Győr szab. kir. város volt orsz. képviselője és a győri önk. tűzoltó testület érdemekben gazdag elnöke; továbbá babocsei Nagy Ödön, a czibakházai tűzoltó-testület elnöke és örökös tiszteletbeli parancsnoka jobblétre szenderült. Mindkét testülethez részvétírat menesztetett.

Tudomásul szolgál.

6. Titkár bemutatja az 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időszakról szóló évi jelentést.

Az elnökség az évi jelentést némi módosítással az orsz. választmánynak előterjeszteni rendeli.

7. Titkár bejelenti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetségnek 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időről szóló zárószámadását és vagyoneleltárát.

Az elnökség a zárószámadást felolvasottnak minősíti, minthogy az a hivatalos lapban leközzöltetett. Felmentés megadása végett a zárószámadást az orsz. választmány elé terjeszti.

8. Titkár előterjeszti az 1920. évre szóló költségvetési előirányzatot.

Beható vita után az elnökség a költségvetést a következő változtatásokkal terjeszti elő az orsz. választmánynak.

Bevételnél: az éremeladásból származó 12.000 K-t 6000 K-ra szállítja le;

Kiadásoknál pedig: a tisztviselők háborus segélyét 6400 K-ról 8200 K-ra; az előadók és választmányi tagok utiköltsége és

napidíjai eimen előirányzott 10.000 K-t 16.000 K-ra; a fűtés, világítás, takarítás és telefon 5000 K-ról 6000 K-ra; a Tűzr. Közlöny tisztelődíja és háborus segélye 2000 K-ról 4800 K-ra; a Tűzr. Közlöny kiadási költsége 12.000 K-ról 16.000 K-ra; a szakkönyvek kiadása 2400 K-ról 4800 K-ra; a tiszti vizsgadíjak 60 K-ról 600 K-ra; a szolgálati érmek beszerzése 4000 K-ról 6000 K-ra emeli fel.

Ezen felemelés miatt a hiány 53.741 K 96 f-ben állapított meg.

Egyben megállapítatik, hogy a tisztviselők háborus segélye a következőképen oszlik meg: Kuhárszky László titkárnak 4000 K; Keresztes János c. titkárnak 2600 K; dr. Balogh Dezső pénztárosnak 1200 K, még pedig január 1-től.

A napidíjak 50 K-ban; a takarítás évi 1200 K-ban és a Tűzrend. Közlöny expedíálási költsége 50 K-ban állapított meg.

9. Titkár jelenti, hogy a belügyminiszter 1066—920. IX. szám alatt közli a kereskedelemügyi miniszternek 80.915—919. sz. 21. rendeletét, illetve átiratát, melyben arról értesít, hogy a kéményseprési szabályrendelet a belügyminiszterium előzetes meghallgatása nélkül bocsátott ki. A keresk. miniszter kijelenti, hogy jövőben tűzrendészeti kérdésben mindenkor a belügyminiszter véleményét kéri ki; a kémények kötelező égetésére vonatkozó kérdés ügyében pedig megfelelő szakkörök bevonásával 1920 január 17-én szaktanácskozást hív egybe.

Ezen tanácskozáson Szövetségünk képviselőjében Markusovszky Béla szerkesztő vett részt, ki jelentését a Tűzr. Közlöny 1920 február 20-i számában „A kémények kiegetése” című cikkében teszi meg.

Tudomásul szolgál.

10. Titkár előterjeszti a magyar belügyminiszternek 363—920. eln. számú leiratát, mellyel Varga Lajos, a menekültek kormánybiztosságához ideiglenes hivatalozgalmi minőségben beosztott, Zilah város tűzoltójának, természetbeni ruhára való igénye alapján ruházatnak vagy megfelelő segélynek engedélyezéséért szóló folyamodványát átteszi.

Az elnökség megállapítja, hogy a Szövetségnek ilyen célra alapja nincs, a kérvényt a belügyminiszteriumnak visszaterjeszti.

11. Titkár jelenti, hogy a Szily József dr. állandó betegeskedése miatt a Medgyesi István tisztívizsgáján közreműködést nem vállalhat.

A jelentés tudomásul vétetik s az elnökség a vizsgálóbizottságot akként állapítja meg, elnök: dr. Balogh Dezső; a bizottság tagjai pedig: Erdély Ernő és Papp Ferenc szakelőadók.

12. Erdély Ernő kéri Puska István, a győri hivatásos tűzoltóság tisztjelöltjének vizsgához való bocsátatását.

Az elnökség a vizsga letételéhez hozzájárul s a vizsgázót ugyanazon bizottsághoz utasítja.

13. Titkár jelenti, hogy dr. Ambrozovits Dezső, a képzőművészeti társulat volt titkára 30.000 K-t hagyományozott a Tűzoltó Otthon alapja javára.

Tudomásul szolgál.

14. Titkár jelenti, hogy a Szidanits-árvák alapítványa megszűnt, minthogy az árvák nagykorúságuk folytán kikapták a Szövetség kezelésében levő értéket.

Tudomásul vétetik.

15. Titkár bemutatja Budapest székesfőváros tűzoltó-főparancsnokságának átiratát, a Szövetségbe való belépése tárgyában.

Beható tárgyalás után az elnökség az alapszabályok módosítását határozza el, a főparancsnokság pedig felszólítandó annak a közlésére, hogy mely szakaszok volnának megváltoztatatandók s mennyiben kívánja azoknak módosítását?

16. Erdély Ernő szakelőadó: Kormányaink a tűzrendészet terén eddig nem igen tettek valami érdemleges dolgot.

Az öt éves áldatlan háboru, a forradalom és a vörös uralom pedig az ország tűzoltóságát teljesen a tönk szélére juttatta.

Itt tenni kell valamit, még pedig a lehető legsürgősebben. Indítványozza tehát, hogy az alábbi sürgős ügyek terjesztessenek az orsz. választmány elé:

- a) a tűzrendészeti törvény megalkotása;
- b) a hivatásos tűzoltóság és a tűzrendészeti felügyelet államosítása;
- c) a hivatásos tűzoltótisztek javadalmazásának rendezése;
- d) a színházi, cirkuszi s más ügyeletes szolgálát után járó díjak megállapítása;
- e) a gyári tűzoltóságok felállítása rendeleti uton;
- f) az önkéntes tűzoltóságok talpraállítása;
- g) országos intézkedés a tömlők beszerzésére, az egész kenderkészlet lefoglalása;
- h) a szakoktatás kérdése újra felvévése;
- i) egy egységes kis tankönyv megírása;
- j) új rangjelzési szabályzat megállapítása;
- k) a naggyűlés kitűzése;
- l) a taglétszám pontos megállapítása;
- m) a tűzoltóságok egyenruhával és felszereléssel való ellátása;
- n) a szövetségi tagdíjak felemelése;
- o) a hivatalos lapra való előfizetés kötelező kimondása;
- p) a vasuti tűzoltóság és tűzrendészet rendezése.

Az elnökség az indítványt magáévá teszi és az orsz. választmánynak előterjeszti.

17. Titkár jelenti, hogy a belügyminiszter az 1918/19. költségvetési év II. felére járó államszegélyt folyósította;

18. hogy Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltósága 1920 február hó 1-én 50 éves fennállását ünnepelte;

19. hogy a budapesti önk. tűzoltó-testület 1920 január hó 9-én tartott első éjjeli órségének 50. évfordulóját megünnepelte s hogy mindkét ünnepélyen a Szövetség képviseltette magát;

20. hogy a Nyomorég Gyermekek Orsz. Otthona tagsági és adakozási nyilatkozatot küldött be;

21. hogy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank 1919 november hó 15-től kezdve $\frac{1}{4}\%$ kezelési díjat szed;

22. hogy a Veszprém vármegyei tűzoltó szövetség beküldötte az 1918. évről szóló évi jelentést;

23. hogy a fejezmegyei tűzoltó szövetség beküldötte az 1919 október hó 19-én tartott rendes évi közgyűlésére vonatkozó meghívóját;

24. végül, hogy a Veszprém vármegyei tűzoltó szövetség beküldötte a XXIII. rendes közgyűléséről szóló jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérttek: Erdély Ernő és Markusovszky Béla.

Több tárgy nem lévén, elnöklő alelnök az ülést berekeszti.

371.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Budapesten, 1920. évi március hó 26-án Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző-pénztárának ülésén.

Elnök: Dr. Óvári Ferenc alelnök.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, Königsberg Imre, Markusovszky Béla és Vida Pál.

Elnök üdvözi a megjelenteket, a határozatképességet megállapítja és az ülést megnyitja.

1. Kuhárszky László titkár bemutatja a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség segélyző-pénztára elnökségének 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időről szóló évi jelentését.

Az elnökség az évi jelentést tudomásul veszi és a közgyűlésnek beterjeszti.

2. Titkár előterjeszti a segélyző-pénztárnak 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időről szóló zárószámadását s egyben jelenti, hogy az a hivatalos lapban is látott napvilágot.

Erdély Ernő szakelőadó indítványozza, hogy a számvizsgáló bizottság által megvizsgált és a hivatalos lapban is megjelent zárószámadás felolvasottnak tekintessék és felmentvény megadása céljából a közgyűlésnek beterjesztessék.

Az elnökség Erdély szakelőadó indítványát magáévá teszi.

3. Dr. Óvári Ferenc elnöklő alelnök előadja, hogy a segélyző-pénztár tagsági díja oly csekély, hogy számtalanszor egy-egy tűzoltó-testületnél még a levelezési költséget sem fedezi. Ennek következtében a segélyezés is oly alacsony, hogy a mai nehéz viszonyoknak egyáltalában meg nem felelő.

Indítványozza tehát, hogy 1921. évtől kezdődőleg az alapító tagság 200 K-ról 1000 K-ra; a rendes tagsági díj pedig 20 fillérről 2 K-ra emeltesse fel, amivel szemben azután a segélyezés napi 5 K-tól 30 K-ig; a végkielégítés pedig 1000 K-tól 10.000 K-ig terjedjen.

Az elnökség az indítványt azzal a módosítással fogadja el, hogy az emelések már az 1920. esztendőre szóljanak. Az eddig biztosított tagtestületek szólittassanak fel a díjak pótbefizetésére s amennyiben a felszólításnak eleget tesznek, a felemelt segélyezésben is már ez év folyamán részesítendők.

4. Titkár bemutatja a magyar belügyminiszternek 363—920. eln. számú leiratát, melyben kéri a Tűzoltó-Szövetséget, hogy amennyiben rendelkezésre állana oly segélyforrás, melyből Varga János zilahi menekült tűzoltó ruhaszegélyben részesülhet volna, a Szövetség hatáskörében intézkedjék.

Az elnökség megállapítja, hogy Szövetségünk ilyen alappal nem rendelkezik, a kérésnek, sajnos, eleget nem tehet.

5. Titkár jelenti, hogy Párthy Mihály Elemér budapesti lakos a segélyző-pénztár javára 200 K alapító tagsági díjat befizetett.

Örvendetes tudomásul szolgál s köszönőlevél elküldése rendeltetik el.

6. Titkár jelenti, hogy Schmiéd Antal, szikrai tűzoltóparancsnok 1919. évi szeptember hó 14-én kérésre...

najogyári tűzoltó, szolgálata közben, angol matorozóktól ártatlanul megveretvén, 13 napig tartó sérülést szenvedett, részére 30 K segély utalványoztatott;

8. hogy Szűcs Antal hatvani tűzoltó-rajvezető lágyéksérve tüzeset alkalmával fájdalommassá vált s 10 napig munkaképtelenné lett, részére 30 K segély folyósított;

9. hogy Gippert Imre, móri tűzoltó, tüzeset alkalmával 8 nap alatt gyógyuló égési sebeket szenvedett, részére 20 K segély engedélyeztetett;

10. hogy Veres Ferenc kalocsai tűzoltó segélyben nem részesíthető, mert a testület az elmúlt évben nem lépett be a segélyző pénztárba.

Az elnökség a kiutalt segélyezésekhez hozzájárul s a 10. pontbeli jelentést tudomásul veszi.

11. Titkár jelenti, hogy Hanesz József budapesti jutagvári tűzoltó, ki még 1918. évi június hó 5-én szenvedett balesetet, a zárójelentést mindezideig be nem küldötte.

Az ügyre vonatkozó iratokat irattárba helyezni rendeli el az elnökség.

Elnöklő alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére, dr. Balogh Dezsőt és Erdély Ernőt kéri fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.
K. m. f.

Dr. Óvári Ferenc,   Kuhárszky László,
alelnök.   titkár.

Hitelesítjük:

Dr. Erdély Ernő.   Dr. Balogh Dezső.

153.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Budapesten, 1920. évi március hó 27-én, a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség orsz. választmányának közgyűlésén.

Elnökök: Dr. Óvári Ferenc alelnök.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Blázy Imre, Erdély Ernő, Gácsér Lőrinc, Keresztes János, Königsberg Imre, László István, Markusovszky Béla, Marossy Lajos, Mlinkó István, Vida Pál és Zubok Lajos.

Elmaradását igazolta; Barabás István.

Dr. Óvári Ferenc elnöklő alelnök a határozatképességet megállapítja, üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja.

1. Elnök bejelenti, hogy gr. Széchényi Viktor elnök a nemzetgyűlés miatt nem jelenhet meg a mai választmányi ülésen.

Tudomásul vétetik.

2. Elnök meghatóttan emlékezik meg a közelmultról, amikor egy öt éves áldatlan háboru után egy forradalmon, egy bolsevista rabló uralmon és egy román megszálláson kellett az országnak átesnie. Nemcsak az ország hever romokban, de annak minden intézménye s az ország tűzoltói és tűzrendészeti intézménye is. Erős kézzel kell tenni valamit s minthogy most megbízás nélküli ügyvivők vagyunk s a jövő esztendőben Szövetségünk fennállásának 50 éves évfordulóját ünnepli, melynek országosnak kell lenni, indítványozza, hogy a nagygyűlés már ez év november havában Budapesten tartassék meg, hogy a jövő ünnep intőzését elintézhesse.

A választmány az indítványhoz hozzájárul, a nagygyűlés határidejét november hó 5. és a következő napjaiban állapítja meg.

3. Dr. Óvári Ferenc elnöklő alelnök bejelenti, hogy a Szövetség titkárát, Kuhárszky Lászlót a magyar kormány főszámtanácsossá nevezte ki.

Örvendetes tudomásul vétetik.

ertelemében felolvassa az 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időszakról szóló évi jelentést.

Tudomásul szolgál.

5. Titkár az elnökség nevében előterjeszti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetségnek 1918. évi június hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig terjedő zárószámadását, vagyonleltárát és a pénztárvizsgáló bizottság évi jelentését.

Erdély Ernő szakelőadó indítványozza, hogy a zárószámadás felolvasottnak tekintessék, minthogy az a hivatalos lap ez év februári számában leközzöltetett.

Az indítványhoz az orsz. választmány hozzájárul és a felelős számadóknak a felmentvényt megadja.

6. Titkár az elnökség nevében előterjeszti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség 1920. évi és az elnökség által módosított költségvetését. Az elnökség a bevételi tételek következő megváltoztatását hozza javaslatba:

Éremeladásból 12.000 K-ról 6000 K-ra;

a kiadási tételeknek pedig: tisztviselők háborus segélye 6400 K-ról 8200 K-ra;

Előadók és választm. tagok utikölts. és napi-dijai 10.000 K-ról 16.000 K-ra;

Fűtés, világítás, takarítás és telefon 5000 K-ról 6000 K-ra;

Tűzr. Közl. szerk. tiszteletdíja és háborus segélye 2000 K-ról 4800 K-ra;

Tűzr. Közlöny kiad. költsége 12.000 K-ról 16.000 K-ra;

Szakkönyvek kiadása 2400 K-ról 4800 K-ra;

Tisztívizsgadíjak 60 K-ról 600 K-ra;

Szolg. érmek beszerzése 4000 K-ról 6000 K-ra, aminek következtében 27.201 K 96 fillér hiány 58.741 K 96 f-re emelkedik.

Egyben indítványozza az elnökség, hogy az orsz. választmány járuljon hozzá, miszerint Kuhárszky László titkárnak háborus segélye 4000 K-ban; Keresztes János titkárnak 2600 K-ban; dr. Balogh Dezső pénztárosnak 1200 K-ban, még pedig 1920. évi január 1-től; a napidíjak 50 K-ban; a Tűzrend. Közlöny expedíálási költsége 50 K-ban és a takarítási költség 1200 K-ban állapíttassék meg.

Az orsz. választmány az elnökség indítványát egész terjedelmében magáévá teszi.

7. Erdély Ernő szakelőadó az elnökség nevében előadja, hogy elmúlt 5—6 esztendő a tűzrendészetben óriási zuhanásszerű esést jelent. A tűzoltók javát elvitték katonának, a háboru nehéz küzdelmei kiölték belőlük az idealizmust, az itthon maradt szerek gondozás és kezelés nélkül tönkrementek, a tömlőkből lószerszámokat csináltak, a szerek nagy részét másra használták fel, úgy, hogy győzelmes háboru után is nagy gondot okozott volna a tűzoltóságok újjászervezése, de a vesztett háboru minden szenvedése sokszorososan érezteti hatását a mi sorainkban.

A mult sok hibáját betetőzte a két forradalom s ma a tűzoltóság a legsiralmasabb helyzetben van, féltő, hogy ennek az ország issza meg a levét. Alig van város, hol a tűzoltóság és a felszerelés rendben volna. A hivatásos tűzoltóság fegyelme is meglazult s nem kell egyébbrerámutatni, mint a budapesti legutolsó — márciusi — palotaforradalomra, ahol csak a főparancsnok erélyes keze tudott rendet teremteni. Ez az állapot a vidéken és a kisebb községekben hatványozottan van meg. Nap-nap után megismétlődő eset, hogy falusi tüzekhez kivonult tűzoltóságok ott állanak szerekkel s nem tudnak működni tömlőhiány miatt, vagy mert szerek használhatatlanok, ahol pedig a

szerek véletlenül nem rongálódtak meg, ott nem tudnak velük szakszerűen bánni s ezért pusztul a nemzeti vagyon.

Ha tehát nem akarjuk, hogy e siralmas állapot kártékonyan éreztesse hatását, akkor gyorsan és gyökeresen kell segítenünk s nem szabad fél munkánál megállanunk. *Első volna a tűzrendészeti törvény megalkotása.* De erre most kevés reményünk lehet, hiszen a nemzetgyűlés sok egyéb munkával annyira el van foglalva, hogy erre nagy idő múlva kerülhet csak a sor. Ezért rendelet útján kellene a sürgős intézkedéseket megtenni.

Nem kevésbé fontos a *hivatásos tűzoltóság és a tűzrendészeti felügyelet államosítása.* Ennek fedezetét azokra kellene hárítanunk, akiknek legjobban érdeke a jól működő tűzoltói szervezet: a biztosító társaságokra.

Rendezni kell a *hivatásos tűzoltótisztek javadalmazását* is. Az 1912. évi LVIII. t. c. A. B. C. tabelláiban mindenütt a X. fizetési osztályba sorozták a hivatásos tűzoltóparancsnokokat. Pedig a törvényhatósági nagy városok tűzoltóparancsnokaira sokkal fontosabb feladat hárul, mint a kis városokéira, tehát kell, hogy ez a javadalmazásban is kifejezésre jusson.

Egységesen kellene rendezni a *színházi, cirkuszi és más ügyeletes szolgálat után járó díjakat* is, mert ezek a legnagyobb összeviszásokban vannak.

Rendet kellene teremteni a *gyári tűzoltóságok között* is. Ezek ellenőrzésével nem törődik senki s ez az oka annak, hogy a legritkábban tartanak gyakorlatot és sok helyen csak papirosan vannak meg.

Az *önkéntes tűzoltóságok helyzete a legsiralmasabb.* A legtöbb községben egyáltalában nem működnek. A háború és a forradalmak a legtöbbet megszüntették. Jó orvoslási mód az, amit most a hadvezetőség kísérel meg, amikor 10.749. számú rendeletével a katonák kiképzését rendelte el, de egyöntetűség, tervszerűség itt sem látható.

Egységes intézkedésre volna szükség a *színházak, mozgóképházak, cirkuszok és egyéb mutatványok engedélyezésénél.*

A *szakoktatás hat év óta megállapodott*, pedig itt mutathatunk rá közvetlenül a háború előtt a legszebb fejlődésre.

Nagy nehézséget okoz a tűzoltóságnak a háború és a különböző forradalmak alatt *megrongálódott szereit rendbehozni.* A községek nagy része egyáltalában nem törődik a megrongált szerekkel, másrésze ha érdeklődik is a gyáraknál a javítás költségei iránt, értesülvén a nagy árakról, lemond a megjavításról s csak kis hányada az, amelyik részánja a költségeket és rendbehozatja szereit.

Még sokkal rosszabb a helyzete a *tömlőpótlásnak.* Alig van város vagy község, ahol az 1914. évi tömlőkészlet megvolna, pedig ez a mennyiség is kevés volt. Ennek oka a tömlőárak hallatlan emelkedése.

Alig lehetséges a *tűzoltóságoknak egyenruhával és felszerelésekkel való ellátása.*

Igen kívánatos egy *egységes kis tankönyv megírása, egy új rangjelzési szabályzat megállapítása, a nagygyűlés kitűzése, a taglétszám pontos megállapítása, a szövetségi tagdíjak felemelése ennek fizetésére a községek köteleztetése, a lapelőfizetés kötelező kimondása.*

a belügyminiszteriumban ez ügyek intézésére külön tűzrendészeti szakosztály létesíttessék; felállíttassék a tűzrendészeti tanács;

a hatósági — állami tűzrendészeti felügyelet életre hozassék, ennek költségei a biztosító társaságokra háríttatván;

a tűzoltói szakoktatás rendszeresíttessék; a megelőző tűzrendészeti intézkedések ren- delethez szabályoztassanak;

a hivatásos tűzoltóságok szolgálati viszonyai szabályoztassanak;

a tűzoltószerek és felszerelések javítása és utánpótlása központilag intéztessék addig, míg e téren a szabad verseny megindul;

a katonaság kiképzése a tűzoltásban egységes legyen és végül, hogy e kérdések sürgős tárgyalására anket hívassék össze a belügyminiszteriumban szakférfiakból.

A nagygyűlés kitűzését; a taglétszám pontos megállapítását; szövetségi tagdíjak fel- emelését s ennek fizetésére a községek kötelez- tetését és a lapelőfizetés kötelező kimondását elfogadja az orsz. választmány.

8. Marossy Lajos, Miskolc város hiv. tűz- oltóparancsnoka, jelentést tesz Borsodvármegye siralmas tűzoltói és tűzrendészeti állapotáról s egyben panaszt emel a miskolci önk. tűzoltó- testületre, mely állandóan csak gáncsot vet a hivatásos tűzoltóság működése elé, melyet nagy- nehezen most sikerült megszerveznie. Oltalo- mért fordul az Orsz. Szövetséghez.

Zubek Lajos, a Jásznagykunszolnok várme- gye tűzoltó szövetség képviselője, hasonló pa- naszt emel az ottani áldatlan tűzoltói viszonyok miatt. Kéri az Orsz. Tűzoltó Szövetséget, tegyen lépéseket, hogy ezek az állapotok mielőbb szűn- tessenek meg.

Kuhárszky László titkár jelenti, hogy Szol- nok vármegye tűzoltó szövetsége 1912 óta nem fizet tagdíjat.

Az orsz. választmány a jelentéseket tudom- másul veszi s elrendeli, hogy egy felterjesztés menesztessék a belügyminiszterhez, hogy vizs- gáltassa meg ezeket a szomorú állapotokat s egyben javasolja, hogy Miskolcra Markusovszky Béla, Szolnokra pedig Kuhárszky László kül- dessék ki vizsgáló biztosul.

9. Titkár az elnökség nevében javasolja, hogy néhai Kovács Sebestyén Gyula, a közigaz- gatási szakosztály volt jegyzőjének helyére, Rosta Géza csepeli lőszergyári tűzoltóparancs- nok, választassék meg.

Erdély Ernő szakelőadó indítványozza, hogy a szervező szakosztályba szakképviselővé Mlinkó István; a gazdasági szakosztályba szakképvi- selővé Zubek Lajos és Marossy Lajos választassanak meg ideiglenes joggal.

Az orsz. választmány úgy az elnökség ja- vaslatát, mint Erdély Ernő indítványát magáévá teszi.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek: dr. Balogh Dezső és Erdély Ernő.

Több tárgy nem lévén, ezzel az orsz. vá- lasztmányi ülés véget ért.

K. m. f.

Dr. Óvári Ferenc,
alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Erdély Ernő.

Dr. Balogh Dezső.

rinc, Keresztes János, Königsberg Imre, László István, Markusovszky Béla, Marossy Lajos, Mlinko István, Vida Pál és Zubek Lajos.

Elmaradását igazolta: Barabás István.

Elnök üdvözi a megjelenteket, az ülést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésére Markusovszky Béla főszerkesztőt és Erdély Ernő szakelődókat kéri fel.

1. Kuhárszky László titkár bemutatja az elnökségnek 1918. évi július hó 1-től, 1919. december hó végéig terjedő időről szóló jelentését.

Az évi jelentés tudomásul vétetik.

2. A titkár előterjeszti a segélyző-pénztárnak 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó végéig terjedő zárószámadását.

Tekintettel arra, hogy a zárószámadás a Tűzrendészeti Közlönyben megjelent s ellene észrevétel nem merült fel, a közgyűlés azt felolvasottnak tekinti s a felelős számadóknak a felmentvényt megadja.

3. Dr. Óvári Ferenc elnöklő alelnök előterjeszti az elnökség azon határozatát, hogy ugy a tagsági díjak, mint az alapító tagság, valamint a segélyezés is a mostani viszonyoknak megfelelően emeltessek.

Indítványozza tehát, hogy 1920. évtől kezdődőleg az alapító tagság 200 K-ról 1000 K-ra; a rendes tagsági díj 20 fillérről 2 K-ra emeltessek fel s ezzel szemben a segélyezés napi 5 K-tól 30 K-ig; a végkielégítés pedig 1000 K-tól 10.000 K-ig terjedjen. Az ez évre már biztosított tagtestületek felszólítandók a felemelt díjak pótbefizetésére s amennyiben a felszólításnak eleget tesznek, a felemelt segélyezésben részesíthetők.

A közgyűlés az indítványt magáévé teszi s a határozatot a hivatalos lapba közzétenni elrendeli.

4. Dr. Óvári Ferenc alelnök betérjeszti Koch Antal, óbudai hajógyári csővezető, halálos kimenetelű balesete ügyében tett felebbezését.

A felebbezés szerint, bár Koch balesete tűzoltói egyenruhában és tűzoltói szolgálati ideje alatt történt, nem minősíthető az alapszabályokban körvonalozott, segélyre való jogosultságot igénylő esetnek, mert nevezett a gyár területén szolgálatot teljesítő csendőr hívására, egy az őrség felhívásának nem engedelmekedő lámpásos csónak személyzetének feltartóztatásában, illetve elfogatásában segédkezett, mely tette alkalmával nemcsak tűzoltói őrhelyét hagyta el, illetve tűzoltói szolgálatát függesztette fel, miáltal a tűzoltói szolgálattól minden tekintetben eltérő, más természetű szolgálatot teljesített, amelynek azután áldozatul esett.

Figyelembe véve továbbá azt is, hogy az alapszabályok szerint a segély folyósítására, illetve kiutalására jogalap nincsen, indítványozom, hogy az elnökség intézkedését a közgyűlés változtassa meg s az 1000 K segély folyósítását tiltsa meg.

Erdély Ernő szakelődó az indítvánnyal szemben javasolja, hogy a közgyűlés folyósítsa az 1000 K segélyt, megindokolván azt azzal, hogy a család elvesztette fenntartóját s így kereső nélkül maradt.

Dr. Óvári Ferenc alelnök indítványát továbbra is fenntartja, mert nem akarná, hogy ez az ügy precedensül szolgáljon.

Beható vita után szavazásra került a sor, melynek eredménye, hogy a közgyűlés a segély engedélyezéséhez és folyósításához nem járult hozzá.

rozottan, hogy kik az elnökség tagjai, ennél fogva kéri a közgyűlést, hogy azt állapítsa meg s indítványozza, hogy a megüresedett szakelődői tisztségre ideiglenesen Mlinkó Istvánt válassza meg.

A közgyűlés Mlinkó Istvánt megválasztja s megállapítja, hogy az elnökség elnökből, alelnökből, tisztikarból és a szakosztály előadóból áll.

6. Dr. Óvári Ferenc alelnök előterjeszti az alelnök indítványát a számvizsgáló bizottság tagjaira nézve, mely szerint Blázy Imre, Mlinkó István és Vida Pál jelöltettek.

A közgyűlés az elnökség indítványát elfogadja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Dr. Óvári Ferenc,
alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Erdély Ernő.

Markusovszky Béla.

101.
1920. szám.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Elnökségének jelentése

az 1918. évi július hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig terjedő időről.

Tisztelt Országos Választmány!

Magyarország ezer éves története nem tud felmutatni még egy ilyen sötét korszakot, mint amilyen a mostani.

Ellenségeink a harc téren öt éves rettenetes küzdelem dacára sem győztek, s Hazánk ma mégis leterítve fekszik. Amire nem volt képes a nyílt ellenség, azt elvégezte az alattomos belső ellenség, mely a sok súlyos sebtől vérző nemzet testébe orozva döfte belé orgyilkát.

A tatárjárás, a másfél századon át tartó török hódoltság, s a Habsburgok áldatlan uralma együttvéve nem volt oly csapás az országra nézve, mint az elvetemült, gaz Károlyi Mihály és társainak forradalma, a vörös rém és az oláh megszállás.

A forradalom megfosztotta a nemzetet alkotmányától, szabadságától és a fejlődés lehetőségétől; a vörös rém, vagy a népeket boldogítani akaró proletárdiktatura kinyitotta Pandora szelencéjét, melyből kiszabadult a rejtelmes világ minden sötét, hitvány és gaz szelleme, lerombolván minden ideált s annak helyére odaállította a rablást, a gyilkolást és az elvetemültséget. Ezt pedig betetőzte az oláh megszállás, mely nemcsak kincses Erdélyünk-től fosztott meg, de kifosztott, kirabolt úgy, hogy erre a világ legbarbárabb népe sem lett volna képes.

Ily időben és ily viszonyok mellett milyen működést és tevékenységet fejthet ki egy altruisztikus egyesület?

Semmielyet, vagy csak nagyon gyengét! Szövetségünk elnöke elszakítva hivatásától és családjától, bujdosik; alelnöke fogságban sinylődik s várja kivégeztetését, hisz halálra van ítélve; előadói — es tisztviselői kara pedig a legnagyobb terror alatt állnak.

S miként fest a tűzoltóság működése tűzvész esetén? Ugy, hogy minden laikus diktátor beleavatkozik a tűzoltók oltási munkálatába s a végén elhurcolják a parancsnokot és tűzoltó tisztet a tűz színhelyéről és forradalmi törvényszék elé állítják, amint ez Blaschnek Hugó és Teasdale Ottó budapesti hivatásos tűzoltótisz-

tekkel megtörtént, mert figyelembe nem vették, de nem is vehették a laikus és teljesen értéktelen rendelkezéseket.

Ilyen körülmények között természetes, hogy Szövetségünk működése annyira megbénult, hogy 1919. év folyamán már az orsz. választmányi gyűlést sem tarthatta meg. Egyébként minden gyülekezés, illetve ülészés amugy is meg volt tiltva.

Mostani évijelentésünk, valamint zárószámadásunk másfél esztendőről, vagyis 1918. évi július hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig szól.

Az 1918. év legjelentőségtebb eseménye a Károlyi-féle forradalom, melynek áldozatul esett a négyszáz év óta uralkodó Habsburg-dinasztia; az 1919. évé pedig Horthy Miklós budapesti bevonulása, kinek nyomában a rend és fegyelem lett ismét otthonra.

Az országban szerte-széjjel dult tűzvészektől, a proletárdiktatura miatt, biztos adataink nincsenek. Kétségtelen azonban, hogy a tüzesetek száma apadt, ami jórészt a dohány, de különösen a gyufahiánynak tudható be.

Örömmel, szinte büszkeséggel jelenthetjük, hogy a magyar tűzoltóságot sem az elmúlt forradalmi eszmék, sem a bolsevizmus nem méltelyezte meg és nem szédítette el.

Voltak ugyan egyes jelenségek, mint pl. Janicsok Andor budapesti tűzoltóparancsnok, Breuer Szilárd budapesti, avagy Kónya Imre kecskeméti tűzoltóparancsnokoknak félretelése, minek magyarázata az, hogy a kommunizmus a vezető állásban levőket mindenütt el akarta távolítani.

A Károlyi-korszak alatt egy tűzoltói szakszervezet létesítésének az eszméje is megszületett, mely indítvánnyal szemben Szövetségünk felterjesztéssel élt, minek eredménye az lett, hogy az önk. tűzoltó szakszervezet nem tudott megalakulni. De a proletárdiktatura alatt az Orsz. Tűzoltó Szövetség már nem tudott befolyjni s így semmi akadálya nem volt a szakszervezet megszervezésének.

Bár a Szövetségben valami mozgalmasabb élet nem igen folyhatott, mégis a központi iroda minden felmerült ügyet elintézett, a tisztikar pedig állandóan résen állott, minek eredménye az lett, hogy a Szövetség vagyona a szocializálástól a maga egészében megmentetett s még csak helyiségei sem rekviráltattak el.

Egyedüli veszteségünk az a 760 K, mely a házipénztárban kezelt 950 K szovjetpénz redukált különbözetét teszi.

Amig az alkotmányos élet tartott, azalatt kiváló bajtársaink elismerésben és kitüntetésben részesültek. Így lett dr. Marinovich Imre buzgó bajtársunk államtitkárrá; Liebling községi tűzvédszélhez kötött tűzoltóknak és Nemes Flórián párkányi községi bírónak pedig, ki vasuti kocsitűz megakadályozásánál buzgón résztvett, a magyar kir. belügyminiszter köszönetét és elismerését tolmácsolta.

Bajtársaink kitüntetése feletti örömnkbe elég sokszor gyász is vegyült. A kérelhetetlen és telhetetlen halál aratása miatt a következő bajtársainknak kellett örök bucsut mondanunk: Szokoly Ignác pápai tűzoltóparancsnok, kinek az Orsz. Tűzoltó-Szövetség fejlesztésében hervadhatatlan érdemei vannak, továbbá Dohnányi Gusztáv báni és László István dunaharaszti tűzoltóparancsnoknak.

segét átérezte a belügyminiszter is, ki annak tanulmányozására két buzgó szakelődönkat: Erdély Ernő győri tűzoltóparancsnokot és Papp Ferenc szegedi tűzoltóparancsnokot államköltségen küldte ki.

A konstantinápolyi tűzvésszel kapcsolatban nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy gróf Széchenyi Ödön pasa, a legelső magyar tűzoltó, Isten kegyelmében elérte a 80. életévét, melynek megünneplését a magyar tűzoltóság is tervbe vette, végrehajtani azonban a forradalom miatt nem tudta.

Gróf Széchenyi Ödön pasa volt az első tűzoltó, aki a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség által alapított és a belügyminiszter által jóváhagyott 35 és 40 éves szolgálati érmek közül a 40. évest megkapta, s melynek hozzájuthatását a török főkonzul volt szíves közvetíteni.

Hivatalos lapunk, a Tűzrendészeti Közlöny a proletárdiktatura miatt 1919. év folyamán csak kétszer jelenhetett meg, a 3. szám, kefeleenyomatban az irattárba került.

Elnökségünk 1919. év nyarán egy katonai tűzoltó szaktanfolyam rendezését vette tervbe, mely azonban az áldatlan politikai viszonyok miatt nem volt megtartható. De megtartott a győri megyei tűzoltó tanfolyam, mely négy napig tartott s igen szép eredménnyel zárult, továbbá a kassai és marosvásárhelyi községi közigazgatási tanfolyamok az elmúlt évben is megtartottak. Mindegyik tanfolyam hallgatója ezuttal is megkapta a Tűzrendészet eddigi megjelent füzeteit.

Könyvtárunk, sajnos, egyetlen egy művel sem szaporodott, sőt félt volt, hogy ezt a kincsünket szerte-széjjel hurcolják, de mire sor került volna reá, az uralmon levő diktátorok nagy része hüvösre került.

A tűzoltóügynek és a Tűzoltó Otthonnak mecenásáról is meg kell emlékeznünk. Ambrozovics Dezső ugyanis 30.000 koronát hagyományozott a végrendeletében kikötött feltételek kötelezettségének betartása mellett.

A József főherceg alapítvány kamatait a forradalmi idők miatt ezuttal sem adhattuk ki. Ennélfogva az alap kamatait, más alap kamataival együtt, átszámoltuk a szövetségi pénztár javára.

A Kaiser-Jubil.-Stift. sorsáról eddig megtudni nem sikerült semmit.

A kommunizmus bukása után a Területvédő Liga ismét megkezdte működését, melynek tagjai sorába Szövetségünk is belépett.

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség másfél évi zárószámadása, valamint a segélyző pénztárról szóló jelentés az orsz. választmányi ülés napirendjének külön pontját képezi.

Véleményeztünk 8 szabályrendeletet és 15 telepengedélyezési ügyet. Kipróbáltunk 1 kocsi-fecskendőt.

A miniszteriumokhoz és egyéb hatóságokhoz 8 esetben éltünk előterjesztéssel.

Előterjesztéseink rövid tartalma a következő:

1. szövetségek és tűzoltóságok szervezése;
2. a tűzrendészeti törvény sürgetése;
3. az 1888. évi 53.888 sz. kormányrendeletben kitüntetett irányelvek szigorú végrehajtása;
4. a legfelsőbb tűzrendészeti hatóság ellenőrzésének szigorítása;
5. a szakképzés fejlesztése;
6. a belügyminiszterium kebelében a tűzrendészeti ügyek ellátására egy külön tűzrend-

1918. július 15-én; szeptember 13-án; 1919. február 15-én; július 12-én és szeptember 13-án. Az ország választmányi gyűlését 1918. szeptember 8-án. Pénztárvizsgálat 1919. szeptember 13-án tartatott, melynek eredménye az lett, hogy a pénztárban összesen 1126 K 33 f. találtatott, melyből 950 K szovjetpénz volt. A pénzkészlet összesen: 456.700 K értéket és 42.882 K 79 f. készpénzt tett ki.

Elintézését nyert 1918. évi II. felében 489; 1919. év folyamán 413, összesen tehát 902 ügydarab.

Szolgálati érmet 757 darabot szolgáltatunk ki, még pedig 204 drb V; 170 drb X; 144 drb XV; 100 drb XX; 58 drb XXV; 31 drb XXX; 30 drb XXXV és 20 drb XL. Királyi díszérmét nyert 30 bajtársunk.

A tagtestületek számát az ország nagy részének megszállása miatt megállapítani nem lehetett. Reméljük azonban, hogy nemsokára a magyar ügy igazsága diadalra jut s akkor nemcsak erőszakkal elrablott területeink, de véreink is visszakerülnek az anyaországához.

Kérjük jelentésünket tudomásul venni.

Budapest, 1920. évi január hó 1.

Gróf Széchényi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. titkár.
Kuhárszky László,
titkár.

303.
1920. szám.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Segélyzőpénztára Elnökségének jelentése

az 1918. évi július hó 1-től 1919. évi december
hó 31-ig terjedő időről.

Tisztelt Közgyűlés!

A négy és félévi világháboru bénítólag hatott segélyző-pénztárunk működésére, de a forradalom és különösen a proletárdiktatura majdnem létében rendítette azt meg.

A múltban az évi jelentés és a zárószámadás az állami költségvetés időszakával hozatott összhangba, míg a mostani évi jelentésünk és zárószámadásunk eltér ettől a szokástól, mivel az elmúlt 1919. év folyamán kiadott kormányrendelet értelmében sem üzleti mérleget készíteni, sem közgyűléseket megtartani nem volt szabad. Így tehát mostani évi jelentésünk, valamint zárószámadásunk másfél esztendőről, vagyis 1918. évi július hó 1-től, 1919. évi december hó 31-ig terjedő időről szól.

Ezen másfél esztendőről szóló jelentésünket van szerencsénk az alábbiakban tisztelettel előterjeszteni.

Az elnökség 1918. évi július hó 1-től mindössze négy ülést tartott, u. m.: 1918. évi július 22-én, szeptember 7-én, 1919. évi február 15-én és szeptember 13-án. Az évi közgyűlés 1918. évi szeptember hó 8-án tartatott meg.

Segélyző pénztárunknak 1919. évi december hó 31-vel 502 tagtestülete volt 17.550 taggal. Ugy a tagtestületek, mint a tagok száma annyira lepadt, hogy így szomorú eredmény a segélyző-pénztár fennállásának első éveiben sem mutatható fel. Az 1920. évi első két hónapja azonban óriási javulást tüntetett fel.

A belépés megkönnyítése végett 1918. év végével is szétküldöttük a névsor-kimutatásokat és a csekklapokat. Ez azonban eredménnyel nem járt, részint a vörös uralom, részint az oláh megszállás miatt.

Elnökségünk a bejelentett balesetek közül mindazokat, melyek az 1000 K segélyt meghaladták, felterjesztette az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatóságához, mely

A segélyző-pénztár állapotát, annak zárószámadására tünteti fel, mely a választmányi ülés külön önálló pontját képezi.

Az elmúlt másfél év alatt a tagtestületek összesen 10 balesetet jelentettek be, mi aránylag a biztosítottak számához viszonyítva elég sok. A 10 baleset közül 6 baleset beigazolt baleset, mely után 620 K segély utaltatott ki.

Segélyben eddig nem részesültek: Hanesz József bpesti jutagyrítúzó, Weikens Konrád brásói segédtiszt; Hegyi Mór Nagyvárad városi tűzoltó, kiknek orvosi zárójelentése többszöri sürgetés dacára sem érkezett be; Veres Ferenc kalocsai tűzoltó és Schmidl Antal szikrai tűzoltóparancsnok, mert a testületek a biztosítást foganatosítani elmulasztották és végül Koch Antal óbudai hajógyári csövezető, kinek 1000 K segély folyósítását dr. Óvári Ferenc alelnök felebbezte.

A balesetek elbírálását dr. Balogh Dezső pénztárosunk ezuttal is a legnagyobb lelkiismeretességgel és nagy szakavatottsággal teljesítette s minden egyes szakvéleményét teljesen díjtalanul eszközölte.

A segélyző-pénztár készpénzvagyonának egy része hadikölcsön-kötvényekbe fektetett be, amivel hazafiúi köteletségének igyekezett eleget tenni. A jelzett hadikölcsön-kötvények összege: 65.000 korona.

A wieni „Császárbülejumi-alapítvány“ valamint a „József főhercegalapítvány“ stipendiumok hirdeteménye a forradalom és a bolseviszta uralom miatt elmaradt.

Kérjük jelentésünket tudomásul venni.

Budapest, 1919. évi december hó 31.

Gróf Széchényi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. titkár.
Kuhárszky László,
titkár.

Tudnivalók a balesetbiztosításról.

A baleset ellen való biztosítás bejelentésénél követendő eljárás a következő: a községi önkéntes vagy kötelezett avagy pedig hivatásos tűzoltókról névjegyzék állítandó ki, az alábbi minta szerint két példányban.

KIMUTATÁS

.....tűzoltóság azon működő tagjairól, akik az 1920. évre a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség segélyzőpénztárának tagjai sorába lépnek.

Folyó szám	A működő tag neve	Polgári foglalkozása	Tűzoltói rangja

Ezen jegyzék kelettel ellátandó és a parancsnok vagy elnök és titkár vagy jegyző által aláírandó. Azután két egyenlő példányban és annyiszor **2 korona**, ahány biztosítandó tagja van a testületnek, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetséghez, (Bpest, Rákóczi-ut 38) elküldendő.

A kimutatás egyik példányát a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyzőpénztára bejegyzés után záradékolva visszaküldi a testületnek vagy a községnek. Segélyezésben vagy kielégítésben csak is a bejegyzési záradékkal ellátott névsorban felsorolt tűzoltók, illetve azok hátrahagyott családjai részesülnek.

Időközben beálló személyváltozások, megbetegedések, munkaképtelenség, halálozás esetről-esetre 8 napon belül orvosi bizonyítvánnyal és parancsnoki jelentéssel, eseteleirással az Országos Tűzoltó Szövetségnek bejelentendő.

Tűzoltói szolgálatban gyakorlatok közben, vagy tűz esetén történt megbetegedések vagy megsebesülések folytán beállott munkaképtelenség esetén a biztosítottak segélyezése a következő módon történik:

a) Megsebesülés vagy megbetegedés időpontjától számított 120 napi időtartamig bezárólag naponta **5-30** kor.
b) Ha a munkaképtelenség 120 napnál tovább tart, akkor a családi és vagyoni viszonyok, valamint a segélyezésre rendelkezésre álló alap figyelembevételével végkielégítés adatik, mely a teljes munkaképtelenség, vagy halál esetén **10.000** koronáig terjedhet.

Akik után a felemelt díjak (2 K) pótlólag befizetnek, azok a felemelt segélyezésben is már ez év folyamán részesülnek.

Katonai tűzoltó segédcapatok.

Már a volt közös hadsereg vezetősége is foglalkozott a kérdéssel, hogy miként lehetne kihasználni a katonaságot arra a célra, hogy a helyi tűzoltóságoknak nemcsak a rendfenntartásban, hanem a tűz ellen felvett harc aktív megvívásában is segítséget nyújtson. 1892-ben az akkori es. és kir. hadügyminiszter, a tűzoltói készenlétnek egyforma szervezése és alkalmazásaszempontjából Grünzweig Albert, mérnök-kari százados által „Die Militär-Feuerwehr“ címmel vezérfontat is szerkesztett, mely a katonaság minden nagyobb csapatánál egy 60 főnyi tűzoltó-osztály létesítését mondja ki, azzal a hozzáadással, hogy ez osztály kiképzése ott, ahol hivatásos tűzoltóság van, ez által végeztetendő.

A budapesti 4-ik Corps-Commando ebből kifolyólag annak idején fel is kérte a fővárosi tűzoltóparancsnokságot, hogy egyik tisztjét rendelje ki oly célból, hogy ez a Geniedirection egy tagjával megállapodásokat létesítvén, megfelelő tervezet dolgoztathassék ki. A tervezet, mint munkaprogramm el is készült még abban az esztendőben, hogy mindjárt 1893 tavaszán kivitelre kerüljön.

Kontemplálva volt minden laktanyában egy „Objects-Feuerwehr“, azonkívül a centrálisabban fekvő 5 laktanyában 36—50 főnyi segélycsapat, mely a főváros által beállítandó kocsin szállítottatott volna ki a nagyobb és illetőleg minden oly tüzészetnek a helyszínére, ahol és amikor a hivatásos főparancsnokság katonai segítség kivezénylését szükségesnek itéli. Minden nyolc napon más-más laktanya csapata látta volna el e készenlétet. A hivatásos tűzoltóság minden gyakorlatára 30 katona rendeltetett volna ki, kiképzés végett. Otthon pedig a laktanya saját tűzoltószerzeinek használatát tanulta volna meg a segélycsapatba beosztott legénység.

Ez a terv azonban akkor megmaradt szépen kidolgozott tervnek. Csupán a honvédségnél történt annyi, hogy az egyes laktanyák és a honvédruharaktár különítménye nyert a hivatásos tűzoltóság részéről kirendelt őrparancsnoktól oktatást az objektumok saját szereit alkalmazásba vételének a mikéntje tekintetében. De a közös hadseregbeli csapatok begyakorlása egészen elmaradt, mert a budapesti tűzoltóság csak magyar vezényszó mellett volt hajlandó vállalkozni a begyakorlásra, magyar vezényszót pedig az akkori közös hadsereg elvből nem engedett meg.

Nemzeti hadseregünk fővezérségénél szintén fölmerült ennek, a fentiek szerint, nem egészen mai dátumú gondolatnak a folytatólagos megvalósítása. És a körletparancsnokságokhoz 10749/920. fővezéri szám alatt miniszteri rendelet ment, amely a katonáknak a tűzoltásban leendő, nem pusztán formai, hanem alapos kiképzését parancsolja meg.

A vezénylet nyelve ma már nem akadály. A fővárosban és abban a néhány vidéki városban, ahol hivatásos tűzoltóság már van, folyik is a begyakorlás. A vidék egyéb helyein azonban, sajnos, az eredményes kivitelnek ma is vannak akadályai.

Az első nem épen lényegtelen akadály tűzoltóságainknak az régi baja, melyben kormányrendelet kibocsátása óta még mindig la-

oldala mellől, a műszaki előadó szerepét betöltteni hivatott inspektor (tűzfelügyelő) hiányozván, akként hajtották végre a rendeletet, ahogy az ottani parancsnoknak jól esett, avagy amint mondani szokás: „ahány ház, annyi szokás“.

A főszolgabíró mellé beosztott nyilvántartó tisztnél (ime a nemzeti hadsereg fővezérségének első dolga volt a járás feje mellé ilyet beosztani), ha ennél a katonai dolgok referensénél, a járás katonai ügyekben illetékes tanácsadójánál és minden a hadseregére vonatkozó ügy nyilvántartójánál — megvan is a jó szándék a rendelet végrehajtására, a főszolgabíró mégsem tud intézkedni, mert a dolog érdemére nézve nincs senki, aki a keresztülvitel módoszatai tekintetében tanáccsal lássa el s ha tanácsért odafordulhat is a vármegyei tűzoltó-szövetséghez, itt viszont nem mindig tudják kire bízni a begyakorlást. Az önkéntes parancsnokok nem áldozhatnak a kiszállásokra megfelelő időt, azért rendszeren azt hozzák javaslatba, hogy a vármegye székhelyére vezényeljék ki kiképzés végett a katonákat. Ez a kivezénylés viszont több okból, melyek között a létszám kicsisége nem utolsó helyen áll, nélkülözi azt a folytonosságot, amely nélkül meg eredmény nem érhető el.

Előáll tehát egy circulus vitiosus, az üdvös terv és jó szándék, meg a tökéletlen végrehajtás és az ennek folyamán bekövetkező zökkenések közt. Ez aztán ide-oda tolódásokat von maga után, végeredményben pedig csak sikertelenségben nyilvánulhat meg.

És ez így lesz mindaddig, amíg a Hieronymi Károly, mint belügyminiszter által 1894-ben elejtett fonalat legfőbb tűzrendészeti fórumunk újra fel nem veszi s még a tűzrendészeti törvény megalkotása előtt, a tűzfelügyelői intézményt mindhárom fórumon, vagyis az egész vonalon meg nem szervezi. Az idegen imperiumoknak hűségesküt tenni vonakodó s most a kicsi Magyarországon összetorlódot, minden alkalmazás nélküli oly tisztviselőket, akik tűzoltóparancsnokok is voltak valahol, igen szépen fel lehetne használni.

A tisztviselők szélnek bocsajtása úgy sem kétségtelen szükségesség. Szükség van rájuk az új adórendszer életbeléptetésénél, a községi közigazgatás jobb ellátásánál és főképpen az elszakított részek újra birtokba vételénél, amelyek közelségében fanatikusan hinnünk kell.

Ármegállítást kérünk!

Most már lebélyegezték nálunk is a pénzt. Ezzel kapcsolatban az árnak is esni kellene. Tapasztalat szerint azonban, hogy csak egyet említsünk, a ruházati cikkek birodalmában, az árak mineműsége oly rettenetes és elviselhetetlen, hogy legközelebb még tűzoltói egyenruha sem lesz már beszerezhető, nem is szólva a csizmáról s a felszerelési tárgyak sorában a bőrsisakról, amelyeknek megvásárolása csaknem a lehetetlenséggel határos.

1918 október vége óta, annyiféle címen szedték el a ruhát, hogy önkéntes tűzoltóink végre egyenruha-darabjaikat is kénytelenek lettek civilruhává alakíttatni át s ma ott vagyunk, hogy tűzoltóságainknak, már t. i. ahol még egyáltalában van ilyen, nincs egyenruhánk. Pedig egyenruha hiányában nemcsak az

pek sem igen fognak tudni kiadni.

Ugyanigy vagyunk a fontosságra nézve csaknem első helyen álló tömlőkészlettel is. Ami kevés tömlő volt az egyes testületek birtokában, az a legtöbb helyen, a rossz szertárakban s megfelelő kezelés, gondozás hiányában nagyobbbrészt tönkrement; ami pedig mégis megmaradt, abból lószerszám, heveder és papucs-talp lett. S kiegészítés, utánpótlás csak alig itt-ott történt, mert a tömlőnek már a háborus ára is 5 koronára szökött fel méterenkint. Ma pedig, ha az árvizsgáló bizottság figyelme a tömlőkre is ki fog terjedni, szinte kétségbeejtő tények kerülnek majd napvilágra.

Mint Erdély Ernő, előadó, a legutóbbi elnökségi ülésen kifejtette, egy métermázsa kendernek, mint nyersanyag, 25 korona, a gerebenezettnek (szakálkender) pedig 42 korona az ára. (Azelőtt 18 K 50 fillér volt a maximum). Ebből a métermázsa nyerskenderből 25 kilogramm, a gerebenezett szakálkenderből pedig 35 kiló kenderfonál sodorható, amiből viszont 20—25 kilogramm tömlőt tudunk szőni. Mint-hogy pedig egy kiló kenderfonálból 3 (három) méter tömlő kerül ki, ennél fogva az eredetileg egy métermázsa nyersanyagból 60—75 méter tömlő állítható elő.

Ilyenné való feldolgozása azonban bizonyos költségeket igényel. Először is munkadíjak kifizetésével jár, és pedig akkor is, mikor a kendert meggerebenezik, akkor is, midőn fonalat sodornak belőle s végre akkor is, amikor tömlővé szövik.

Vegyük fel, hogy e munkadíjak $2 \times 60 + 120 = 240$ koronát tesznek ki. Magához a munkához szerszámok, valamint szövőgép szükségesek; azonkívül, hogy a munka elvégezhető legyen, műhelynek is kell rendelkezésre állni, amelyben esetleg világításra is van szükség. A műhely-helyiség után pedig már adót is kell fizetni a gyárosnak. Számítsunk tehát ezekre 3%-ot, gépkopás címén pedig 5%-ot.

Most következik a készáru elraktározása, ami nemcsak újabb másik helyiséget követel, hanem már egy raktárnok foglalkoztatását is megkívánja. Számítsuk így a felmerülő költséget az eddig tett kiadások 50%-ának. Végül üssünk a végösszeghez 10% kamatvesztességet arra az időre, amíg a készáru vevőre talál. A nyert végösszeget összeadva, azt fogjuk találni, hogy a gyárosnak 60 méter tömlő 460, ha meg 75 métert tudott előállítani, ugy ez mindenestől 540 koronájába van.

A kiskereskedő azonban, mely ily áron veszi át az árut, fuvar költségre még további 10%-ot ad ki, hogy végre a saját hasznát 20%-al csapja hozzá.

60 méter tömlő ennél fogva a kiskereskedőnél pénzben 506 koronát, 75 méter ellenben 594 koronát képvisel, 30 méter, illetve $37\frac{1}{2}$ m ennek a felét, vagyis 252 K-t és 297 K-t; 3 méter, illetve $12\frac{7}{8}$ méter 84 K 30 fillért és 99 K-t, végre egy méter tömlő 28 korona 10 fillért és illetve 33 koronát.

Ma pedig detail-vételnél 3 méterért 270 koronát kérnek, vagyis méterenként 90, szóval kilencven koronát! Hol van itt az arány?! Az ilyen kalkuláció semmiesetre sem tisztességes haszonnal vet számot.

Már most tudva azt, hogy a legkisebb községnek is 60 (hatvan) méter tömlővel kell rendelkeznie, 100 háznál azonban ez a minimális készlet már 120 métert tesz ki s minden további 100 ház után 1000 házig oly készletet kell felvennünk a 120 méteren felül, amelyből

ezzerig pedig — figyelemmel a többemeletes házak szaporulatára — házanként 1 és $\frac{1}{2}$ méter tömlő számítandó; világos, hogy ma egyik tűzoltóság sincs abban a helyzetben, hogy hiányzó tömlőit ilyen áron beszerezhesse, vagy meglévő készletét kiegészíthesse.

Ezért szükséges itt az ármegállapítás, vagy — ami ennél is radikálisabb lenne — az államnak direkt beavatkozása oly módon, hogy az ország kendertermésének egy bizonyos kontingense az összeírandó tömlőszükséglet fedezése céljából lefoglaltatnék. A lefoglalt kontingensből pedig, az előállítás költségeinek ellenőrzése mellett, az állam készíttetné az (akár hazai, akár külföldi) gyárossal a tömlőket, melyeket aztán méltányos árban maga az állam — esetleg az Országos Szövetség útján — osztana szét a tűzoltóságoknak.

Milliók dolog, de méltó a megszívlelésre. Mert tömlő nélkül tehetetlenségre van kárhóztatva a legjobb tűzoltóság is. S megbénítani a még életben maradt, avagy újra szervezendő testületek működését csak olyan valakinek lehetne célja, aki nyugodtan tudná szemlélni a visszatérést azokra az időkre, amikor még abban merült ki a tűznek oltása, hogy mindenféle edényben vizet hordtak az égő tárgyakra, vagy objektumhoz, hogy azután igen kevés haszonnal, legtöbbször teljesen céltalanul locsolják azt szét s a pusztító lángok martalékává lenni hagyják, aminek az volt végzete, hogy leégjen.

Ekkora visszafejlődést, visszaesést azonban ki akarhat?

Nincs más hátra, mint vagy ármegállapítás, vagy pedig — a kenderrequirálás.

A fővárosi hivatásos tűzoltóság ötvenesztendőös multjából.

(1870—1920.)

A Krause Waldemár, leipzig-i tornatanár és tűzoltó szakaszparancsnok által begyakorolt budapesti hivatásos tűzoltóság, fennállásának első évében, gróf Széchényi Ödön főparancsnok vezetése mellett, összesen 63 tüzesetnél működött, de 1870. évi szeptember hó 15-ike után már magyar gyártmányu fecskendőt is használt. A csapat helyzete, telefon, tűzjelző és vízvezeték hiányában nem igen volt irigylésre méltó.

A három első tűzjelző állomást, (a nemzeti színházban, nemzeti muzeumban és a nemzeti casinóban) az 1870. év végén sikerült csak felállítani. 1871-ben aztán az őrségek közti táviró berendezést is létesítették, míg a városháza tornyán egy 4 főből álló figyelő őrség szerveztetett. 1872-ben rendelte meg a tanács az első kis tolólétrát, 1873-ban pedig az első gőzfecckendőt, melyet Angliából szereztek be és Széchényi névre kereszteltek. E fecckendőt 1873. év március 1-én használták először a Nagymező-utcai Swoboda-féle Orfeum égésénél, másodszor pedig október 13-án, a Haggemacher-féle gőzmalom égésénél. Ugyancsak 1873-ban állították fel a Próféta-utcában a IV-ik tűz-őrséget, 12 főnyi létszámmal.

Buda és Pest városának 1873. év végén történt egyesítéséből kifolyólag a tanács a tűzoltóság hatáskörét a Duna mindkét partjára kiterjeszté. Az egyesítés következtében a pesti tűzoltóság átveszi Buda városának tűzoltó-felszerelését s mert ezen berendezés legnagyobb-részt hasznavehetetlen volt, 1874. január 6-án, a Rácvárosban felállított ötödik tűz-őrséget új szerekkel látja el, létszámát pedig 13 emberben

állapítja meg. Még ugyancsak 1874. évre esik az Ullői-uti barakjárvány-kórház intézeti tűz-őrsége, mely 5 főből állott s 1895. évig állott fenn, amikor is a barakkórház a tűzoltóság közbenjöttével felégettetett.

1874-ben távozik a tűzoltóság éléről gróf Széchényi Ödön, ki a konstantinápolyi ottomán tűzoltóság kiképzésére kapott megbízást. Helyettesítésével a tanács Follmann Alajos kir. járásbíró, az önkéntesek helyettes főparancsnokát bizta meg s a mindinkább szaporodó munkák zavartalan ellátására egy segédtisztii állást rendszerezített. Ez az állás 1874-ben Kempelen Gyulával töltetett be, kinek 1876-ban történt távozásával az állást Szeserbovszky Szaniszló, önkéntes szakasparancsnok, foglalta el. 1874-ben került felállításra, Óbuda védelmére, a mai ujlaki iskola helyén elhelyezett VI. őrség s ugyancsak 1874. év szeptember hó 13-án előfordult vágóhídi tüzesetből kifolyólag a, 4 főből álló vágóhídi tűzőrség. Az 1875. évi felhősza-kadás következtében elöntött, akkor még fedetlen Ördögárok mentén, majd az 1876. évi dunai árvíznél a tűzoltóság számos emberéletet mentett meg a pusztulástól. A szegedi 1879-iki nagy árvíznél pedig a főváros tűzoltósága 12 főnyi csapatallal működött s a feljegyzések szerint 600 ember életét mentette meg.

Korszakalkotó és döntő fordulatot jelent a fővárosi tűzoltóság történetében az 1881. év, mikor is a tűzoltóság a fővárosi adminisztráció keretébe, tisztikara pedig a hivatalnoki státuszba illesztetett be. Létszáma ekkor 3 tisztben és 97 főnyi legénységben állapított meg.

Az 1881. évi wieni Ring-színház égésének hatása alatt kerül 1882-ben kiadásra a színházak tűzbiztonságáról alkotott szabályrendelet s 1883. év vége felé a tűzrendészeti szabályrendelet. A szintén csak ekkor szervezett főparancsnoki állás 1882. évi december hó 7-én Kempelen Béla, volt egri önkéntes főparancsnokkal töltetett be.

A budai oldal intenzivebb tűzvédelmé céljából határozza el a tanács, az ujlaki tűz-őrségnek Óbudára való áthelyezését s a II-ik kerületben egy új tűzőrség felállítását. Az új óbudai őrség 1885. november havában, a II-ik kerületi őrség pedig 1886. év szeptember havában a Pálffy-téren kezdte meg szolgálatát.

Az 1885. évben Budapesten rendezett országos kiállítás területére a tűzoltóság egy 27 főnyi különítményt vezényelt ki állandó szolgálatra, mely a főparancsnok közvetlen ellenőrzése alatt állt. Mikor pedig június 5-én, Kempelen Béla főparancsnok, egy szerencsétlen esetből kifolyólag meghalt, a polgármester, a tűzoltóparancsnoki teendőknél a kiállítás területén leendő ellátására Markusovszky Bélát kérte fel. Majd a már régen betegeskedő Krause Waldemár tüzfelügyelőnek, ugyanaz év 29-én bekövetkezett elhunytával a megüresedett állásokra a tanács, szeptember hó 10-én, főparancsnokká Szeserbovszky Szaniszlót léptette elő s mellé segédtisztül Breuer Szilárdot választotta meg. Míg a tüzfelügyelői állás 1886. év január hó 28-án töltetett be Janicsok Andor, volt önkéntes szakasparancsnokkal.

Az 1885. évre esik még az újépület „Neugebäude“ egyik szárnyépületében elhelyezve volt V. ker. tűzőrség és a Mázsa-téren létesített X. ker. tűzőrség felállítására is. A következő

1891-ben nyer megfelelőbb elhelyezést az I. ker. őrség, a Koronaőr-utcában emelt új tűz-őrségi épületben s ugyanezen évben szereztett be egy 26 méteres tolólétra és egy hazai cégnél készített gőzfejskendő.

1894. évben veszi kezdetét a Kun-utcai központi laktanya építkezése, hová a főparancsnokság a központi őrséggel együtt, 1895. évi november hó 17-én költözött be. A központi őrség építkezésével egyidejűleg 1894. év október hó 8-án szünik meg az Eskü-téri őrség. A Kun-utcai központi laktanya átadása ünnepség mellett ment végbe, amikor is egyidejűleg a tűzoltóság 25 éves fennállása is megünnepeletett. A tisztii létszám 1895-ben egy újabb segédtisztii állással szaporított. Ez állásra a tanács Markusovszky Bélát választotta meg. 1898-ban a tisztikarnak újabb szaporítása következett, amikor is Breuer Szilárd, I. osztályú segédtisztii állásba lépett elő, a harmadik segédtisztii állásra pedig december hó 28-án Blasnek Hugót választották meg.

1899-ben a II. ker. őrség a Pálffy-térről a Tölgyfa-utcában emelt új tűzőrségi épületbe vonult át. Az Újépület lebontása következtében az V. ker. tűzőrség 1898 július havától kezdve ideiglenesen a Károly-kaszárnyában nyert elhelyezést s ezen őrhelyét a Szalay-utcaiban emelt V. ker. előjárósági épülettel kapcsolatosan létesített V. ker. állandó tűz-őrségnek 1899 október hó 1-én történt átadásakor hagyta el. A VI. ker. tűzőrség is új épületben nyert elhelyezést, és pedig a Próféta-utcaiban emelt iskolaépületben, hová 1899 augusztus hó 1-én vonult át. 1899-ben 1 gőzfejskendő, 1900-ban egy mechanikus tolólétra beszerzésére adott a tanács engedélyt. 1903-ban határozta el a törvényhatóság a IV. ker. tűzőrség felállítását s az őrség helyéül a Károly-kaszárnya nagyudvarában lévő épületet jelöli ki. Az őrség a megfelelő átalakítások befejezte után, 1905 december hó 30-án kezdte meg szolgálatát.

1905-ben egy újabb segédtisztii állással szaporították a tisztii létszám, mely állásra 1906-ban a tűzoltóságnál dijnokként alkalmazott Kállay Imre választott meg. 1906-ban szerzi be a tűzoltóság egy adományból az első automobilját, mely mint tisztii autó állított be szolgálatba.

Újabb korszakos változást jelent a tűzoltóság beléletében az 1908. év. Ez év március havában határozza el a tanács, Almády Géza javaslatára, hogy a tűzoltólegénységet is a főváros végleges alkalmazottai közé sorozza, kimondván nyugdíjjogosultságukat s a létszámot 386 főben állapítván meg. Ugyanekkor kerültek a tűzoltóság létszámába a kocsisok is, akik eddig az elfogatókat szállító, szerződött vállalkozó alkalmazottai voltak.

Egyidejűleg a felszerelés tökéletesítése is munkába vétetett. 1908-ban 4 electro-automobil, és pedig egy villamos fejskendő, egy villamos szerkocsi, egy villamos tolólétra és egy villamos gőzfejskendő szereztetett be, mely szerek a IV. őrségen nyertek elhelyezést.

Az 1911. évi tisztviselői fizetésrendezés alkalmából, 2 új tisztii állás szervezésével kapcsolatban, a tanács módosította a tisztiek eddigi címzését is s ugyanezen év június hó 1-én nyert Balogh Dezső műtőorvos, mint csapat- orvos állandó megbízást. Az 1911 év végére

tében megürült harmadik tiszti állásra 1912 október hó 29-én Dittrich József, Teasdale Ottó és A usch Rezső választattak meg.

Hatalmas haladást jelent a felszerelést illetőleg az 1913. év, amikor a tanács 8 drb benzínmotoros tűzoltószert beszerzését engedélyezte. Az engedélyezett 4 fecskendő és 3 drb 30 méteres mechanikus tolólétra a központi, a II., az V. és a IX. őrségen helyeztetek el. Az 1914. évben még két automobil szereztetett be, ezzel azonban lezárult a beszerzések sorozata, mert a kitört világháboru az újabb beszerzéseket lehetetlenné tette.

A világháboru nagy megpróbáltatás elé állította a tűzoltóságot, mert csapata a bevonulások következtében 134 főre csökkent. A hiányon népfelkelő legénység beállításával segítettek, melyek természetesen nem pótolhatták a kiképzett legénységet.

1916-ban alkotja meg a törvényhatóság a tűzoltóság legénységéről szabályrendeletét, mely a legénység általános szolgálati viszonyainak rendezésén kívül újabb fizetési fokozatokat állapított meg. Még az 1916. évben szaporítja a törvényhatóság a tiszti létszámot 1 főtiszt, 1 tiszti, 2 segéd tiszti és 1 műszaki tiszti állással. Az 1917. évben távozik 33 éves szolgálata után Markusovszky Béla főtiszt, kit a tanács április hó végével nyugdíjazott. A szervezett és megüresedett állásokat a tanács 1917-ben Szilvay Kornállal, 1919 októberében pedig Erlesbek György, Wunderlich Antal és Skalecz Mihállyal töltötte be, végre még a jelenleg üresedésben lévő állásra Schottola Kálmánt rendelte ki tiszti gyakornoki minőségben.

A tűzoltóság mai szervezete egy központi és kilenc kerületi őrségből áll. A szerek közül 4 elektroautomobil, 9 benzínautomobil, 2 lófogatu benzínmotoros turbina. Az őrségek közül a II., IV., V., IX. és központi őrségek motoros őrségek, az I., III., VI., VIII. és X. őrségek pedig lófogatu őrségek. Az őrségek teljes automobilizálását a világháboru akasztotta meg. Fennállása óta a tűzoltóság 21.219 esetben vonult ki. A tüzesetek száma 1870-ben 63, 1880-ban 203, 1890-ben 481, 1900-ban 460, 1910-ben 630 és 1919-ben 685 volt. 1913-ban a tüzesetek száma 1131-re szökkent. Ugynevezett nagy tűz 163 volt. Ötven év alatt összesen h á r o m tűzoltó lett hivatásának áldozatává. Kettő a Concordia-malom égésénél, egy pedig a Várban a Werbőczy-utcában kiütött menyezeti-tűznél vesztette életét.

A tűzoltóság létszáma jelenleg 551 főnyi legénység, ebben a létszámban foglaltatnak a háboruban elesett 41 és a fogságból vissza nem tért 67 fő, valamint az intézetekbe állandó szolgálatra kivezényelt tűzoltók is. Míg a főparancsnokság 12 csapattisztból, 3 kezelő, illetve számvevőségi tisztből és 1 csapatorvosból áll.

* A magyar tűzoltótisztek orsz. egyesülete működését 1914-ben az általános mozgósítás megszakította. Közérdekű tevékenységének fonalát felvenni óhajtván, most kéri, hogy a volt tagok, mint az újonnan belépni kívánók, ebbeli szándékukat Blasnek Hugó főtitkár címére (Budapest, VIII., Kun-u. 2) írásban közölni sziveskedjenek.

* A veszprémmegyei szövetség babarci Schwartzner Ottó helyére, elnökévé Kerényi Endre főszolgabíróvá választotta meg.

A belügyminisztérium szakközlegének, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetségnek írásbeli megbízása alapján Keszthely tűzrendészete és tűzoltósága felett a napokban alapos szemlét tartott Techlár Ernő szaktanfolyamot végzett budapesti pénzügyi segédtitkár, amit a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja felkérésére tartott előadásai után ismer az ottani közönség.

Techlár Ernő részletes írásbeli jelentésének sorai, sajnos, nem sok fényt vethetnek Keszthely tűzrendészeti állapotaira. S itt elsősorban is a megelőző tűzrendészeti viszonyokra kell gondolnunk. Különösen arra a sajátságos, néhol minden városépítési tervet kigunyoló építkezésre, mely Keszthely számtalan helyét valószínűs labirinthussá alkotja a minden rendszer nélkül, keresztül-kasul épített házak közt bujkáló keskeny, görbe sikátoraival, zsákutcáival. Annak, aki résztvett Gyöngyös legutóbbi égésekor a tűzoltás emberfeletti munkájában, akaratlanul is az a bűnös sikátor-rendszer jut eszébe, mely nemcsak hogy önként kínálkozott a tűz martalékaul, hanem rettenetes akadályul is szolgált a még épségben levő háztömbökhöz siető tűzoltóságnak.

Keszthelyen is nagyon sok helyen teljesen meddő kísérletezés lenne a különben jól felszerelt és szakképzett tűzoltóságnak minden erőfeszítése, mert például az esetben, ha a Sajka-utca és kapcsolt részein valamelyik háznak nádkévs tetejébe szállna a szeszélyes „vörös kakas“, nem is kellene hozzá még enyhe szelöcske sem és 1—2 perc alatt oly erővel „égne a gunyhó és ropogna a nád“, hogy amíg a közeli örtanyától odáig lejtőn robogó tűzoltóság legálább két fecskendőjét szerelvén, sok nyomtömlőt igénylő sugaraival megközelítheti girbe-gurba utcákon keresztül a tűz fészket, a 9 méterre sugárzó hőség egyedül — minden röp-szakra nélkül is — fölgyújtja a szomszédságot, különösen akkor, ha az 1898. évi 53.888. számú kormányrendeletben minden községnél kötelezőleg kimondott u. n. „kapitány-víz“ s egyéb tűzoltói készségek: szikracsapó, tetölétra, villa, kapocs, vizesvödrök, stb. oly kevés házban állnak rendelkezésre, mint Keszthelyen.

Mert tűzvédezők mindig az első pillanatok a legdrágábbak, a legfontosabbak és halálos bűn volna nem gondolni az ilyen apróságoknak látszó körülményekre. Mert az ilyen „apróság“-nak látszó vizesvödrökkel, melyet az udvaron állandóan vízzel telt kádba vagy hordóba meríthetünk s egy-két szikracsapóval, mellyel a nádba ékelt tetölétrán elhelyezkedve az első szikrát, az első lángocskát elolthatjuk, mérhetetlen pusztulást és pótolhatatlan veszteséget akadályozhatunk meg.

És a tűz által elhamvasztott javak egyszer s mindenkorra pótolhatatlan veszteséget jelentenek, ha nem is az illető károsult tulajdonosra, de végeredményben a nemzet gazdaságára nézve.

Ez okból bármennyire kicsiny lenne is Keszthely, azért a már egyszer felállított tűzjelző állomásokat is épen a tüzesetek első pillanatainak rendkívüli fontossága miatt a leg-sürgösebben használható állapotba kell helyezettetni.

A gondviselés kegyelmével élni kell és nem visszaélni. Nem szabad elfogadni azt a „mucsai“ észjárást, hogy: eddig sem volt már éveken át tűz, ezután sem lesz. Ne kísértsük Gyöngyös tüzes rémét különösen akkor, mikor mint „oldott kévét“ akarják ellenségeink szét-hurcolni kifosztott, tönkretett szegény nemzetünket.

A magyar tűzoltói intézmény kezdettől fogva letéteményese volt a nemzeti érzés fejlesztésének, a honszeretet ápolásának.

Ugy a város és a testület vezetésének, mint a vármegyei szövetségnek legszentebb kötelessége kell hogy legyen a magyar tűzoltói élet felpezsdítése s e célból nem szabad még nagyobb anyagi áldozatoktól sem vissziadni.

S addig is, míg a tűzrendészeti törvényjavaslat majdnem félszázados pihenése után talán most törvényre válhat s ez által országos rendezést nyer a tűzoltás és tűzrendészeti szakfelügyelet ügye: a tűzoltói testületek és intézményeknek hatósági és társadalmi támogatása mellett új életre kell hívni azt az önzetlen tetterekészséget, melyre minden téren most van a legnagyobb szüksége szomorú hazánknak.

Különféle fecskendőszervezetek.

— Irta: Dr. Poós Miklós. —

Azóta, hogy e lapok hasábjain, a fenti cím alatt megjelent cikksorozatokat 1910-ben megkezdtem, — egy teljes évtized tűnt tova. Máskor elég nagy spatium-ideje arra, hogy számbavehető fejlődésre adja meg a lehetőséget.

Ebből a tíz esztendőből azonban hat háborús év volt, amikor inkább csak a messzehordó ágyuk, tengeralattjárók és a repülőgépek technikája terén találkozhatunk a haladás vívmányaival. De a tüzet oltó fecskendők szerkezetének tökéletesítése, mellyel a front mögött csak igen kevesen foglalkoztak, alig mutathat fel nevezetes újításokat. A háború előtt elejtett fonalat tehát nyugodtan felvehetem újra. De hogy zökkenés nélkül tehessem ezt, kénytelen vagyok mégis, a már elmondottakból, némelyeket röviden rekapitulálni.

Amikor a nehézkes gőzfecskendők helyett a motorral kapcsolt fecskendőket kezdték alkalmazásba venni, melyeknek a gyors üzembehozatal lehetősége, a kezelés egyszerűsége, a könnyedség és erőmegtakarítás mellett mutatkozó nagy teljesítő képességén kívül, legfőbb előnyük abban található, hogy a szivattyú járását kevés vízzel is megindíthatjuk, a fordulatszámot fokozatosan emelhetvén, — akkor a tűzoltóságok nem tudtak mindjárt megválni a tökéletesség magas fokát elért dugattyus fecskendőtől. A gyorsjáratu motorokat is ilyenekkel kapcsolták tehát. Ámde hamarosan kitűnt, hogy ez nem egészen megy.

Először is a dugattyus motorfecskendőnél a forgásszámot erősen csökkenteni kell, ami csak nagy áttételekkel lehetséges; emiatt viszont a gép munkabírásának teljes kihasználása válik lehetetlenné. Másodszor a szűk határok közt mozgó forgásszám a nyomás tetszés szerint való szabályozását is csak kis mértékben teszi lehetővé. A lövőkék kicserélésekor vagy valamennyi sugárnak egyszerre való elzárásánál pedig a motor könnyen túlterhelődik, úgy hogy felmondja a szolgálatot, illetve megáll.

Mióta azonban a rotációs (körforgó) és a centrifugális (központfutó) szivattyúkkal kötik össze a motorokat; ezek a dugattyus fecskendővel való kapcsolásnál felmerült nehézségek szinte egyszerre megszűntek. S ezzel oly gépeknek jutott birtokába a tűzoltóság, amelyek amellet, hogy szelepek nélkül dolgoznak, gyorsan üzembehelyezhetők s a velük elérhető nagy erőmegtakarítás dacára, teljesítőképességük aránytalanul nagyobb.

De hogy ez új fecskendőtípusok, a két fajta modern gép közül melyik elégítheti ki a tűzifecskendőtől joggal várt kívánalmakat, az legalább a háború előtt, még nem volt eldöntve. A németek és velük együtt mi is, a körbeforgószivattyúk hívei lettünk. Az angolok ellenben a centrifugális fecskendőket tartják vagy legalább tartották jobbnak. A kérdés tehát még tisztázásra vár. A külfölddel való régi érintkezés ujrafelvételéig, amikor az e tekintetben szerzett tapasztalatok köztudomásra kerülnek, célszerű lenne a magunk tapasztalatait összegezni.

Addig is azonban, míg a hazai és külföldi pro és contra érvek egybevetethők lesznek, úgy vélem nem végzek felesleges munkát, ha a két fajta gép közötti különbség mibenlétére terjeszkedem ki.

(Folytatása következik)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Tartalom:** Március 27. — Tűzoltóság-kiállítás Varsóban. — Hivatalos rész: A március 28-án tartott elnökségi ülés jegyzőkönyve. — A segélyzöpnéztár ugyanakkori ülésének jegyzőkönyve. — Az országos választmány közgyűlésén felvett jegyzőkönyv. — A segélyzöpnéztár március 27-iki közgyűlésének jegyzőkönyve. — Az elnökség jelentése 1918 július 1-től 1919 dec. 31-ig terjedő időről. — A segélyzöpnéztár jelentése, — Tudnivalók a balesetbiztosításról. — Katonai tűzoltó segédesapatok. — Armegállapítást kérünk. — A fővárosi hivatásos tűzoltóság ötvenesztendős multjából. — Keszthely. — Különféle fecskendőszervezetek. Irta: Dr. Poós Miklós. — Különfélek. — Szerkesztői üzenetek. — Beszerzési források.

— **Elnökünk,** gróf Széchényi Viktor, mint képviselő, háromszor is felszólalt a nemzetgyűlésben. A hadifoglyok hazaszállítása ügyében előterjesztett interpellációja igen nagy érdeklődéssel találkozott. Első beszédében pedig, melyet az indemnitás általános vitájánál április 24-én tartott, mindenekelőtt szorosabb együttműködést kívánt a két többségi párt között; nem fuziót, de lelki harmóniát. Mert csak így lesz kevesebb az izléstelen személyeskedés s az egymás becsületében való gázolás. Ellenben fokozódni fog a választók körében a bizalom, amely, hogy a nemzetgyűlés irányában meglegyen; éppoly fontossággal bír, mint a mögöttes ország bizalmának a frontra gyakorolt távolbathatása. E nélkül nincs munkakedv és készség a felelősség viseléséhez a nemzetgyűlési képviselőben, mint ahogy lélek nélküli testté vált a front, mihelyt a mögöttes ország kedvezőtlen hangulata foglalta el az előbbi bizalom helyét. Abból pedig, hogy a kiszagdapártban nagybirtokos grófok is vannak, nem az következik,

eredményben tehát hazaszeretetet jelent. — A zsidókérdésről azt mondta, hogy ez nem utcai botrányokkal intézhető el. — A földosztást perhorezskálja, mert a régi birtokosoknál csak ellenszenvet támaszt, a földet igénylőkben pedig illuziókat kelt, amelyek nem teljesevén, csalódás okává lesznek. A földbirtokot leadó és a földet igénylő ne álljon ellenségesen szemben egymással. Azután sürgette a gazdasági szakoktatást, a tisztviselők nyomorának és a falusi jegyzők túlterhelésének megszüntetését, valamint megvédését annak a kevés értéknek, ami a nemzeti vagyontól még megmaradt. Itt azután rátért a tűzrendészet fejlesztésének a fontosságára, amit a háboruelőtti Magyarországra vonatkozólag igen meggyőző adatokkal világított meg, hogy a már évtizedek óta sürgetett tűzrendészeti törvény megalkotását tovább el nem odázhatónak jelentse ki. Szóvá tette a levélforgalom lehetetlen lassúságát is. Székesfehérvár és Budapest között átlag nyolc napig megy a levél, holott Münchenből Székesfehérvárra avagy Budapestre hat nap alatt érkezik. Végül a nemzet fennállásának s az ország belső rendjének legfőbb garanciájára, a nemzeti hadseregre tért át, amelyről hinni akarja, hogy abba az osztrák armádiának azt a rákfenéjét, melyet a vezérkari és csapatbiztosok között tátongó nagy szakadék képviselt, nem fogják átplántálni. Héjjas István ismert nyilatkozatának tárgyalásánál viszont kijelentette, hogyha minden főhadnagy annyira politizálna, mint Héjjas István, akkor az ilyen tisztből álló hadsereg nem lehetne az ország bástyája. Az egyéni vállalkozásoknak tehát véget kell vetni.

A fővárosi hivatásos tűzoltóságra, egy hónappal azután, hogy 50 éves fennállásának jubileumát megülte, krízis nehezedett. A háború folyamán tűzoltói szolgálatra rendelt népfelkelők ugyanis, egy-kettő kivételével, a front felbomlása után nem voltak hajlandók tovább szolgálni. Hatvanhét ember pedig még mindig hadifogságban van és az 549 főnyi engedélyezett létszám, arra vállalkozók hiányában, nem volt kiegészíthető. A tanács, a III-ik ügyosztály javaslatára a bajon úgy vélt segíteni, hogy a 24 órás szolgálati idő helyett 48 órás szolgálati beosztást állapított meg, minden 24 órai többletszolgálatért 15 korona pótdíjat juttatván az embereknek, akiket a 48 órás szolgálat közepére eső délben ingyenebédrel is ellát. Mint-hogy azonban ez az ingyenebéd, melyről a többség véleménye akkór hangzik, hogy „ha ilyen lett volna a menázsink a fronton, akkor nem vesztettük volna el a háborút“, — csak két hónappal az intézkedés keresztülvitele után installáltatott, a tűzoltók, február végén, küldöttségileg kérték, hogy addig is, míg a mai viszonyok megváltoznak, a másfél év óta fennálló s fennakadást nem okozó szolgálati időbeosztás változatlanul hagyassék meg. A válaszul kapott ígéret szerint azonban csak majd ha a viszonyok megengedik, fognak eleget tenni kérésüknek. A háború után bekövetkezett horribilisan nehéz viszonyok eme kétféle, de ellentétes értelmezésének aztán az lett az eredménye, hogy március elsején, amikor karhatalmi segítséggel léptették életbe az új szolgálati beosztást, hatvan ember azonnal leadta a felszerelését, másikkal pedig successive lépett ki a csapat kötelékéből, úgy, hogy a különben is csekély létszám 325-re (67 hadifogoly) esökkent. A helyzet tehát még rosszabbá lett, mint volt az intézkedés előtt, két órszágon (a VIII-ik kerületin és a közbü-

ami nem volt, de nem is lehetett célja az intézkedésnek, t. i. egy pénzügyi szempontból is kedvezőtlenebb eredmény, amennyiben azelőtt 15 nap után járt egy-egy embernek 15 korona pótlék, most 20 nap után jár ugyanennyi, minden hónapban; az ingyenebéd pedig 40 ezer koronájába kerül a városnak ugyancsak havonként. Azonkívül, a régi legénység lelkületében beállt depresszióról nem is szólva, a szolgálat terhesebbé tétele a belépni kívánókat elriasztja, mert ma már az egyszerűbb ember is összehasonlít s kiszámítja, hogy minden a tűzoltókéval azonos javadalmazásu alkalmazott három nappól 24 órát szolgál és 48 órán keresztül szabad, vagyis a szolgálat terhe éppen megfordított arányban nehezedik rája, mint a tűzoltókra.

— Aradon Sztojka román prefektus (rendőrfőkapitány) felment a színpadra — igaz, nem énekelni, hanem szigorúan hivataloskodni — de megjárta vele. A színpadon éppen próbát tartott Szendrey színtársulata, amikor megjelent a rendőrprefektus, aki asztalt hozatott a színpadra, leült a mellé, kedélyesen cigarettára gyújtott s az égő gyufát egyszerűen eldobta. Erre az egyik színházi tűzoltó kötelességszerűen odalépett hozzá és figyelmeztette:

— Prefektus úr! A színházban cigarettázni nem szabad!

A nagyur durván elkergette a tűzoltót és kedélyesen füstölt tovább. A biztosító társaságok azonban nem hagyták annyiban a dolgot, hanem midőn híre ment, gyűlést tartottak és ezen elhatározták, hogy ily körülmények közt, amidőn a tűzrendészet első fóruma a városban maga rugja fel és illetőleg veszi semmibe a tűzrendészet szabályait, nem hajlandók vállalni a tűzbiztosítást s a színházzal kötött erre vonatkozó szerződést szintén semmisnek tekintik. Elhatározásukról hivatalosan értesítették a polgármestert. Ez ugyan most szintén román ember, de azért mégsem mert a prefektussal szemben nyíltan fellépni. Megiratta tehát a biztosító társaságok határozatát az aradi lapokkal, amelyeknek talán ez volt az első cenzuramentes közleményük a román megszállás óta. A lapokat azonban elolvasták Kolozsváron is, ahol a prefektusnál magasabb fórum székel s ez Sztojka urat egyelőre 14 napi szabadságra küldte. A prefektus azonban szabadsága előtt már helyénvalónak ítélte, hogy tisztviselőtársaitól végleg elbucuzzék.

— Negyvenöt éves tűzoltóságaink közül Nagyvárad, Arad, Pozsony, Temesvár, Kolozsvár, Kassa, Selmechánya, Versec, Zombor, Lugos, Ujvidék, Nagyszeben, Brassó, Fiume, Déva, Somorja és Igló megszállott területekre kerültek. Csak Sopron (?), Pécs (?), Nagykanizsa, Kőszeg, Győr, Baja, Kalocsa, Miskolc, Eger, Kismarton (?), Sátoralja-Ujhely (?) és Csurgó maradt meg. Ez is hangos bizonyossága annak, hogy mekkora igazságtalanság történik velünk, midőn 63 vármegyéből állott ezeréves hazánkat összezsugorítják. Elszakítottak ime 17 olyan várost Magyarországtól, amelyekben csaknem félszázaddal ezelőtt, mi magyarok honosítottuk meg a tűzoltó intézményt, aminek létezése, fennállása minden modern államban kulturális tényezővé válik. Hol van e tekintetben hozzánk képest Szerbia és Románia? És mégis most ezeket tekintik előttünk állóknak, főlében helyezendőknak.

— Babochay Nagy Ödön, a cibakházai önk. tűzoltó-testület elnöke és tiszteletbeli parancsnoka, elhalálozott.

— **Katonatisztek** számára a honvédelmi miniszter rendeletére Szegeden, a kerületi parancsnokság keretében, testnevelési előadói tanfolyamot rendeztek, melynek vezetésével B o d ó János százados volt megbízva. A tananyagba a tűzoltói gyakorlatokat is bele illesztették. Csak négy órát szántak ugyan ezekre; Papp Ferenc szegedi tűzoltóparancsnoknak azonban e rövid idő alatt is sikerült közmegelegedést kiváltó eredményt érni el.

— **Egy Amerikába szakadt volt bajtársunk** írja a családjának: „Egész mostanáig nem hitünk az amerikai újságoknak, amelyek már hónapok óta ezeréves hazánk szétábrabolásáról irtak. És most, hogy a hazai levelekből megtudtuk a valóságot, majd hogy meg nem szakadt a szive minden amerikai magyarnak. De nem szabad elcsüggednünk sem nekünk, sem nektek, kik az Ohazában laktok, amelynek érdekében mi nemcsak szavunkat emeljük fel, hanem teszünk is. Élelemmel, ruhával segítjük a kicsinyeket és sokat gyűjtünk az özvegyek és árvák s hadifogságban sinylődő testvérek számára. Sokszor ökölbe szorul a kezünk, mert nem tudunk belenyugodni, hogy oláh, rác, cseh eke szántsa a magyar földet. Nem! Nem! Soha! Megrázzuk még a vaskaput és akkor jaj lesz a rácnak, oláhnak!”

A hitzosító társaságok Amerikában tudvalevőleg maguk költségén is tartanak fenn tűzoltóságokat ott, ahol a község a maga erejéből erre képtelen. Lapunk egy olvasója azt írja nekünk, hogy a hazai biztosító intézetek is, melyek eddig következetesen vonakodtak a rendszeres hozzájárulás terheit magukra venni, most a hazafiságon kívül, saját jól felfogott érdekükből is megajánlanák, ha nem is a tűzoltóságok fenntartását, de a járási tűzfelügyelői intézmény költségeit, mihelyt erre a kormány hívja fel őket és a járási inspektorok egyttal biztosítási ügynöki irodát is tarthatnának.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. 1914-ben még az árlejtés után eszközölt egyenruha s felszerelési szükségletek beszerzésénél a következő egységárak voltak mértékadók:

1. Nyári zubbony	4 K 47 fillér
2. Nyári nadrág	4 „ 46 „
3. Téli zubbony	13 „ 70 „
4. Téli nadrág	11 „ 65 „
5. Sapka	2 „ 30 „
6. Sisak	12 „ 60 „
7. Balta (tokkal)	9 „ — „
8. Jelző síp	2 „ 50 „
9. Mászó-öv (zárapoccsal)	16 „ — „
10. Mentőkötél (zárapoccsal)	
30 m hosszú	17 „ 50 „

P. Londonnak 1861-ben, amikor a mi Széchenyi Ödönünk ottjárt, még csak 4 tisztt, 22 altisztt és 90 közemberből álló tűzoltósága volt, amelynek számára az első tűzjelző készüléket csak 1880-ban állították fel. A kapitányviznek tartását azonban London előjárósága már 1189-ben vagyis a mi III-ik Béla királyunk uralkodása idején elrendelte.

V. Tűzoltási kiadása Budapestnek a millennium évében (1896-ban) 198,507 forint volt. Szeged ugyanily címen az évben 19,876 forintot adott ki.

P. Hogy miben áll az a „nemzetiségi elv”, melynek alapján hazánk ezeréves államterületéből Szerbia, Csehország és Románia részt kapnak, az legjobban megítélhető a következőkből: Jugoszlávia lakossága 14 millió 126 ezer lesz, de e számból csak 5 millió 174 ezer, vagyis 36,6% szerb. — Az új Cseh—Szlovákországnak 13 millió és 58 ezer lakosából 6 millió 298 ezer, vagyis csak 42,2% cseh. Nagyrománia 17 millió 323 ezer lakosából pedig 10 millió 851 ezer, vagyis 61,5% lenne oláh. Csakhogy Romániának azon területén, amit Magyarországból kap csak 43% oláh, ellenben 57% nem oláh, hanem magyar, szász, örmény stb., akik anyagi és szellemi tekintetben messze felülmúlják az ugyanott élő román. Viszont a tótok (szám szerint az összlakosság 13%-a) nyelve, szláv nyelvészek és történetírók szerint is különbözik a csehekétől. Végre a szlovének irodalmi nyelve a szerbtől is, meg horvától is különbözik. Szerb és horvát közt pedig, bár a kettő egy nyelvet beszél, érzület, vallás és műveltség dolgában gyűlöletesség fajuló ellentét van. A szerbeknek Baranya-, Bácsbodrog-, Torontál- és Temes-megyék területeire való igénye még nemzetiségi (anyanyelvi) alapon is teljesen jogtalan, mert itt a lakoságnak ők csak 18%-át érik el. Azt a szellemi és gazdasági fölényt pedig, amely eddig a magyarság és a vele együttartó németiség oldalán volt, a nyers erőszak is csak ideig-óráig tarthatja féken, de leigázni nem fogja tudni soha. — Temesvárott, melynek hovátartozandósága felett a szerb és román egymásközt civakodnak, francia tiszték ellenőrzése mellett népszámlálás volt s bár mintegy ezer elmenekült magyar és némettel kevesebb embert számláltak össze, mint 1910-ben az eredmény mégsem az ő javukra ütött ki. Ime a számok:

Magyar	41,979=	58,4%
Német	20,342=	28,3%
Oláh	6,053=	8,5%
Szerb	2,717=	3,8%
Egyéb	719=	1,0%

Összes lakosság 71,810= 100%.

Dr. B. Tény, hogy lapunk csak a fővárosi tűzoltóság 50 éves jubileumáról emlékezett meg, holott 22 nappal előbb, hasonló címen, az önkéntesek is tartottak ugyanily ünnepet. Mikor azonban 8 oldalra összezsugorodott lapunknál beállott helyszűke miatt, afelett kellett döntenünk, hogy a két jubileum közül melyiket tekintsük jelentőséggel teljesebbnek, hát akkor minden habozás nélkül a fővárosiaké mellé álltunk, mert ez a tűzoltóság csak a 25 és 50 éveket jubilálta meg, míg a budapesti önkéntesek, akik különben is minden ezredik éjjeli őrseget megünnepeltek, ezuttal csak a január 9-ikét mint első éjjeli őrsegük dátumát ünnepeleheték, de az 50 évből hiányzott náluk annyit 24 óra, ahány napig a háború folyamán működésük szünetelt.

A kiadóhivatal főnöke: **Kuhárszky László** titkár.

BESZERZÉSI FORRÁSOK.

KÖHLER ISTVÁN (ezelőtt **Geltner és Rausch** tulajdona)
fecskendő, szivattyú és tűzoltó-szer gyára.
Iroda és mintaraktár: Budapest, VIII., József-körút 14.
Gyár: Korponai-utca 20-21. szám.

Mátrai Antal és Társa r.-t.
Budapest, Központi Iroda: VI. ker., Teréz-körút 23. Gyár: I. ker., Fehérvári-út 110.
Gyárt: mindennemű tűzoltói létrákat és tűlömvetőlétrákat.

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ORSZ. TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó második szombatján. Hirdetéseket felvenni egyedül a kiadóhivatal jogosított.	Leptérszám: A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSÉG. Kiadóhivatal: az Országos Tűzoltó-Szövetség Irodája VII. Bányász-ut 38. Telefon: József 118-45.	Előfizetési ára, egész évre, 5 korona. Tagtestületjeinknek ingyempéldány jár. Szakcikkek, melyeknek kézírata a szerkesztő címére irányítandó, ha közlésre alkalmasnak döntöztünk.
---	--	---

Főszerkesztő: MARKUSOVSEKY BÉLA, VI., Podmaniczky-utca 21., II.

Felolós szerkesztő: ERDÉLY ERNŐ, Győr, tűzoltóakadémiája.

Tanulság.

A tűzoltó intézményről éppugy, mint a katonaságról, azt hirdette sok tyukeszü, hogy egyik sem komoly hivatás, mert mindakettő improduktív.

Hát az igaz, hogy közvetlen hasznót egyik sem hajt és így öncél csakugyan nem lehet; egyik sem termel sem egy fűszálat, sem egy cérnaszálat. Azonban, ugy a katonaságnak, mint a tűzoltóságnak pusztá létezésével a biztonság és az ezzel együtt járó erő érzete kapcsolatos. Ez a kettő pedig, ha közvetett haszonként jelentkezik is, megfizethetetlen érzés.

Bizonyságát ennek a közelmúlt szolgálhatta. Csak a katonaságra nézve ugyan, mert az 1919 nem volt tüzes esztendő; de ez is sokkal keservesebb volt, semhogy azt kívánhatnók, miszerint hasonló sorscsapás hatása tegye csak megérthetővé a tűzoltó intézmény hasznát és nélkülözhetetlen voltát.

Az elvesztett háboru után bekövetkezett fekete esztendő rázkódtatásai nemesak a rendet bontották fel, hanem megingatták a nemzeti és vallásos érzést, sőt magát az államhatalmat is, Idebenn urrá lett a demagógia, védtelenül maradt határainkon pedig betörhetett ártó szándékkal minden gonosz szomszéd. A fegyelmezett hadsereg hiányában, e súlyos viszonyok közepette, sem a rendnek nem volt támasztéka idebenn, sem az országnak a határokon.

Ezért remegett a felszabadulás ünnepi érzésében boldog ujjongással

a hazafias lelkekben az öröm, mikor a vér és nyomor kaoszából kipattant nemzeti hadsereg megjelent a színen. S ezért kábult az éljent harsogó tömeg a megváltottság tudatától, mikor Magyarország mai kormányzója, Horthy Miklós, az akkor még csak fővezér, katonái élén Budapestre bevonult. Pedig nem jöttek ők győztes háboruból. De láttukra egyszerre felébredt a keblekben az érzés, hogy nem vagyunk többé oltalom nélkül, van kire támaszkodni, lehet valakiben bizni.

S ahogy így magától alakult ki annak átérzése, hogy a hadsereg nem pusztán disz, illetve haszon nélkül való ékesség, hanem olyan biztosíték a nemzet életében, mint az emberi testben a gerinc vagy általában a csontváz, amely nélkül az izmok hiába akarnak, nem képesek erőt kifejteni, mert nincs mibe kapaszkodniok, azonképp a tűzoltóságokról sokak által vallott rövidlátó felfogás is, kell hogy helyet adjon annak a tisztultabb belátásnak, amely elismeri erről a mi nemes intézményünkről, hogy szintén támaszték, mert azonkívül, hogy ez is a biztonság érzetét kelti és mint a hadsereg a becsület, a tisztesség letéteményese s az emberi és nemzeti idealizmus istápolója, olyan védelmi berendezés is, mely a termelő munka eredményét a nemzeti vagyont oltalmazza. Ahogy hadsereg nélkül nincs rend, nincs törvénytisztelet s külelenséggel való szembeszállni tudás, tűzoltóság nélkül sem lehet biztosított kultura, jólét és

haladás. Hadsereg nélkül a rabló erőszak, tűzoltóság hiányában pedig a pusztító tűzvészek bármikor megsemmisíthetik évtizedek keserves munkájának gyümölcsét, sőt évszázadok nyugodt fejlődésének ragyogó alkotásait. Csak hadseregre támaszkodva érezhetjük magunkat határainkon belül olyan biztonságban, hogy a területi integritás kivívására, a régi Magyarország feltámasztására gondolhassunk. S a jól szervezett tűzoltó intézmény révén lehet csak az a megnyugvásunk, hogy életünk s vagyónk nincs kiszolgáltatva adáz ellenünknek, a tűznek, mert rendelkezünk bátor, fegyelmezett s begyakorolt oly csapatokkal, amelyek az emberiség nagy ellenességével szembeszállni s annak fékevesztett tombolását korlátok közé szorítani minden pillanatban készen állnak.

És ennek a közelmúltban szerzett tapasztalatokból meríthető tanulságnak a levonása szinte kényszerítő erővel lép ma a hatóságok s maga az államhatalom elé. Mert annak a nemzeti hadseregnak, mely a ránk diktált békeszerződésben előírt létszámával a belső rend fenntartására, az újra szervezett rendőrség és csendőrség támogatásával is csak alig elég, igen hatékony kiegészítésére lehet alkalmas egy-két száz-ezer fegyelmezett tűzoltó. Németország megmaradt ágyui mellé már ma is a tűzoltókat osztja be.

* A belügyminiszter ad 36375/1920. IX. b. szám alatt Szövetségünkhöz a következő leíratot intézte:

A Szövetségnek abban az irányban felajánlott közreműködését, hogy a mezőgazdasági terményeknek a behordás és eséplés idején tűzvész-től való megóvása tárgyában kibocsátott rendeletben foglalt intézkedéseknek tűzrendészeti szempontból való pontos végrehajtását ellenőrizni fogja, s kilátásba helyezte, hogy szakközegait, ott ahol vannak, díjtalanul, ahol pedig ilyenekkel nem rendelkezik, de az ellenőrzés kívánatos, megfelelő anyagi rekompenzáció ellenében rendelkezésre bocsátja, — köszönettel tudomásul vettem.

Ehhez képest felkérem, hogy kiküldendő szakközegait utasítani sziveskedjék megvizsgálni

hiányok pótlása tekintetében a helyi hatóságokat szakszerű utbaigazítással támogassák és tapasztalataikról a járási főszolgabírónak vagy a törvényhatóság első tisztviselőjének tegyenek azonnal jelentést, illetőleg a teendő intézkedésekre nézve terjesszék elő javaslataikat.

Szives tájékozás végett közlöm, hogy a kereskedelemügyi miniszter urat felkértem, utasítsa az iparfelügyelőket, hogy e körrendelet hatályosságának biztosítása érdekében, amennyiben ez lehetséges, a községi tűzifecskendők használhatóságát helyszíni kiszállásaik alkalmával vizsgálják meg.

* A belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterhez 38.657/1920. IX. b. sz. alatt az alábbi átiratot menesztette:

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség 1920. évi június hó 5-én 236. szám alatt kelet felterjesztésében azzal a javaslattal fordult hozzám, hogy az ipartörvény revíziója alkalmával vételessék fel olyan rendelkezés, hogy a bádógosok, villanyszerelők és mozigépészek képesítését megállapító vizsgáló bizottságokba hivatásos tűzoltótiszt is mindenkor meghívassék. A Szövetségnek ezt a javaslatát, amelyet azzal indokolt, hogy éppen ezek az iparágak azok, melyeknél az avatatlan munkások munkateljesítése igen gyakran nagy tető-és szobaturézek előidézője, — tűzrendészeti szempontból megfontolandónak tartom és ezért tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy az ipartörvény revíziója folyamán ezt a javaslatot nagybecsű figyelmébe venni és nagybecsű elhatározásáról annak idején engem is értesíteni méltóztassék.

A megelőző tűzrendészet hatályosságának biztosítása érdekében általában kívánatosnak tartanám, hogy az Országos Tűzoltó Szövetség szakszerű közreműködése a jövőben fokozottabb mértékben vétetné igénybe azokban az ügyekben, ahol tűzvédelmi szempontok is érvényesítendőek. Ezáltal a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség jelentősége megfelelő méltatásban részesülne, ami szükségképpen ennek az intézménynek közérdekű fejlődését is előmozdítaná.

Budapest, 1920 július hó 3-án.

Terstyánszky s. k.,
h. államtitkár.

* A segélyző pénztárba fizetendő díj. A f. é. március hó 27-iki közgyűlési határozat értelmében a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélyző-pénztára tagjainak biztosítási díja, 1920. évi január hó 1-től, tagonként 20 fillér helyett 2 korona. Ez a felemelt díj ugyan csak 1921. évi január hó 1-től kezdve kötelező. Mindazonáltal, ha a testületek tagjaikat ezen felemelt tarifa szerint már ez évben biztosítják, akkor segélyezés tekintetében napi 5 K-tól 30 K-ig terjedő segélyre és 1000 K-tól 10.000 K-ig terjedő segélyre.

Meghatalmazás.

Alóírottak a ..... i tűzoltó ^{testület} _{szövetség}

nevében ezennel igazoljuk, hogy ..... úr a

..... i ^{tűzoltóság parancsnokságának} _{szövetség választmányának}

..... ^{rangban} _{minőségben} tagja és a

..... i ^{tűzoltóságnak} _{szövetségnek} a Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség

1920 november hó 5—6. napjain Budapesten tartandó nagygyűlésén való képviseletével megbízatoit.

..... n, 1920 ..... hó ..... n.

.....
elnök, parancsnok.

.....
titkár, segédtitkár.

A Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség

tisztelt Tagtestületeihez!

A XIX. országos tűzoltó-nagygyűlést f. évi november hó 5—6-án Budapesten tartjuk meg.

Van szerencsénk tehát a Magyar Orsz. Tűzoltó-Szövetség tisztelt Tagtestületeit erre a nagygyűlésre meghívni.

A nagygyűlés rendjére vonatkozólag tisztelettel közöljük, hogy elnökségi ülés november hó 5-én d. e. 9 órakor a Szövetség tanácstermében, orsz. választmányi ülés november hó 5-én d. u. 4 órakor Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye székházának dísztermében, nagygyűlés november 6-án d. e. 9 órakor ugyanott.

Az elnökségi, orsz. választmányi és a nagygyűlés nyilvános, hozzászólni minden tűzoltó jogosult a titkárnál történt jelentkezés sorrendjében. Szavazati jogot csak az igazolt képviselők gyakorolhatnak.

A kiküldöttek igazolása az „igazoló bizottság” előtt *személyesen* eszközendő, és pedig a kiküldő testület által kiállított tiszti vagy tisztviselői minőségét és állását igazoló meghatalmazás alapján. Tagsági díjjal hátralékban lévő tagtestületek képviselői csak az esetben igazolhatók, ha a tagdíjhátralékot előzetesen lefizetik, miért is felkérjük a vármegyei szövetségeket és a tagtestületeket, hogy tagdíjhátralékaikat még a nagygyűlés előtt okvetlenül fizessék be az orsz. szövetség pénztárába.

A nagygyűlésnek tagjai: 1. a tiszteleti tagok; 2. az orsz. választmány tagjai; 3. a vármegyei szövetségek kiküldöttei (tagtestületi létszámuk szerint 1—2—3); 4. a tagtestületek 1—1 kiküldöttje; 5. a hatóságilag kinevezett vagy vármegyei szövetségek által választott és azok által igazolt összes tűzrendészeti felügyelők; 6. a törvényhatósági és a rendezett tanácsú városok parancsnokai; 7. a hivatásos tűzoltóságok tisztjei; 8. az orsz. szövetség hivatalos szaklapjának főszerkesztője; 9. a közhatóságok és orsz. egyesületek 3—3 kiküldötte.

Tűzoltóságokat csak saját tisztje vagy tisztviselője, illetve illetékes vármegyei szövetségének tisztviselője, választmányi tagja, esetleg az illetékes törvényhatóság területére való tiszt képviselheti.

Egynél több szavazati jogot senki sem gyakorolhat.

Az országos választmánynak tagjai: az elnökség tagjai; a vármegyei szövetségek 1—1 kiküldött tisztviselője vagy választmányi tagja; a hatóságok által kinevezett, illetőleg vármegyei szövetség által megválasztott és azok által igazolt vármegyei tűzrendészeti felügyelők; a törvényhatósági városok önálló hivatásos és önkéntes parancsnokai.

A tanácskozások ideje kimért, miért is felkérjük a felszólalókat, hogy *mondókéjukat röviden és szabatosan adják elő.*

Budapest, 1920. szeptember 16.

Gróf Széchenyi Viktor

elnök.

Dr. Óvári Ferenc

alelnök.

Kuhárszky László

titkár.

439.
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség Elnöksége folyó évi november hó 5-én, d. e. 9 órakor a Szövetség tanácstermében (VII., Rákóczi-ut 38) ülést tart.

Napirend:

1. Az orsz. választmányi ülés napirendjének előkészítése, u. m.: az Elnökség jelentése az 1920. év első feléről, zárószámadás az év első feléről és a számvizsgáló-bizottság jelentése, költségvetési előirányzat.
2. Az 50 éves jubileum megtartásának ideje és programja.
3. Az alapszabályok módosítása.
4. A választások előkészítése.
5. Folyó ügyek.
6. Indítványok.

Ez alkalommal a segélyző-pénztár Elnöksége is ülést tart.

Napirendje: Folyó ügyek.

Budapest, 1920 szeptember 16.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

440.
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség országos választmánya folyó évi november hó 5-én, d. u. 4 órakor Budapesten, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye székházának dísztermében közgyűlést tart.

Napirend:

1. Az elnökség jelentése az 1920. év első feléről.
2. Zárószámadás ugyanazon időtartamról és a számvizsgáló-bizottság jelentése.
3. Az 1921. évre szóló költségvetési előirányzat.
4. A nagygyűlés napirendjének megállapítása.
5. Az 50 éves jubileum megtartásának ideje és programja.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. Tagtestületek és tagdíjhátralékok törlése.
8. Háromtagu számvizsgáló-bizottság megválasztása.
9. Indítványok.

Figyelmeztetés. A választmány tagjai költségüket csupán saját vármegyei szövetségüktől igényelhetik.

Budapest, 1920 szeptember 20.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

441.
1920. szám.

Meghívó.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség folyó évi november hó 6-án, d. e. 9 órakor Budapesten, Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye székházának dísztermében tartja nagygyűlését, melyre a nagygyűlés tagjait tisztelettel meghívja.

Napirendje:

1. Elnöki megnyitó.
2. A nagygyűlés üdvözlése a helyi hatóságok és testületek részéről.

3. Az igazoló-bizottság jelentése.
4. Kéttagu jegyzőkönyvhitelítő bizottság megválasztása.
5. Az elnökség jelentése az 1912—20. évről.
6. Az 1912—20. I. félévi zárószámadás tudomásulvétele és a felmentvény megadása.
7. Költségvetés jóváhagyása.
8. Alapszabályok módosítása.
9. A választások (elnök, ügyvezető elnök, két alelnök és tiszteletbeli tagok) megejtése.

A nagygyűlés után nyomban az országos választmány, majd az elnökség alakul meg.

Budapest, 1920 szeptember 20.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

239.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Budapesten, 1920. évi május hó 30-án, a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnökségi ülésén.

Elnök: dr. Óvári Ferenc alelnök.

Jegyzőkönyv vezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, Markusovszky Béla, Papp Ferenc és Rosta Géza.

Távollmaradásukat igazolták:

Blázy Imre (Veszprém), Täuber Ferenc (Vác), Vida Pál (Székesfehérvár) és Veröbi Vég István (Vereb).

Dr. Óvári Ferenc elnöklő alelnök üdvözlö a megjelenteket, az ülést megnyitja.

Dr. Óvári Ferenc alelnök jelenti, hogy elnökünk, gróf Széchenyi Viktor a nemzetgyűlésen. 1920. évi Április hó 24-én a tüzrendészetet is érintő beszédet tartott. Ennek alkalmából melegen üdvözöltük elnökünket, ki a mai értekezlet előtt nagyon szívélyesen köszöntö meg a megemlékezést.

Örömmel tudomásul szolgál.

Kuhárszky László titkár felolvassa Rosta Gézának, a Weisz Manfréd csepeli önk. tűzoltó testület parancsnokának levelét, melyben megköszöni a közigazgatási szakosztály jegyzőjévé történt megválasztását.

Dr. Óvári Ferenc alelnök jelenti, hogy a magyar kir. belügyminiszter 30.089/920. IX. b. számú leirata szerint a lengyel kormány védnöksége alatt ez év őszén Varsóban a tűzvész lekérdésére irányuló iparkiallítás lesz.

Mint hogy a miniszter az Orsz. Szövetséget felkérte, hogy a hazai tűzoltói intézménynek, mint ilyennek a kiállításban való részvétele kérdésében mielőbb véleményezőleg nyilatkozzék, illetve a részvétel előkészítésére vonatkozólag az ügy sürgősségére való tekintettel mielőbb részletes javaslatot tegyen, egy értekezletet hívunk egybe, melyen a budapesti hivatásos tűzoltótestületen kívül több önkéntes tűzoltótestület, egyéb érdekeltségek és a tűzoltószergyárosok vettek részt.

Az értekezlet beható tanácskozás után arként határozott, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter felkérendő lenne, hogy minél előbb egy szaktanácskozást hívjon egybe, amikor megállapíthatnák a kiállítás pénzügyi és technikai része, mert sem a budapesti lengyel delegációnak 652/920. számú tervezete, sem pedig a belügyminiszternek az átírata erre vonatkozólag semmi támpontot nem nyújt.

Az elnökség a határozatot magáévá teszi. Kuhárszky László titkár előterjeszti Rehák Tamás szegedi hivatásos tűzoltótiszt és Horváth István ugyancsak szegedi hivatásos tűzoltó segéd tiszt kérvényét, melyben tűzoltótiszti vizsga engedélyezését kéri.

Erdély Ernő kéri, hogy Medgyes István budapesti hivatásos tűzoltó őrmester és Pruska István győri II-od parancsnok tiszt vizsgája Győrben tartassék, Rehák Tamás és Horváth István tiszt vizsgája pedig Szegeden, minthogy a parancsnok, mint előadó és vizsgálóbiztos, tisztjei vagy II parancsnoka, mint vizsgázók, egyidőben és egyszerre nem lehetnek távol a várostól.

Az elnökség Rehák Tamást és Horváth Istvánt tűzoltótiszti vizsgára bocsátja. Mindkét vizsgának az időpontját a vizsgálóbizottság állapíthatja meg. A vizsgák Győrben és Szegeden tartatnak, s a győri vizsgának bizottságát a következőképen állapítja meg: elnök: Papp Ferenc, vizsgálóbiztosok: Erdély Ernő, dr. Balogh Dezső vagy helyette Markusovszky Béla. A szegedi vizsgának bizottsága pedig Erdély Ernő elnöklete alatt ugyanazon tagokból fog állani.

A titkár jelenti, hogy a belügyminiszter ur a mezőgazdasági termények tűzvédelme céljából kiadandó rendelet ügyében május 31-én szakértékezeletet hívott egybe, melybe a szövetség képviseltetését kéri.

Az elnökség Papp Ferenc szakelőadót küldi ki.

Erdély Ernő szakelőadó jelenti, hogy a belügyminisztériumi tűzrendészeti osztály teljesen hamis statisztikával rendelkezik a tűzoltótestületek számát illetőleg.

Indítványozza, hogy e tekintetben egy pontos kimutatást terjesszünk fel.

Az elnökség ily értelemben határoz.

Papp Ferenc szakelőadó jelenti, hogy az ipartörvény módosítása rövid idő kérdése, miért is felterjesztés lenne készítenőd, mellyel a szövetség felhívna a kereskedelemügyi miniszternek a figyelmét arra, hogy a képesítéshez kötött iparnál a villany- és gázszerelők is soroztassanak be, s hogy ezeknek a vizsgálóbizottságában tűzoltótiszt is vegyen részt.

Az elnökség az indítványt elfogadja és kiegészíti azzal, hogy képesítéshez kötéssék a mozgósítható gépezete is. A felterjesztés mielőbbi elküldését is elhatározza az elnökség.

Papp Ferenc szakelőadó indítványozza, írjon fel a szövetség a pénzügyminiszterhez, hogy a tűzoltótestületek lebélyegzés folytán visszatartott 50% pénzt szolgáltatassa vissza, mert a megmaradt 50%-kal beszerezni ma alig lehet valamit.

Az elnökség a felterjesztés elkészítésével az indítványozót bizza meg.

Kuhárszky László titkár jelenti, hogy a m. kir. belügyminiszter 22732/920. IX. b. számú rendeletével kiutalta az 1919—20. költségvetési év első felére eső 8000 korona államsegélyt, azzal a megjegyzéssel, hogy az államsegély fölemelése, az államháztartásnak megterhelhetése a jelenlegi súlyos viszonyok miatt nem lehetséges.

Tudomásul vétetik.

Erdély Ernő szakelőadó kéri a könyvtárban lévő miniatűr-mászótornyot muzeuma részére.

Az elnökség a könyvek kiadását rendelte el.

Papp Ferenc előadó jelenti, hogy a szegedi katonai körletparancsnokság által rendezett tűzoltótanfolyam megtartott és a legszebb eredménnyel végződött.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Titkár bemutatja a Keszthelyi Ujságban megjelent „Néhány szó Keszthely tűzrendészetéről” című cikket. Ez a cikk tulajdonképen Techlár Ernő budapesti önk. tűzoltótiszt cikke, ki szövetségünk megbízása alapján megvizsgálta Keszthely tűzrendészetét és tűzoltóságát.

Tudomásul vétetik azzal, hogy a zalavármegyei tűzoltó szövetség és zalavármegyei alispán figyelmét a javaslatokra felhívjuk.

Titkár bemutatja a Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligájának meghívóját a békefeltételek aláírása elleni tiltakozó nagygyűlésére, továbbá

hogy a ház gondnoka fölemelte a házbért 30%-kal, még pedig az 1917. évi november hó elején fennálló házbér után,

hogy a m. kir. postatakarékpénztár folyószámlán levő betétünkből 91 K 20 fillért zár alá helyezett,

hogy Vida Pál szakelőadónk beküldötte Fejérvármegye alispánjának az új tűzrendészeti szabályrendelet életbeléptetésére vonatkozó intézkedését,

hogy Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye tűzoltó szövetsége beküldötte az 1920. évi április hó 16. napján tartandó évi rendes közgyűlésére szóló meghívóját.

Tudomásul vétetik.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérettek: dr. Balogh Dezső és Markusovszky Béla.

Több tárgy nem lévén, az ülés ezzel véget ért.

K. m. f.

Dr. Óvári Ferenc, Kuhárszky László,
alelnök. titkár.

Hitelesítjük:

Dr. Balogh Dezső. Markusovszky Béla.

36375.

1920. IX. b. szám

A belügyminiszter körrendelete

a mezőgazdasági terményeknek a behordás és cséplés idején tűzvédtől való megóvása tárgyában.

(Valamennyi vármegyei törvényhatóság első tisztviselőjének.)

A legnagyobb megpróbáltatások közé jutott országunk megélhetésének, boldogulásának legfontosabb és megbénult nagyiparunk miatt csaknem kizárólagos forrása a mezőgazdasági termésünk.

Az amugy is csökkent mezőgazdasági termelésünk miatt jelenleg a nyerstermények bármely csekély részének elpusztulása a különben is nehéz közlekedési viszonyok súlyosbodására és a népesség széles rétegei már-már elviselhetetlenné vált szűkölködésének inszégge fokozódására vezethetne.

Ezt az életbevágó országos érdeket szolgálta már hivatali elődömnök a mezőgazdasági terményeknek a behordás és cséplés idején a tűzvédtől való megóvása tárgyában az 1918. évi június hó 8-án 74274 szám alatt kiadott körren-

urral egyértelműen a következőkre hívom fel a figyelmét.

1. Mindazokban a községekben (r. t. városban), amelyekben gabonatermelés divik a községi mezőgazdasági intéző bizottság haladéktalanul, de legkésőbb az aratás megkezdéséig az idézett körrendelet 2. §-ában foglalt rendelkezések figyelembe vételével kijelölni köteles a közös szérűket.

Minthogy az ország némely részében az érvényben levő vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletek a község belterületére való betakarítást és eséplést az előirt feltételek mellett megengedik, ily helyeken az eddigi törvényes gyakorlat továbbra is fenntartható azzal a megszorítással azonban, hogy a község belterületére csak azok hordhatják be saját termésüket és ott csak azok csépelhetik ki, akiknek erre a célra olyan földterület áll rendelkezésre, amely a szomszéd gabona-asztagától és gazdasági vagy laképülettől legalább 50 méter távolságra van.

A belterületen való hordáshoz és csépléshez azonban előzőleg hatósági engedély szükséges, illetőleg a közös szérűre való hordás kötelezettsége alól való felmentést csak a helyi hatóság adhatja meg. Az ily irányú kérelmekre nézve a községi mezőgazdasági bizottság véleménye minden esetben meghallgatandó.

Önként érthetőleg az ily szérűkre nézve is kötelezők az előirt tűzbiztonsági óvintézkedések melyek a kiadandó engedélyben a helyi viszonyoknak megfelelően részletesen felsorolandók.

2. Amennyiben a kötelező közös szérű céljaira alkalmas közterület nem áll rendelkezésre az ahhoz szükséges területek a 2434/1918 M. E. sz. (I. B. K. 1918. évf. 526. l.) és az 1920 VI. t.-c. 1. §-a értelmében hatályban álló ministeriumi rendelet 2. §-ában előirt módon igénybe vehetők.

3. A kijelölt közös szérűket a hordás megkezdésétől a cséplés befejezéséig állandó felügyelet alatt kell tartani. E célból az előjáróság által megfelelő nappali és éjjeli őr alkalmazandó. E mellett azonban az idézett körrendelet 8. §-ának értelmében a szérűt igénybe vett termelők is kötelesek a fent jelzett idő alatt az előirt óvintézkedések pontos betartásának ellenőrzéséről a maguk körében is soros felügyelet útján gondoskodni.

A közös szérű az idézett körrendelet 3. §-ának második és harmadik bekezdésében előirt tűzoltó szerekkel, illetőleg anyaggal (porhanyított föld) és lehetőleg egy, esetleg több mezei kuttal ellátandó.

A közös szérűkön az egyes asztag-csoportok közt legalább 18 méter széles utak hagyandók.

Ott ahol a közös szérű egymáshoz közel létesíttetik, az egyes szérűknek egymástól megfelelő távolságra kell feküdniük.

A közös szérűkre a többször idézett körrendelet 6. pontjának megfelelőleg csak a tűzbiztonsági követelményeknek megfelelő cséplőgép helyezhető el.

Szigorúan ellenőrizendő a kazalok közelében való dohányzási tilalom betartása és megakadályozandó az idegeneknek és főként a serdületlen gyermekeknek a szérűn való tartózkodása.

A közös szérűkkel kapcsolatos kiadások mikénti fedezéséről a többször idézett körrendelet 5. pontja intézkedik.

4. A községi tűzfeleskendő használhatóságáról az előjáróság a többször idézett körrendelet 4. pontjában előirt módon, felelősség terhe alatt gondoskodni tartozik.

lesek a 74274/1918. sz. körrendelet 2., 3., 6., 7. és 8. pontjaiban előirt óvintézkedéseket betartani és annak rendelkezéseit megfelelően alkalmazni.

6. Azok, akik ezen, illetőleg a többször idézett körrendeletben foglalt rendelkezéseket vagy tilalmakat megszegik, amennyiben cselekményük súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1879. XL. tc. értelmében büntetendők.

7. Ez a rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

II.

Hivatali elődóm 79272/1918. számú körrendeletében (I. B. K. 1918. évf. 607 lap), a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur pedig 50140/1918. sz. rendeletében mutatott rá azokra a rendelkezésekre, amelyeket a mozdonyszikrák által a lábon álló s a learatott gabonában okozható tűzkárok megelőzése céljából kell megtenni. Ezen rendeletekre utalással felhívom, hogy a közforgalmu gőzüzemű vasutak mentén fekvő községek előjáróságait soronkívül utasítsa, miszerint ezen rendeleteket ez évben is a lehető legkiterjedtebb mérvben haladéktalanul tegyék közhírré, hívják fel a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mozdonyszikrák által okozható terméskárok csökkentése, csak úgy érhető el, ha

1. a pályamenti birtokosok, illetve bérlők a mezei termények learatását ott, ahol a termés egyenlően beérett, a vasúthoz legközelebb eső részén kezdik meg, ha a behordásra kész mezei termények a vasuti vonalak mentén minél messzebbre, de legalább 100 méter távolságra helyzetnek el, azok a termelők pedig, akiknek birtokán a termény ily távolságra — a terület keskenységénél fogva — el nem helyezhető, terményeiket, saját érdekükben is, a legrövidebb idő alatt onnan elhordják.

2. A tarlót a vasut felől mindjárt a learatás után feltisztogatják és a pályával párhuzamosan haladéktalanul az előirt módon védőbarázdákat szántanak.

Figyelmeztetendő a gazdaközönség, hogy a védőbarázdák céljuknak csak akkor felelnek meg, ha elegendő szélességben és a pályától s a terményektől megfelelő távolságban létesíttetnek.

Oly esetekben, midőn a pályatengelyre merőleges irányban sorakoznak a birtokrészletek egymás mellé, a védőszántások egyvonalban létesítendőek, mert a lépcsőzetes védőszántások a futótűz ellen védelmet nem nyújtanak.

Elvárom alispán urtól, hogy méltányolva ezen rendelkezések célzatát, a maga részéről mindent el fog követni annak pontos végrehajtására és az érdekelt gazdaközönséget is a legkiterjedtebb módon tájékoztatja a rendelet céljáról és az annak végrehajtásához fűződő országos érdekekről, valamint arról is, hogy a közös szérű intézményes megvalósítása a gabonarekvirálással egyáltalán nincs semmi összefüggésben és hogy a szérűn rekvirálás egyáltalán nem lesz.

Tudomás végett azt is közlöm, hogy ezen rendelet végrehajtásának helyszíni szakszerű ellenőrzéséről a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség útján fogok gondoskodni.

Az ügyben tett intézkedéseiről legkésőbb június hó 25-éig részletes jelentést kérek.

Budapest, 1920. évi június hó 10-én.

Dömötör.

488.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Budapesten, 1920. évi szeptember hó 16-án a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnökségi ülésén.

Elnök: Gróf Széchenyi Viktor, majd Dr. Óvári Ferenc alelnök.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, László István, Markusovszky Béla, Papp Ferenc, Dr. Poós Miklós és Vida Pál.

Vendég: Strompf Pál.

Elnök üdvözlő a megjelenteket, az ülést megnyitja.

25. Kuhárszky László titkár jelenti, hogy a budapesti m. kir. államrendéség főkapitánya az elnökségi ülés megtartását tudomásul vette; továbbá, hogy Vass Lajos Rudolf szakelődő elfoglaltsága miatt az ülésen nem vehet részt.

Tudomásul szolgál.

26. Titkár jelenti, hogy József kir. herceg, a magyar orsz. tűzoltó szövetség védnöke fiával, József Ferencel folyó hó 11-én délben Győrbe érkezett, s a bencés székházban fogadta az üdvözléseket. A győri tűzoltóság Dr. Szauder Ferenc alelnök vezetésével üdvözölte, kérve a védnököt, hogy a tűzoltóságot továbbra is tartsa meg jóindulatu pártfogásában.

Az üdvözlésre a kir. herceg a következőképen válaszolt:

Nagyon köszönöm szives üdvözlésüket. Már zsonge koromban meleg szeretettel és igaz örömmel foglalkoztam a tűzoltóság humánus és közhasznu intézményével és teljes erőmmel támogattam és a jövőben is támogatni fogom mindig közhasznu működésüket. Nagy érdeklődéssel figyelem az az önfeláldozó munkát, melyet a nagy veszélyben kitartóan s mindig megbecsültem. Kérem vigyék rávazolatemet bajtársaiknak, mint magyar a magyarnak s buzdítsák őket a további munkára. Különös örömmre szolgál, hogy a győri tűzoltóság vezetőségét megismerhettem, mert ezt a tűzoltóságot a múltban és a jelenben az ország egyik legjobb tűzoltóságának ismertem. Még egyszer köszönöm szives üdvözlésüket.

Az elnökség a jelentést tudomásul veszi, s elhatározza, hogy a kir. herceget a nagygyűlésre küldöttség útján meghívja. A küldöttség tagjai: Gróf Széchenyi Viktor, Markusovszky Béla és Kuhárszky László.

27. Titkár felolvassa az 1920. évi január hó 1-től június hó 30-ig terjedő időszakról szóló évi jelentést.

Az elnökség az évi jelentést némi módosítással az orsz. választmányoknak előterjeszteni rendeli el.

28. Titkár beterjeszti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetségnek 1920. évi január hó 1-től június hó 30-ig terjedő időről szóló zárószámadását és vagyonteltárát.

Erdély Ernő szakelődő jelenti, hogy a számvizsgáló bizottságba Kuhárszky titkár által meghívotván, a pénzkezelést és a zárószámadást vizsgálta meg. A pénzkezelésre az észrevétele az, hogy a csekkszámok beérkezésük után pontosan vizsgáltassanak meg, s kifizetések pedig a számfejtéssel együtt eszközöltessenek; a zárószámadásra vonatkozólag megjegyzi, hogy

könyv kezeltek. Minthogy ez az összeg nyilvántartva ninesen, a többi alaphoz hasonlóan lenne kezelendő. Egyébként a pénzkészlet rendben és hiány nélkül találtatott.

Az elnökség az indítványok értelmében határoz, s a felmentés megadása végett a zárószámadást az orsz. választmány elé terjeszti.

29. Titkár előterjeszti az 1921. évre szóló költségvetési előirányzatot.

Beható vita után az elnökség az eredeti költségvetési előirányzatot fogadja el, amelyet óriási deficitje miatt az elnök vezetése alatt egy küldöttség terjeszti elő a belügyminiszternek. A deficit fedezéséről a legközelebbi elnökségi ülésben gondoskodás történik.

Elnök eltávozván, az ülés vezetését Dr. Óvári Ferenc alelnök veszi át.

30. Titkár jelenti, hogy a Magyar Tűzoltó Tisztek Orsz. Egyesülete f. évi szept. hó 19-én dé. e. 10 órakor a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság központi laktanyájában próbát tart.

A bemutatás tárgya: Strompf Pál a Weiss Manfréd csepeli tölténygyár tűzoltósága alparancsnokának „tömlőfoltozó“ találmánya.

Az elnök felkérésére a jelenlévő Strompf Pál előadja és bemutatja találmányának mibenlétét és hasznosságát.

Az elnökség elhatározza, hogy a bemutatáson képviselteti magát.

31. Titkár jelenti, hogy Dr. Szily József a budapesti önk. tűzoltó testület parancsnoka f. évi október 3-án tartja tűzoltói szolgálatának 40 éves évfordulóját; indítványozza, hogy részére 40 éves szolgálati érem díjmentesen adassék át.

Az elnökség elhatározza, hogy e jubileum alkalmából elnökségi ülést tart, az ünnepélyen részt vesz, amikor az ünnepeltnek átadja 40 éves szolgálati érmet.

32. Titkár előterjeszti a Budapest székesfőváros tűzoltó főparancsnokságának átiratát, melyben közli, hogy mily feltételek mellett hajlandó az Orsz. Tűzoltó Szövetség tagjai sorába belépni.

Minthogy e belépés alapszabálymódosítással jár, az elnökség elhatározza, hogy a tűzoltófőparancsnokság alapszabálymódosítási javaslatának figyelembe vételével alapszabályait megváltoztatja. Az alapszabálymódosítási tervezetével Kuhárszky László titkárt bizza meg.

33. Titkár bemutatja a nagygyűlésre vonatkozó meghívók tervezetét és egyéb előmunkálatait, melyeket az elnökség némi módosítással magáévé teszi.

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérettek: Markusovszky Béla és László István.

Több tárgy nem lévén, elnöklő alelnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. Kuhárszky László, alelnök,
titkár.

Hitelesítjük:

László István. Markusovszky Béla.

* Az abonyi önkéntes tűzoltóság, melynek parancsnoka hősi halált halt, Tóth Lajos igazgató-tanító vezetése alatt újra talpra állt, de nehézségekkel küzd. A háboru okozta baj-

Jegyzőkönyv.

Felvételt Budapest, 1920. évi szept. hó 16-án a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélypénztárának ülésén.

Elnök: gróf Széchenyi Viktor.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, László István, Markusovszky Béla, Papp Ferenc, dr. Poos és Vida Pál.

Elnök üdvözlö a megjelenteket, a határozatképességet megállapítja és az ülést megnyitja.

12. Kuhárszky László titkár jelenti, hogy Friedl György putnoki önk. tűzoltótestület tb. parancsnoka belépett az alapító tagok sorába és az 500 korona alapító tagdíjat befizette.

Orvados tudomásul szolgál, s elnökségi ülésből kifolyólag köszönőlevél küldése rendelkeztek el.

13. Titkár jelenti, hogy Kelemen Mihály szolnoki önk. tűzoltó szolgálata közben 198 nap alatt gyógyuló súlyos combtörést szenvedett, részére 600 korona,

14. hogy Kovács Gyula kemenesmihályfai tűzoltó tüzeset alkalmával 42 nap alatt gyógyuló

szére 100 korona segély engedélyeztetett.

Az elnökség a kiutalt segélyekhez hozzájárul.

15. Titkár jelenti, hogy Fodor Jenő cell-dömölki tűzoltó sérülése beigazolt szolgálati baleset ugyan, de mert biztosítva nem volt, részére segély nem engedélyezhető.

Tudomásul vétetik.

16. Titkár jelenti, hogy Springer Mihály a kismartoni tűzoltótestület szertárosa június 16-án sérült meg, a balesetet pedig aug. hó 11-én jelentették. Egyébként a zárójelentés eddig még nem érkezett be.

Az elnökség elhatározza, hogy a zárójelentés beérkezése után az ügyet mégis tárgyalni fogja.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Markusovszky Béla és László Istvánt kéri fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

K. m. f.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

László István.

Markusovszky Béla.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség zárószámadása 1920. évi január hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig.

Sorszám	BEVÉTEL	Érték		Pénz		Sorszám	KIADÁS	Érték		Pénz	
		K	f	K	f			K	f	K	f
1	Maradvány 1920 január 1-én . . .	100	—	5658	04	1	Házbér			1480	—
2	Allamsegély			8000	—	2	Fűtés, világítás, takarítás, telefon			1189	46
3	Tagdíjak:					3	Irodai és postai kiadás			14	54
	a) közvetlen tagtestületek			100	—	4	Tiszviselők tiszteledíja			1299	92
	b) vármegyei szövetségek			1081	—	5	háborús segélye			4300	06
4	Éremeladás			4863	90	6	Eln. tagok útiköltsége és napidíjai			896	90
5	Szakkönyvek eladása			316	20	7	Tagdíjvisszatérítés			12	—
6	Tűzrendészeti Közlöny előfizeté- séből					8	Tűzrendészeti Közlöny nyomása			5762	44
7	Tiszti vizsgadíjak			25	—	9	" " expedíálása			257	30
				50	—	10	" " főszerk.				
						11	tiszt. díja és háb. segélye			3600	—
						12	Előre nem látható			74	50
							1920 június 30-án maradvány	100	—	1207	02
				100	—					20094	14
	1920 július 1-én maradvány	100	—								

Budapesten, 1920 június 30.

Gr. Széchenyi Viktor s. k., elnök. Dr. Óvári Ferenc s. k., alelnök. Kuhárszky László s. k., titkár. Dr. Balogh Dezső s. k., pénztáros.

Számvizsgáló bizottság:
László István s. k. Vida Pál s. k.

A Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség Elnökségének jelentése

az 1920. évi január hó 1-től június hó 30-ig terjedő időről.

Tisztelt Országos Választmány!

Az öt éves világháború, a forradalom, a proletárdiktatura és az oláh megszállás, illetve kivonulás után az ország végre lélegzethez jutott, s megindult a romok eltakarítása, majd az építés lassu munkája.

Amidőn tehát az ország a konszolidáció útjára lépett és megindult a fejlődés és haladás

nagy munkája, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség sem maradhat jelenlegi helyzetében és összeállításában.

A mai elnökség ugyanis már a hetedik esztendeje, hogy minden megbízatás nélkül működik, mely körülmény, de különösen a felelősség tudata is arra készítette, hogy az orsz. választmánynak javaslatot tegyen a XIX. nagygyűlésnek még ez évben való megtartására.

Az orsz. választmány folyó évi március hó 27-én megtartott ülésében a javaslatot magáévá tette, mert eddigi sáfárkodásáról számot akar adni és Szövetségünk fennállása félszázados évfordulójának ünnepét is elő akarja készíteni.

Bár nagygyűlésünk esonka, jubileumunk pedig gyászos lesz, mert hazánk történelmi határait — a béke jegyében — lehetetlen módon megcsontították és tagtársaink egész tömegét tőlünk elszakították, a nagygyűlés meg nem tartását továbbodítani már azért sem lehet, mert a megmaradt Magyarország tűzoltóügyének és tűzrendészetének új életre keltése a legfontosabb közérdek.

Jelentésünk, valamint zárószámadásunk egy félévéről szól, még pedig 1920. évi január hó 1-től június hó 30-ig.

E félévnek legjelentőségtebb eseménye, hogy a nemzet ismét államfővel rendelkezik Horthy Miklós kormányzó személyében, ki nemcsak rendet teremtett az országban, de visszaállította a királyságot is.

Örömmel jelenthetjük, hogy amily mértékben elvonulóban egünkről a vészfelhők, oly mértékben indul meg tűzoltótestületeinkben is az élet. Ez megállapítható a balesetbiztosítás szokatlan sokaságából, a szolgálati érmek és szakkönyvek sűrű vásárlásából.

A ruha és felszerelés, különösen tömlők állandó kereseti cikkek, de ezeknek beszerzése a lehető legnagyobb nehézségbe ütközik az anyaghiány miatt.

A Szövetségben mozgalmassabb élet még mindig nem igen folyt, aminek egyrészt, az ország megszállása, illetve feldarabolása másrészt az utazási nehézségek és az utazás költséges volta, valamint a budapesti lakásínség az okai.

Az ország tűzoltóságának nagy örömeire és előnyére szeretett elnökünk: gróf Széchenyi Viktor nemzetgyűlési képviselője választatott meg. Hogy mit jelent ez a választás az ország tűzrendészetére, azzal minden tűzoltó tisztában van.

A nemzetgyűlésben elhangzott legelső beszédében (1920 április hó 24-én) máris rámutatott a tűzrendészet fejlesztésének szükségességére és fontosságára, s az évek óta sürgetett tűzrendészeti törvény megalkotásának elodázhatatlan szükségességére.

Az alkotmányos élet helyreállítása után az érdem azonnal elismerésre talált. Ugyanis a tűzrendészet igaz és lelkes barátja: dr. Hosszay Bálint belügyminiszter, tanácsos h. államtitkárrá, Szövetségünk titkára: Kuhárszky László pedig

igazságügyminiszteri számv. főtanácsossá neveztetett ki.

Külön ki kell emelnünk Lukács Ödön, Bihar vármegye tűzoltó szövetsége elnökének gyászos esetét, kit hazafias és bátor magatartásáért halálra, majd 10 évi börtönműre ítélték.

Egy rövid félesztendő sem mulhat el anélkül, hogy soraink közül valakit a kegyetlen halál el ne ragadjon. Így örök bucsút kellett mondanunk Uszky Bálint szakosztályi elnökünknek és Babochay Nagy Ödön oibakházai önk. tűzoltótestület elnökének és tiszteletbeli parancsnokának.

Emléküket kegyelettel őrizzük!

Tűzrendészet szempontjából rá kell mutatnunk a 36370/920. sz. B. M. rendeletre, mely a mezőgazdasági terményeknek behordása és eséplése idején a tűzvészektől való megóvása érdekében már másodszor adatott ki. Kiadását a belügyminisztériumban egy szakértekezlet előzte meg, amelyen a Szövetség képviselőjében Papp Ferenc szakelőadónk jelent meg.

Hivatalos lapunk, a Tűzrendészeti Közlöny papirhiány és óriási nyomdaköltség miatt csak kétszer jelenhetett meg.

A József főherceg alapítvány kamatai az elmúlt félévben még nem folytak be, s így azokat ezideig ki nem adhattuk. Ennélfogva a befolyó kamatokat, más alap kamataival együtt át fogjuk számolni a szövetségi pénztár javára.

Bár szaktanfolyamot a mai nehéz viszonyok között nem tarthattunk, mégis akadt tisztvizsgára jelentkező, még pedig Pruska István, a győri tűzoltóság II. parancsnoka személyében, aki vizsgáját fényes eredménnyel állotta ki.

A Kais.-Jubil.-Stift. sorsáról eddig megtudni nem sikerült semmit.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség félévi zárószámadása, az orsz. választmányi ülés napirendjének külön pontját képezi.

Az elmúlt félévre esedékes 8000 koronát a belügyminiszter ur folyósította.

A belügyi és kereskedelemügyi kormányhoz tett felterjesztéseink közül kiemeljük az alábbi kettőt:

1. Az ipartörvény revíziója alkalmából a bádagos és villanszerelők, továbbá a mozgófényképezőházaknak gépészeti képesítéshez köttesenek és a vizsgálóbizottságokba mindenkor tűzoltótiszt is delegáltassék.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség vagyommérlege 1920. évi január 1-től 1920. évi június 30-ig.

VAGYON:		K	f	K	f	TEHER:		K	f	K	f
I. Meghatározott rendeltetésű alapok:						1920 június 30.		456100	—	233474	48
József kir. herceg alap		4000	—								
Első magyar ált. bizt. társ. alapítv. . .		5400	—								
Breuer Szilárd féle alap		1000	—	674	60						
Tűzoltó-Ötthon alap		248600	—	30713	08						
Tűzoltó-Ötthon ingatlanának értéke . .			—	157908	—						
II. Segélypénztár:		197000	—	16137	80						
III. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség vagyona:											
Folyó pénztár		100	—	1207	02						
Érempénztár			—	17430	—						
Ingó vagyon			—	9404	—						
		456100	—	233474	48			456100	—	233474	48

pokra való átépítés és a tűzrendészeti törvény
mielőbbi megalkotása.

Elnökségi ülés csak március hó 26-án tar-
tatott; az orsz. választmányi gyűlés pedig már-
cius hó 27-én.

Az elmúlt félévben elintéztést nyert összesen
286 darab.

Véleményeztünk 7 szabályrendeletet és 3
telepengedélyezési ügyet.

A minisztériumokhoz és egyéb hatóságok-
hoz 8 esetben éltünk előterjesztéssel.

Szolgálati érmet 117 darabot szolgáltatunk
ki, még pedig 44 darab V, 34 darab X, 15 drb.
XV, 11 darab XX, 8 darab XXV, 12 darab
XXX, 1 darab XXXV, — darab XL. A kir.
díszérem adományozása szünetel.

A tagtestületek számát az ország nagy
részének megszállása miatt megállapítani nem
lehetett. Reméljük azonban, hogy elszakított
magyar véreinkkel a Szövetség 50 éves fenn-
állásának jubileumát együtt fogjuk megünnepelni.

Kérjük jelentésünket tudomásul venni.

Budapest, 1920 június hó 30.

Gróf Széchenyi Viktor, *Dr. Óvári Ferenc*
elnök. alelnök.
Kuhárszky László,
titkár.

Győr szab. kir. város hivatásos tűz- oltóságának egyenruházati és rang- jelzési szabályzata.

(A város tanácsa által jóváhagyólag elfogadott
1920 szeptember 4-én.)

A legénység ruházata.

A sapka vörös posztóból készült lapos
tetejű, fekete lakkos bőrelnyővel. Elején 18 mm.
széles rohamszíjjal, mely két végén két fehér
gombbal van felvarrva. A sapka elején két fehér
fémgomb, felette a város cimere van.

A zubbony (posztó) buzavirágkék posztóból
készült álló gallérral és bőszabású; mellőn két
külső zseb van zsebfedővel. Négy fehér fémgomb.

A vászonzubbony hasonló szabású kék-
csikos fehér csinvat vászon.

A posztónadrág buzavirágkék posztóból
készült lengyel szabású bő és hosszú láb-
szárakkal, mindegyik oldalon egyenes (viz-
szintes) metszetű begombolható zseb van. A
vászonadrág ugyanolyan szabású, de kékesikos
fehér csinvat vászonból készült.

Mellény eleje kék posztóból készült, két
zsebbel ellátva és nyolc fekete gombbal. Magas
szabású. Hátulja vászonból készült és csattal
van ellátva.

A télikabát fél combig érő egyenes szabású
sötétszürke posztóból készült és egészen bélelve
van. A gallér lehajtott. A mellén két sorban
öt fehér fémgomb. Hátul mindkét oldalon fel-
metszéssel (baloldalt a balta számára), mely
két fehér fémgombbal begombolható. Mindkét
oldalon van egy-egy fedővel ellátott zseb. A
baloldalon egy nyitott belső zseb.

A tisztek egyenruházata.

A sapka fekete posztóból való, lapos fedő-
vel, 80 mm. magas. Fekete, kissé lehajtott
lakkbőr-ernyővel és 40 mm. széles fekete selyem-
szalaggal. A sapka alsó szélén 5 mm. sima
aranyzsinór és elől 12 mm. széles rohamszíj
van. A közepén elől 40 mm. magas és 30 mm.
széles aranyból színekkel himzett városi cimere
van.

A zubbony buzavirágkék posztóból egyenes
szabású öt kétsoros félgömbölyű sárga gombbal,

zsebfedővel. A galléron tűzoltójelvény.

A szolgálati nadrág fekete egyenes szabású
posztónadrág eszmében való viselésre. A dísz-
nadrág fekete pantalló, piros paszpoillal.

A kabát (dolmány) buzavirágkék színű,
piros paszpoillal ellátott testhez álló kabát,
mely fél térdig teljesen csukott és két sorban
7—7 sárga félgömbölyű gombbal, lehajtott fe-
kete bársonygallérral, a galléron sárga fém
tűzoltójelvénnel. Hátul két belső zsebbel és
három sárga gombbal. Mindkét oldalán három
karikába menő arany vállzsinór.

A felső kabát sötétszürke posztóból piros
paszpoillal, egyenes szabással, fekete lehajtott
bársonygallérral, alul két zsebfedővel, öt két-
soros félgömbölyű sárga gombbal. A bal zseb
nyitott. A galléron vörös hajtóka egy sárga kis
gombbal.

A köpönyeg sötétkék posztóból készült,
piros paszpoillal, fekete bársonygallérral, a
galléron vörös hajtókéval, kis sárga gombbal,
elől két sorban 6—6 sárga föllapos gombbal,
két oldalon zsebbel és hátul fejcsuklóval, a
derékban kétgombos szorítóval, alul kigombol-
ható nyílással. Az esőköpeny fekete mézga-
köpeny, fekete bársonygallérral, a posztókö-
pennyel azonos.

A szolgálati sisak fekete lakkbőr-sisak sárga
fölszegéllyel, alátéttel és tarójjal, pikkelyes
rohamszíjjal, elől város cimerral, továbbá csattos
rohamszíjjal.

Altisztek rangjelzése.

Őrsparancsnok a zubbonygalléron 17 mm.
széles ezüstpaszománt szögletalakban és három
darab fehér fémozetta. A fekete bőrsisakon fehér
fémeimer és három keskeny haránt menő pánt.

Csővezető a zubbonygalléron kettő darab
fémozetta. A sisakon két keskeny haránt pánt.

Segédcsővezető a zubbonygalléron két darab
fehér fémozetta, a sisakon egy keskeny haránt
pánt.

A soffőröknek ezenkívül a galléron, a rang-
jelzés mögött szárnyas kormányrud fehér fémből.

Tisztek rangjelzése.

Elsőparancsnok: míg a VIII. fiz. osztályban
van, a zubbony mindkét ujján az alsó szélétől
fél arasz magasságban 32 mm. széles arany-
paszománt és afelett egy sor 8 mm. széles
aranypaszománt. Az egyes paszománt-csikok
között 4 mm. széles hézag hagyandó. A szol-
gálati sisakon oldalt négylevelű cserfalomb, sárga fé-
meimer, rohamszíj, fémtarajborítás és szegély-
yezés.

Elsőparancsnok: ha a VII. fiz. osztályban
van, a zubbony mindkét ujján az alsó szélétől
fél arasz magasságban 32 mm. széles arany-
paszománt és a felett két sor 8 mm. széles
aranypaszománt. Az egyes paszománt-csikok
között 4 mm. széles hézag hagyandó. A szol-
gálati sisakon oldalt ötlevelű cserfalomb, sárga fé-
meimer, rohamszíj, fémtarajborítás és szegély-
yezés.

Másodparancsnok: a zubbony mindkét ujján
az alsó szélétől fél arasz magasságban kezdve
három darab 8 mm. széles aranypaszománt
egymástól 4—4 mm. távolságban. A szolgálati
és díszsisak mint az első parancsnoknál, csak-
hogy háromlevelű cserfalombbal.

Segéd-tiszt: a zubbony mindkét ujján két
darab 8 mm. széles aranypaszománt az alsó
szélétől fél arasz magasságban kezdve. A szol-
gálati és díszsisak mint előbb, csakhogy két-
levelű cserfalombbal.

Gyakornok: a zubbonyujjakon egy darab
8 mm. széles aranypaszománt, mint előbb. A
szolgálati és díszsisak mint előbb, csakhogy
egylevelű cserfalombbal.

Különféle fecskendőszervezetek.

— Irta: Dr. Foós Miklós. —

A dugattyus fecskendőktől való nehezen megválnitadás volt oka annak, hogy kezdetben a gyorsjáratu motorokat is ilyenekkel kapcsolták. Egy benzines autó motorjával kapcsolt dugattyus fecskendő volt az is, melyet a budapesti önkéntes testületnek az ulmi Magirus cég szállított 1903-ban. A hajtóerőt kéthengeres motor szolgáltatotta s fogaskerék vitte át a fecskendőre, mely szintén kéthengeres volt s percenként kb. 500 liter vizet tudott szállítani. A motorépítés azonban akkor még ugyazólván csak őskorát élte, hogy azután pár év alatt többet fejlődjön, mint a gőzgép egy évszázad alatt.

Az e szerkezetű gépek közül általánosabban ismertté kettő lett. Egyik az angol Merryweather cég Hatfield-szivattyuja, amely még a dugattyus szivattyukhoz áll közelébb. A másik a németországi „Universal-Rundlaufmaschinen-Gesellschaft” által forgalomba hozott Pittler-féle szivattyu, mely a volhaséponi átmenetet képviseli a dugattyus szivattyukról a tisztakörszivattyukra. Utóbbiban is megvan ugyan még a dugattyu, de már többé-kevésbé körmozgást végez s a szivást és nyomást már szelepek nélkül eszközöli.

Működése mindkettőnek, akár csak a dugattyus fecskendőké, még légritkításon és sűrítéssel alapszik, amit szelepek nélkül azáltal értek el, hogy a szivattyutelemben forgó mozgást végző egy vagy több dugattyu avagy pedig a rajta helyet foglaló tolattyuk, illetve bordák, a fecskendőház bevágásaival szorosán záródnak és így forgás közben az egymás közötti teret vagy nagyobbítják vagy kisebbítik. A tér nagyobbításával légritkítás, illetve szivás jár együtt, míg a tér kisebbítése által sűrítés vagy nyomás keletkezik.

A Hatfield-szivattyunak, melyet a londoni tűzoltóság vett alkalmazásba, szívóképesége feltűnően jó. Egy-két másodperc alatt, minden segédeszköz nélkül, 8-20 méter mélyből, a legnagyobb könnyedséggel felemeli a vizet. A hajtóerőt hozzá petroleum, majd később benzínmotor szolgáltatotta s fogaskerékkel vitte azt át a szivattyura.

A Pittler-szivattyunak ellenben, melyet a berlini tűzoltóság is kipróbált, de csak a drezdai és hannoveri tűzoltóság szerzett be, működtetésére kezdetben gőzautomobil szerkesztési hajtóereje szolgált, míg később ezt is benzínmotorral kapcsolták, a motorral együtt néhol elektroautó alváza szerelve azt.

A kemény gummiból készült tolattyuk itt kétféle mozgást végeztek, t. i. két párhuzamos görbe sík közt előre és hátra s e mozgások közben jött létre a légritkítás és sűrítés, illetve a szivás és a nyomás. A forgótestnek a görbe síkok közötti mozgása közben egyik oldalán kisebbedett, a másikon pedig nagyobbodott a tér. Mivel pedig a fecskendő külső háza a mozgó részt légmentesen fedte, a légritkítás és sűrítés nem egyenlítődhetett ki, minek folytán a térfogatnagyoobbítás és kisebbítés vagyis a szivás és a nyomás állandó maradt.

A fecskendőház szoros zárása miatt azonban, ami pedig feltétlenül szükséges volt a működtetéshez, piszkos vízzel való szivásnál époly könnyen állhatott be üzemmazavar, mint ahogy ez a dugattyus szivattyuk szelepeinél

A hengerek hütése ugyanis a szivattyutól függetlenül történik és így a motor egyedül is működésben maradhat.

Kezdetben az olcsóbb és könnyebb előállítás szempontja némely gyárost arra csábított, hogy egyhengerű géppel kísérletezzen. Így tett a többek közt egy hazai gyár is, név szerint a soproni Seltenhofer fiai cég. Az áttérés azonban a többhengerű motoros fecskendőszervezetre aránylag hamar bekövetkezett. Mindenekelőtt a tömeg egyenletes elosztásának az előnye szólt a 4-hengeres gépek mellett. Az egyhengerű gépnél ugyanis az egyenletes járás nincs biztosítva s azonkívül, hogy a 4 ütemből 3 félfordulat haszon nélküli, a kedvezőtlen tömegelosztás kellemetlen következményét, t. i. a rázást, semmi sem ellensúlyozza. A rotációs vagy körforgó szivattyuk közül nálunk legismertebb a Klinger-féle.

Ez a motorral, konusszal ellátott kapcsolás révén, közvetlenül van egybekötve. Sem légházára, sem pótlégházára nincsen szüksége. A vizet a szívóömlőknek vízzel előre való megtöltése nélkül tudja felemelni; vakuum-szivattyura tehát nincs rászorula. Szívóképesége teljes 8 méter függőleges mélységig terjed. Fogaskerék áttételt vagy külön hajtótengelyt sem igényel. A gép munkája azonos egy kettős működésű dugattyus szivattyuéval. Hogy azonban működése hosszabb használat után is oly nyugodt és erőt megtakarító-e, amint ez az annak idején megtartott próbáknál mutatkozott, — ezt a gyakorlatban szerzett tapasztalatok eredménye fogja eldönteni.

(Folytatása következik.)

Tűzoltóságok szervezése.

Országos Szövetségünk kiadásában szervezési szabályzat is jelent ugyan meg, de ez inkább csak önkéntes testületek számára készült. Összezsugorított hazánk vidéki városai ellenben hivatásos tűzoltóságokat kezdenek szervezni. Lehet azért, mivel végre belátták, hogy ez a saját jól felfogott érdekükben áll; de az is lehet, hogy egyéb okokra vezethető vissza ez a felbuzdulás. Erre azonban itt most nem terjeszkehdhetünk ki. Ellenben időszerű lesz néhány szót ejteni azokról az alapelvekről, amelyek egy városi hivatásos tűzoltóság szervezésénél irányadók.

Ami mindenekelőtt az embereknek feltétlenül nyugdíjogosultsággal kapcsolatos javadal-mazását illeti, ugy ez nem alapulhat az egyéb városi szolgálak és altisztek illetményrendezésén, mert az sem a fizetés mértékére nézve, sem az előléptetési viszonyok tekintetében nem biztosítja azt a méltányos követelményt, amit egy hivatásos tűzoltóság terhes teljesítményéhez fűzni kell. És nem lehet a tűzoltó legénység illetménye kisebb a rendőrökénél sem. E mellett olyan legyen a tűzoltók javadal-mazása, mely a szerényebb megélhetési módot már azok számára is biztosítsa, akik 25 évi szolgálat után nyugalmába lépnek. Mert ne felejtjük: a tűzoltó nemcsak egyszerűen az idejét köti le a nap bizonyos időszakára és néhány órában, mint a város egyéb szolgálaja, hanem neki sok-sok a testi épségét is kell kockáztatnia az önfeláldozást követelő nehéz szolgálatban, melyet

ellenállóképességét, ha véletlenül nagyobb bal-
eset nem érte is az illetőt s a szolgálat teteme-
sebb része pusztá készenlétben állás volt is.
És a keserves készenlétben állás, ez egy modern
tűzoltóság megszervezésének az alfája. Vala-
mikor régen elégnek tartották, hogy csak a
kitört vész hírére szedelődzködjének össze a tűz
ellen való harc felvételéért, fizetett avagy erre
önként vállalkozó emberek. S mikor ez nagy-
sokára megtörtént — mert ezek az emberek nem
lesték a hírt és értesíthetésük is sokszor kér-
déses volt —, csak azután szállították ki, meg-
lehetős huzavona után, a helyszínére a vízi-
puskát, amelynek vízzel való ellátása teljesen
a véletlentől függött. Ha volt közelben felhasz-
nálható vízvételi hely és, az nem merült ki
hamarosan, meg a vízipuska sem mondta fel
közben a szolgálatot, akkor megkezdték a min-
den észszerű terv nélkül való oltó beavatkozást;
ha pedig e feltételek közül egyik vagy a másik
nem volt meg akkor a beavatkozás kezdetéig
rendesen már nagy erőre kapott vezedelem kér-
lelhetetlenül elhamvasztotta mindazt, aminek
végzeteszerűleg el lehetett és el kellett pusztulnia.

A laikus — sok még az intelligensebbek
közül is — ma is csak így képzei el a tűz-
oltóságok hivatását s működését.

Hogy ma már — hatásában sokszor magát
az oltási műveletet is fölülmuló — megelőző
tűzrendészet is van, mely a nélkülözhetlen víz-
készletről előre gondoskodik, a tűz továbbje-
désének útjába természetes és mesterséges aka-
dályokat iktat, mindennekfelett pedig gyors és
megbízható tűzjelzést organizál, aminek be-
érkeztét nem korcsmákban tanyázó, hanem az
étkezés idején is az őrségen tartózkodva, készen-
létben álló, begyakorlott csapat lesi-várja és
hogy ez a készség modern és gondozott
szereivel ugyanannyi perc alatt nemesak elindul,
de szinte már fel is veszi a harcot a nagy
ellenséggel, mint amennyi kínos negyedórát
hasonló beavatkozás megkezdése azelőtt igénybe
vett, arról a legtöbbben csak harangozni hallot-
tak valamit. Egész természetes tehát, hogy a
kellően felszerelt és megfelelően begyakorolt
csapatnak az intézmény mai fejlettségéhez
képest keresztülvendő megszervezése miként-
jéről sejtelmük sincs.

A katonaságon kívül a rendőrség is, mely
a fegyelmet ugyanazon mintára honosította meg
és tartja fenn csapatainál, mint ahogy ezt a
tűzoltóságok teszik, már rég tudja, hogy például
minden egyes őrszem felváltására négy ember
szükséges. A tűzoltóságok vezetőinél azonban,
talán mert kezdetben nem a katonaság köréből
kerültek ki a vezetők, még ma is mintha nem
részesülne kellő figyelemben a szervezés ez
alapvető fontossága. A legtöbb arra a kérdésre,
vajjon hány emberre is van szükség ahhoz, hogy
egy fegyelmezett és kellően begyakorolt tűz-
oltó álljon minden pillanatban rendelkezésünkre,
szabatos feleletet alig fog adni, vagy ha ad,
akkor válaszában nem a tűzoltóság akcióképese-
sége, hanem a pénzügyi szempontok mérlegelése
fogja képezni a lényegét. Pedig ez utóbbi nem
is órára tartozik, míg az előbbiért egészen ő a
felelős. Azok a felettes polgári hatóságok,
amelyek a pénzügyi szempontok mérlegelése
elől nem térhetnek ki, természetesen szívesen
veszik a tűzoltóság vezetőjének ezt a mondhat-
nók féligtudatos eljárását, amellyel első sorban
nekik vannak segítségükre. A tűzoltók azonban
annál keservesebben érzik az őket egyénileg is
sújtó mostoha eljárás következményeit; maga
a tűzoltás ügye pedig okvetlenül megsínyli a
a vezetőségek ez irányban megállapítható
maradiságát.

kiindulni, hogy egy vagy több helyen
hány főnyi állandó készenlétet kívánunk
létesíteni.

Az állandó készenlét fenntartásának ahhoz
a módjához, mely ügyeletes tiszt nélkül nem
képzeltet el, először is 3 tiszt okvetlenül szük-
séges. Önálló csapat három főnyi tisztikar nél-
kül nem áll a fejlettség modern magaslátán.
Minden hivatásos csapatnak ennél fogva egy
vezető parancsnokkal, azután ennek helyettesé-
vel, mint másodparancsnokkal és egy segédtszít-
tel, aki tisztihelyettes is lehet, rendelkeznie kell.

A három tiszti állás szervezése azonban
még kis csapatnál is busásan meghozza a maga
gyümölcsét. Mert így a tűzrendészeti szemlék,
telepengedélyezések és tűzvizsgálatok számára
mindég állhat olyvalaki rendelkezésre, aki a
legénység oktatásával és a gyakorlatok ellen-
őrzésével is megterhelhető ügyeletes tiszti szol-
gálatról függetlenül végezheti ezirányu jelentő-
ségteljes feladatát. Viszont a három tiszt közül
egy, magánügyeinek s összeköttetéscéinek és
családjának csak így szentelhet legalább minden
harmadik napon néhány olyan órát, amelyben
nyugodt lelkiismerettel engedheti át magát
emberi mivoltából folyó egyéni élete lepergető-
sének. Az a lekötöttség, mely a tiszti létszám-
nak háromnál kevesebbe való megállapításával
jár, csak azt eredményezhetik, hogy a tűz-
rendészet és a tűzoltás érdekei szenvedjenek s
az amugy sem sok rózsát termő élet keservei
megsokszorozódjanak. Ahol azt kívánják, hogy
valaki, mint egymagában álló tiszt, mindig szol-
gálatban állónak érezze magát, ott hamarosan
bekövetkezik az a különös helyzet, hogy volta-
kép soha sincs az illető szolgálatban. Meg-
betegedés vagy szabadságolás esetén pedig fej-
nélkül marad a csapat. Következményeiben
egyik eset károsabb, mint a másik.

Másodszor a készenlétbe állítandó csapat
megszervezésénél megint csak az a felfogás
lehet irányadó, mely abból az alapelvől indul
ki, hogy minden egyes úgrásra készen álló tűz-
oltó teendőinek az ellátásához három ember
felett való rendelkezés lehetősége elengedhetet-
len. Az az organizálás, mely ezt a hármas alap-
elvet nem fogadja el kiinduló pontul, az nincs
tekintettel a nélkülözhetlen tartalékra, nem
gondol a megbetegedésekre, a mellözhetlen
rendkívüli, valamint az évenként minden embert
megillető rendes szabadságolásokra és
figyelmen kívül hagyja azt a körülményt, hogy
a csapatbeliek nem lehetnek mind kész tűz-
oltók, hanem van és mindég is lesz ujonc-
állomány is.

Ebből kifolyólag, ha csak 9 főnyi készen-
létet akar is tartani valamelyik város, a 3 tisz-
ten kívül, feltétlenül 27 emberből álló csapatot
kell szerveznie. Ha pedig a város kiterjedésé-
hez és épületeinek a számához képest két őrs-
ségen kívánja elláttatni ezt a szolgálatot, ami
jobb, vagyis 18 embert állít készenlétbe, akkor
54 főben kell a csapat létszámát megállapítani.
A tisztek száma azonban az utóbbi esetben is
még mindég lehet három főnyi (+ 2 gyakornok).

A szolgálatbeosztás ily alapszervezet mel-
let szinte magától alakul ki. Ahol pl. 18 főnyi
csapat (+ 1 tiszt) áll készenlétben, ott másik
18 ember szabad, a harmadik 18-ból pedig
1—2 beteg vagy gyengélkedő, 3—4 szabad-
ságon van, 4—6 mint szabó, cipész, lakatos,
asztalos stb. műhelyben foglalkoztatott; egy
tiszti küldőnc, egy irodanapos, 2 otthonirott
(egyik szobarend, másik mint őrségi küldőnc),
egy szakács, végre 2—3 ujonc. Az utóbbiak
tizenketten adják, minden három óránál hosszabb
ideig tartó tűz esetén a legénység felváltását,

illetőleg a tartalékokat, mely ha az őrség tűzjelzés folytán kivonult, rögtön készenlétbe áll.

A nem mobil őrségeken állandó szolgálatot teljesítő képzett tűzoltók helyett, akiknek az illető intézetnek (színház, gyár, középület) terhére leendő kirendeléséből nemcsak az illető intézetnek van haszna, hanem előny háramlik magára a tűzoltóságra is, gondoskodni kell róla, hogy ugyanannyi ujone kerüljön egyidejűleg kiképzés alá, ahány ember a csapatból ily állandó szolgálatra kivezényeltetett.

Amennyiben a városnak önkéntes tűzoltói is vannak, úgy ezek, más irányú elfoglaltságuk miatt, a nap bizonyos óráira korlátozottan és begyakorlottságukhoz mérten, vagy a készenlét vagy a tartalék erősítéséhez használandók fel. Önkéntes tűzoltóságnak önálló működése, jól szervezett hivatásos mellett, mint felesleges, sőt káros surlódásokra okot szolgáltató, céltalan. Ahol kettőnél több őrség van, mint például Budapesten, ott minden 27 emberből három megtagarítható, mert a tartalékok bizonyos őrségekre lehet koncentrálni és a felváltást is több őrség szolgáltatathatja.

A korai nyugdíjazások terhét a város csökkentheti azáltal, hogy más szolgálai állások betöltésénél a 18—24 éven át tűzoltói szolgálatot teljesített embereket kimondottan előnyben részesíti. Így láthatja el magát a város az alantás állásokban és az egész vonalon olyan emberekkel, akiknek hűsége és fegyelmzettsége minen kétségen felül áll.

Minden ez itt felsorolt alapevektől való eltérés csak a tűzoltóintézmény céljának és a legénység idejének a rovására történhetik. Mert az intézmény célja csak igen nagy érdekek kockáztatása mellett türi meg a szűklátókörű takarékoskodást. Viszont az egyes ember mindegyikének, a legszegényebnek is joga van a maga egyéni életéhez, amit csak úgy tud, ha szükséges anyagi viszonyok közepette is, de keresztényi megnyugvással, zugolódás nélkül, végig élni, ha ez élethivatásul választott pályáján, mely nehéz kötelességeket ró rá, jut ideje arra is, hogy a fáradság kipihenésére szükséges időn kívül, magának és családjának szentelhesen néhány nyugodt órát. A tűzoltónak is megvan nem közönséges munkája értékéhez képest, a teljes emberi joga arra, hogy amit verejtékben, önfeláldozó tevékenységben adozik a köz javára, azért cserébe megkapja egy egyszerű élet anyagi feltételeit intézményes berendezésben és a munkaidőnek olyan szabályozásával, amely — mint gróf Apponyi Albert mondta Jászberényben — „lehetővé teszi a családi élet bensőségét s a tisztességes és lelketnemesítő szórakozást, amik, ha nincsenek meg, — socialis elkeseredés ömlik bele abba az ürbe, mely az élet szürkesége és az emberi léleknek boldogságra irányuló közvetlen vágya közt van“.

Aki nem e szempontok által vezérelteti magát, mikor hivatásos tűzoltóság szervezéséről van szó, az nem akarja tudni, hogy a gép sem tartható folytonos üzemben, annál kevésbé a lélekkel is bíró emberi test. És nem szolgálja az illető városnak igaz érdekét sem, mert nem biztosítja a tűzoltóság minden körülmények közötti teljes akcióképességét, amely pedig a megszervezett csapat főrendeltetése, a ráfordított kiadások ellenértéke gyanánt.

Jelentés a vasvörösvári gróf Erdődy-féle kastélyban lefolyt tetőtűzről.

Irta: Gróf Erdődy Tamás, tűzfelügyelő.

Hajnali négy órakor a községi éjjeli őrk a kastély keleti oldalán a toronymelletti tetőrésztől felesapó lángokat vettek észre. A rögtön riasztott tűzoltóság vezetésem alatt teljes készenléttel (1 gőzfecskendő, 1 benzinmotoros körforgó-szivattyu, 3 kocsifecskendő, 1 gépezetes tolólétra, 3 szerkocsi) körülbelül 10 perccel a riasztás után a helyszínen volt. Első gondom a toronyban elhelyezett „Rákóczy irattár“ biztonságba hozatala volt. Az első csővonalat, amelyet az I. sz. őrség kocsifecskendője a közeli községi kútból látott el vízzel, a gépezetes létrán át felhatolva a kastély új részének tűzfalmelküli tetőzetére vezettem, mely legnagyobb részt bádoggal volt fedve és egészen lángban állott. Ezen tetőrészbe az alsó emeletekből 3 falépeső vezet fel, melyek burkolatlan faajtókkal végződnek a padlásra. A három lépesőn a gőz-illetve motorofecskendő egy-egy csővonalát helyeztem el. Az új és régi kastélyépület összekötő épületét, horoglétrán át fektetett 2, majd a szomszédos (Alsóór, Felsőór, Őrisziget, Nagyszentmihály, Vasjobbágyi) tűzoltóságok megérkezése után 3 csővonal védette. Egy órai munka után a tetőtűz lokalizált volt, míg egy további óra után a tetőn teljesen el volt oltva.

Nagyon súlyos feladat előtt állott a kivonult tűzoltóság amiatt, hogy az égő tetőből a torony román és nyitott díszítésein levő nagyszámu madárfészkekre hulló szikrák a torony tetőzetét is meggyújtották. A torony 42 méter magas lévén, azt a gépezetes létrákkal elérni nem lehetett. Így a torony kívülről horoglétrákon át lett megmászva, ami a nagy szélben és a messze elúgró parkányzatok mellett rendkívül veszedelemes feladat volt. De azért ez a tűz 20 peronyi munka után teljesen el volt oltva.

A nagy szélben eldüléssel fenyegető kéménynek és a majdnem teljesen intakt maradt pléhszerkezetnek aláámasztása után (reggel 9 óra) a vidéki tűzoltóságok bevonultak. A vasvörösvári tűzoltóság déli 12 óráig teljes készenléttel, esti 6 óráig 40 emberrel gőzfecskendővel végezte a takarítási munkálatokat, három napig 6—6 emberből álló mozgóőrség pedig 2 órai felváltással a tűzörsegi szolgálatot.

A tűz keletkezése minden valószínűség szerint kéménybe épített gerendára vezethető vissza, ami mellett szól azon tény is, hogy a kastélyban már öt esetben volt menyezeterenda-égés.

A vasvörösvári tűzoltóság 110 emberrel, a vidéki tűzoltóságok körülbelül 100 emberrel voltak kivonulva.

Használatban volt: 1 gőzfecskendő, 1 motorofecskendő, 3 kocsifecskendő, 1 gépezetes tolólétra, 15 horoglétra és 1800 méter tömlő a helyi tűzoltóság részéről: 8 kocsifecskendő, 2 hordozható tolólétra, 1 gépezetes tolólétra, 4 horoglétra stb. a vidéki tűzoltóságok részéről több mint ezer méter tömlővel.

A tűz áldozata lett a kastély új részének tetőzete legnagyobb részben, valamint a toronytetőzet egy része. A kastély mór-stilű, homokkő díszítéseiben, valamint a menyezetekben, belső be-

lányban kar nem esett. A kar nagysága pontosan még nincsen megállapítva.

Elismerésre méltó munkát végeztek a vas-vörösvári villanytelep szerelői, akik a tűz által elromlott villanyvezetéseket pár perc alatt helyreállították és a magasfeszültségű vezetékek rögtönös kikapcsolása által az oltási munkálatokat nagyban elősegítették.

A vízszerezés, dacára a rossz vízviszonyoknak hibátlanul működött. A kastély dombon fekszik, a legközelebbi nagyobb vízforrás, egy pár közeleki kuton kívül, a Pinka patak, amely 60 méter emelkedés mellett, 900 méterre fekszik a tűz színhelyétől.

A rend példás fenntartásáról egy rögtön megjelent csendőrzárőr, majd a felsőbíri karhatalmi osztag egy erős különítménye Bauer főhadnagy vezetése alatt gondoskodott.

Mechanikai asztalosműhelynél teendő tűzrendészeti kikötések.

1. Kötelező a bejegyzett cég gondoskodni állandó éjjel-nappal működésben levő őrsegről.

2. A műhely céljára szolgáló épületet, a tetőt meghaladó, szabályszerű tűzfalal és ebben tűzbiztosan zárható nyílásokkal, legalább két részre kell osztani.

3. A villamosberendezésnek a Magyar Mérnök- és Építészegylet szabványa szerint kell történni.

4. A műhelyben hat, a raktárban két egységes tömlős-hydránsokat kell felállítani; ugyancsak hydránsokat kell létesíteni az udvaron mindazon épületek, raktárak, fészerek mellett, amelyekben fát raktároznak el vagy dolgoznak fel.

5. A víznyomás fokozására percenként egy köbméter (1000 liter) viz szállítására képes stabil-szivattyút kell felállítani.

6. A műhelyekben, a faraktárak mentén vízhordókat, vödöröket, esetleg kézi tűzoltószereket kell elhelyezni.

7. A lokomobil vagy egyéb gőzfejlesztő kazánt külön elfalazott épületben lehet csak elhelyezni.

8. A két szárító az egymás felől levő oldalon vagy nyílás nélkül létesíthető csak, vagy pedig a nyílásokat tűzbiztos ajtókkal, tábiákkal kell ellátni.

9. A fát a tervezásban megjelölt fészereken kívül minden épülettől 6 (hat), kerítéstől 1 (egy) méter távolságban csak úgy lehet elhelyezni, hogy a tömb hossza a 20 (husz); szélessége pedig 5 (öt) métert meg nem haladja és minden fatömb körül legalább 2 (kettő) méter széles kört, a telepen pedig végig 4 (négy) méter szabad utat kell hagyni.

10. A közöket, utakat mindenkor hulladékmentesen kell tartani.

11. A műhelyekből a forgácsot és fűrészport el kell távolítani és elkülönített helyen kell elraktározni.

12. A telepen a dohányzás tilos és ezt a tilalmat több helyen táblákkal feltűnő módon fel kell tüntetni.

13. Tűzjelző-állomás létesítendő.

14. A műhely fűtőkamráját a helyiségtől teljesen különállóan lehet csak építeni.

15. A kazánház kifelé nyíló ajtója és menyezete nélkül való legyen.

E véghatározat ellen az annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt az I. fokú tűzrendészeti hatóságnál, szóval vagy írásban előterjesztett felebezésnek van helye.

Dr. Szily József unneplése.

(Eredeti tudósítás.)

Az 50 évesnél idősebb budapesti önkéntes tűzoltó testület — abból az alkalomból, hogy érdemes parancsnoka: Dr. Szily József ezeltől 40 évvel csatlakozott humánus intézményünk zászlajához, október 3-án nagyobb szabású ünnepet rendezett.

Az ünnepség délelőtt 9 órakor szentmise hallgatásával kezdődött az Eskütéri (belvárosi) templomban, ahonnan a résztvevők a Saskör (Irányi-utca 17.) helyiségébe vonultak át. Az átvonulás során a Váci-utcában, az önkéntes testület disz-czázada dr. Marinovich Imre tb. parancsnok vezénylete alatt, magasan lobogtatott zászlajával elődfilrozott a napnak unneplendő hőse előtt.

A Saskör dísztermében ott láttuk a Szily-család rokonságán és szűkebb baráti köréhez tartozókon kívül az Országos Szövetség volt elnökének özvegyét Kék Lajosné leányával és fiával; Köhler Istvánnét menyével, ifjú Köhler Istvánnéval; a belvárosi előljáró leányát Baláznét, azután dr. Floris Áronné, Holub Jánosné és még sok más bájos hölgyet, különösen a Saskör tagjaihoz tartozók közül. Jelen voltak továbbá Diószeghy János belügyminiszeri tanácsos, dr. Sallay Árpád fővárosi tanácsos, Goreczky Zsigmond IV. ker. előljáró; Bárdi István műszaki főtanácsos; az Országos Tűzoltó Szövetség nevében dr. Óvári Ferenc alelnök, Vida Pál és Papp Ferenc előadók, Markusovszky Béla főszerkesztő, a tűzrendészeti szakosztály alelnöke, Kubárszky László, Keresztes János titkár, dr. Balogh Dezső pénztáros és Rosta Géza szakosztályi jegyző, Vermes Béla, a megszállott Szabadka önkéntes tűzoltóinak főparancsnoka; azután a hivatásos tűzoltóság képviselőjében Breuer Szilárd h. főparancsnok vezetése alatt Blasnek Hugó, Dittrich József, Szilvay Kornél, Wunderlich Antal, Erlésbeck György, továbbá a budapesti alszövetség vezető parancsnokai élükön Mátrai Antallal; végre a környék tűzoltóságaiból Ujpest, Erzsébetfalva, Csepel stb. képviselői, közöttük Strompf Pállal, aki most a csepeli gyári tűzoltóság másodparancsnoka.

A díszközgyűlést dr. Marinovich Imre, mint a budapesti önkéntes tűzoltó testületnek tiszteletbeli parancsnoka, rövid genezisést adva az unneplés elhatározásának és céljának s köszönetet mondva a jelenlevőknek megjelenésükért, azzal nyitotta meg, hogy javasolta, miszerint az unneplendőéri küldöttség menesztessék, ami megtörtént. A küldöttség élén, viharos éljenzés közepette, a terembe lépő Szily Józsefet azután, kinek a számára a maga jobbján jelölt ki helyet, Marinovich, mint elnök, e szavakkal üdvözölte:

„Szeretett Bajtársunk! Isten hozott a körünkbe, ahol négy évtizedes munkásságodért kívánunk szívből üdvözölni, azok nevében, akik azt kívánják, hogy az Ég minden áldása szálljon le Reád!” (Éljen!)

Azután a közönséghez fordulva, imígyen folytatá:

„Az emberi szív legszebb, legnemesebb érzelme az elismerés, a köszönet, a hála. Ezek gyűjtötték bennünket össze, hogy dr. Szily József 40 éves kötelesség-hű működését s a tűzoltó ügyek körül szerzett hervadhatatlan érdemeit méltassuk. Négy évtized nagy idő, még akkor is, ha valaki teljesen gondtalanul éli is el. Még nagyobb, ha valaki ezt a hosszú időt

polgári foglalkozásnak élve tölti el. De mennyivel fokozottabb akkor, amidőn a polgári foglalkozás mellett fennmaradó szabad idejét szenteli valaki egy nemes, magasztos célnak, amelynek szolgálatába önként szegődött! S dr. Szily József így töltötte ezt a lefolyt 40 esztendő. Mint működő tűzoltó kivette részét a fizikai munkából, évek során át tartott éjjeli őrseget, virrasztva akkor, mikor mások édesen pihentek a napi munka fáradalmai után. Megvonta magától az éjjeli nyugalmat, hogy örökjék polgártársai élete és vagyona felett. S tette ezt a nyár tikkasztó hőségében épp úgy, mint a tél dermesztő hidegében. Sőt a családi otthon boldog melegét is odahelyezte a szent kötelességteljesítés oltárára, mert még vasárnapjait is feláldozta, a gyakorlati avagy elméleti oktatással töltvén azokat. Ritka szellemi képességeit is az ügy szolgálatába állította. Csak a „Vízszerezés“ és „Ösövezetés“ című pályakoszoruzott műveit említem, meg az „egységes gyakorlati szabályzat“ megalkotását, mely az Ő döntő sulyu közreműködése mellett jött létre. Másfél évtizeden keresztül volt az Országos Szövetség titkára. Ahol ma egy egész gárdája a szellemi munkásoknak végezi a munkát, ott ő sokáig egymaga látta el azt a munkakört, mely mint a belügyminisztérium szakközegére, az Országos Szövetség vezetőségére hárul. Két évtizeden keresztül volt Szily József az országos, majd a közigazgatási tűzoltó szaktanfolyamoknak is parancsnoka és előadója. Közel 30 év óta pedig Szily irányítása mellett fejt ki munkásságát a budapesti önkéntes testület, amelynek egy expedíciója 1900-ban, ugyancsak az ő vezetése alatt, Párisban világhírt szerzett a magyar névnek. Az anyagi bukás széléről is Szily rántotta vissza ezt a mi testületünket. S hogy a világháború és az azt követő rémuralom dacára megülhette ez a testület 17 ezeredik éjjeli órágét s 1920. január 9-én az 1870-ben ugyane napon tartott első éjjeli őrsegének 50-ik évfordulóját, — azt is Szily Józsefnek köszönhetjük. S ha most — kedves bajtárs — miként a vándor, ki hosszú útján egy kimagasló tetőre érve, vissza tekintesz a megtett útra, akkor lehetetlen, hogy magad is ne érezd, amit mi hálással konstatálunk, hogy azt a fogadalmat, amit 1880 szeptember 29-én tettél az akkori parancsnokság előtt, törhetlenül híven megtartottad és ellene nem vétettél soha! (Éljenzés.) Mindezekért mi csak hálás köszönetünket s elismerésünket fejezhetjük ki, aminek maradandó jeléül fogadd a testület tagjainak, aláírásával ellátott üdvözlő iratot. (A szépkötésű feliratot átnyujtja.) Elismeréssel azonban ezuttal nemcsak mi adozunk, hanem a főváros, sőt a hazai tűzrendészetet irányító központi hatóság képviselői is itt vannak, hogy ugyanezt tegyék

Szily József, mások sorrakerülését be sem várva, az elnöklő Marinovich üdvözlő szavaira rögtön válaszolt. Eleinte kissé a meghatottság jelenségei közt, de azután mind szabadabb szárnyalással tolmácsolta köszönetét azoknak is, akik — mint kifejezte — a számára rendezett ünnepen „csak lelkileg vannak jelen“.

„Az emberek sorsát intéző Mindenható — mondotta Szily — megengedte nekem, hogy 40 évre tekinthessek vissza.

Hálaimát rebegni érte nem is mulasztottam el ma, mielőtt idejöttünk, ahol Önök parancsára jelentem meg végighallgatni e 40 éves működés dicséretét. Ki keli jelentenem, hogy az igazi tűzoltó inkább csak néma kézzsoritásokra van berendezkedve, mert működését olybá veszi, amit minden igaz hazafi csak kötelességnek tekint. Az ember testből és lélekből áll. A testi részünk képessé tesz bennünket arra, hogy fizikai munkát végezzünk, — de a közre hasznos munka, a lélek nemessége nélkül nem lehetséges. A maga számára vagyont mindenki szereshet, de hogy munkássága a köznek is javára váljék, a haza érdekét is szolgálja, a felebaráti szeretet szent parancsát is kövesse: arra lélek nélkül nem képes senki. Aki azonban, mint tűzoltó megállja helyét, annál a lelki nemesség nem hiányzik. Ennyiből tehát a tűzoltó különb ember. Az igazi tűzoltó nem azért lesz tűzoltóvá, hogy egyenruhát viselhessen, vagy hogy magának hasznot, előnyöket szerezzen s hivalgó jótettek nyomán az elismerés babériját arassa: hanem hogy munkásságával, képességeivel másokon segítsen s a maga számára csak erkölcsi értékeket szaporítson. Különös, de igaz, hogy a vagyontalan osztály szolgáltatja a tűzoltók zömét, a gazdagok vagyont tehát voltaképp a vagyontalanok mentik, védik és óvják. Ámde igazán vagyonosakká mégis ezek a látszólag vagyontalan tűzoltók lesznek, mert lelki gazdagságra tesznek szert, ami el nem herdálható erkölcsi tőke, oly vagyont, ami maga magát tőkésíti s olyan lelki öröm, amely el nem pusztítható, mert folyton gyarapodik. Nem az önk háláját fogadom tehát, hanem én mondom köszönetet azért, hogy abban a munkásságomban támogattak, mely ezt a lelki örömet és lelki gazdagságot számomra is megszerezte. Az a vándor, akit szónokuk hasonlóképpen felhozott, már fáradtan érkezik célpontjához s alig várja, hogy megpihenhessen. Én nem vagyok fáradt vándor. Rosszadom ugyan testi egészségem lerongyolódása miatt, de lelkiekben nem vagyok fáradt. A csalódások, kritikák, gáncok régen letéritettek volna e munka teréről, ha lélekben nem volnék erős. A pozícióra, ahová bajtársim emeltek, nem vágytam; de ha egyszer ott vagyok: állom a helyem és magamtól nem megyek el, már csak azért sem, hogy emlékez-

A lángpallossal egyszer engem is kikergetnek. De nem hagyom magam, védekezem még a lángpallos ellen is. Előlről nem kezdhetvén, folytatjuk ott, ahol abbahagytuk. De nemcsak ember-mivoltomat érzem át, hanem azt is, hogy magyar vagyok és így a meglöpött, leapasztott nemzeti vagyon védelmét még fontosabb feladatnak tartom az eddiginél. Eredményt azonban csak szeretettel végzett munkával érhetni el s ily hozzám való szeretet jeléül veszem a testület tagjainak üdvözlő iratát, mely valószínűleg csak azért készült, mivel „scripta manent“. Én azonban e nélkül is érzem ezt a szeretetet, mely hozzám hasonló lelki gazdagoktól származik. Kívánom, hogy a maga lelki vagyonát továbbra is gyarapíthassa mindenki! (Éljenzés)

Most Diószeghy János, miniszteri tanácsos állott fel szólásra s átnyújtotta az Elnöknek a belügyminiszter 63948/920. szám alatt kelt üdvözlő sorait Szily Józsefhez, kivel szemben a maga részéről is őszinte nagyrabecsülését fejezte ki. Majd dr. Sallay Árpád fővárosi tanácsnok, a tüzrendészeti ügyek mostani referense, adta át a tanácsnak szept. 30-iki üléséből kelt elismerését, azzal a közhasznú tevékenységgel szemben, amit Szily kifejtett. „A polgárság és a magam nevében — ugymond Sallay — már szeptember 29-én üdvözöltem a nap ünnepeit hőseit. Legyen szabad azért most az általa említett néma, de meleg kézzorításra szoritkoznom.“ (Éljen)

Marinovich elnök mindkét irat tartalmát felolvassa. Azután dr. Óvári Ferenc emelkedett szólásra, hogy az Országos Szövetség üdvözlését adja át:

Tisztelt Ünneplő közönség!

Dr. Szily József! Ugy-e bár ez a név fogalom s a név birtokosa a legderekabb magyar tűzoltók közül való! Egész természetes tehát, hogy a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség elnöksége teljes tudatában azoknak az érdemeknek, amelyeket Szily a szövetségénél való működésével is elért, tegnapi ülésében nemcsak végig gondolta mindazt a jót, szépet és nagyot, amit egy ilyen magyar tűzoltóról, akit Szily Józsefnek hívnak, el lehet mondani, — hanem mindezt a jót, szépet és nagyot jegyzőkönyvébe s belefoglalta. Szerintem azonban Te, kedves Bajtárs, nem a legnagyobb magyar tűzoltók közül való vagy, hanem Magad vagy ezidő szerint a legnagyobb magyar tűzoltó. Mert Te sohasem voltál fáradt, sohase késtel el és jó volt a szived, mert oldaladhoz oly asszony simult, aminőt keveset lehet találni. Szeretett Bajtársunk! Az Országos Szövetség nem osztogat sem kamarásságot, sem udvari tanácsosságot, még csak gazdasági főtanácsosságot sem, csupán szolgálati érdmet adhat elismerése jeléül. Ezt elhoztuk számodra: a 40 éves szolgálati érdmet szívünk legmelegebb érzelmeitől kísérve, itt e diszes közönség jelenlétében ezennel átadom s ha megengeded, a melledre rögtön fel is tűzöm. (Megtörténik.)

A feltűzés közben Marinovich elnök publikálta elnökünknek Széchényi Viktor grófnak a táviratát, melyben tudatja, hogy „halaszt-

lyes megjelenésben, „a tűzoltó ügyek buzgó bajnokát“ tehát ez uton üdvözlö.

A budapesti alszövetség nevében azután Mátray Antal, a Saskör képviselőjében pedig Hahóthy Sándor tolmácsolta a polgárság elismerését, majd Papp Ferenc, Szeged tűzoltóságának parancsnoka fordult Szilyhez, a következőket mondván:

Szeretett Mesterünk! Mikor tegnap az elnökségi ülés Veled és ünnepléssel foglalkozott, az jutott eszembe, hogy talán a lelkednek legjobban tetsző bép az lenne, ha itt láthatnád mindazokat akiket neveltél, utnak indítottál, hogy apostolai legyenek igéidnek: szóval, ha felvonulnának volt tanítványaid, akiknek sorába én is tartozom. Ámde ezek közül nagyon sok távol van, némelyik örökre. És a megmaradtak közül is hány nem tudhat róla, hogy mi most itt vagyunk Te előtted, aki mint az erős túlyfa dacolsz a viharral, mert mélyen gyökeret eresztettél a tűzoltók szívébe. A Kárpátok havasi gyopárját, Torontál himes virágát vagy a pallicai tó partjának diszeit most nem hozhatom eléd: fogadd csupán hálánkat és elismerésünket azokért a kincsekért, amiket nekünk volt tanítványaidnak a lelkünkbe átültetted. Az emberi kor legvégső határáig éltesse az Isten!

Végül Brauer Szilárd, h. főparancsnok mint „kortárs és munkatárs mondott üdvözlőt: „Nekem — ugymond — mint a fővárosi tűzoltóság ez idő szerinti vezetőjének a testvér-testület nevében nincs sok szavam. Csak annyit állapítok meg, hogy nem sablon hozott ide, hanem valóban testvéri szeretet, s hogy ez ma így lehet, az legfőként a Te érdemed, akinek teljes jogigényed van vindikálni a Magad számára a budapesti önkéntes testület jelmondatának befejező részét, mely szerint: „betöltéd tiszteted!“ — Jutalmad ennek tudata legyen!“

Most újra Szily állott fel szólásra:

„Ösötül hull — ugymond — az áldás. Vállaim roskadoznak a díszetek sulya alatt!“ És azután sorra köszönetet mondott minden egyes üdvözlőjének. Legmelegebben természetesen Óvári, Papp Ferenc és Brauer Szilárd szavaira terjeszkedve ki. Utóbbihoz fordulva megállapította, hogy „nem Brauer volt az ő munkatársa, hanem ő volt Brauernek a munkatársa“. „Ámí pedig a hivatásos és önkéntes testület békés együttműködését illeti, hát ennek — ugymond — csakugyan én voltam egyik főegyengetője. Mert a békességes munkát mindig többre becsültem, mint a harsai zajt. Rendszerem volt, hogy elég, ha mi tudjuk magunkról, hogy élünk. Hogy mások tudják-e, azzal mit törődünk? Mi, önkéntesek a munkát magáért a munkáért teljesítjük s jövőben is a békés együttműködés terén, a haladás jegyében, fogunk működni. Én a magam részéről míg erőmtől és vagyonomtól telik, a munkát nem fogom abbahagyni.“ (Zugó éljenzés és szünni alig akaró tapsvihár.)

Marinovich felhívására most az egybegyűltök elénekelték az „Isten áldd meg a magyart“, azután az elnök a diszközgyűlést berekesztette.

*

Diszközgyűlés után, ugyancsak a Saskör helyiségeiben, 150 teritékü társasbéd volt, melyet Marinovich Imrének a hazára mondott első felköszöntőjét követőleg, a belvárosi plébánia adminisztrátora, továbbá Markusovszky Béla

Goreczky Zsigmond, dr. Floris Aron, Brauer Szilárd, valamint Szily József isméteit felszólalása fűszerezett. Dr. Szily első felszólalásakor a Széchenyi-serleggel kezében, a budapesti önk. testület első főparancsnokáról, Széchenyi Ödön-ről emlékezett meg.

A társaság a késő délutáni órákig együttmaradt s a nagyobb rész együttesen vonult el a római pápa nunciúsának fogadására, ki a még dr. Vass János volt bajtársunk minisztersége alatt, a Szentszékkal való közvetlen kapcsolat felvétele dolgában megindított tárgyalások eredményeképp, 400 évi távollét után (mert 1526—1920-ig csak Bécsben volt követe a Pápának) aznap estefelé tartotta bevonulását a szuverén Magyarország fővárosába. Sztenográf.

KÜLÖNFÉLÉK.

Budapest, 1920 október 4-én.

— **Tartalom:** — Tanulság. A belügyminiszter 36375/1920 számú leirata Szövetségünkhöz. — A belügyminiszter 88657/920 sz. a. kelt átirata a kereskedelmiügyi miniszterhez. — A segélyző pénztárba fizetendő díj. — Hivatalos rész: Meghívók. — Az elnökség május 30 és szeptember 16-án tartott ülésain felvett jegyzőkönyvek. — A belügyminiszter körrendelete a mezőgazdasági terményeknek megóvása tárgyában. — Az elnökségnek az év első feléről szóló jelentése. — Szövetségünk felévi zárószámadása és vagyommérlege. — Győr város tűzoltóságának egyenruházati szabályzata. — Különféle fecskendőszervezetek. Irta: Dr. Pócs Miklós. — Tűzoltóságok szervezése. Irta: Omega. — Jelentés a vasvörösvári gróf Erdődy-féle kastélyban lefolyt tetőtűzről. Irta: gróf Erdődy Tamás. Mechanikai asztalos-műhely telepengedélyezésénél teendő tűzrendészeti kikötések. — Abony, Jásznagykun-Szolnok vármegyei szövetség. — Dr. Szily József ünneplése. Irta: Sztenográf. — Különfélék. — Szerkesztői üzenetek. — Beszerzési források.

— **Dr. Marinovich Imrét,** a Tűzoltó Tisztek Orsz. Egyesületének ügyvivő alelnökét, mint a kincstári jogügyek igazgatóját, a belügyminiszter, az új törvény alapján, a fővárosi törvényhatósági bizottság kinevezett tagjai közé sorozta.

— **Janicsek Andor,** főparancsnokot, szem-baja miatt meg kellett operálni. Teasdale Ottó főtüst pedig, még a háboruban szerzett bélbaja miatt esett át orvosi műtéti beavatkozáson. A veszélyen; mint örömmel értesülünk, már mindketten túl vannak.

— **Nagy Sándort,** a fiumei máv. tűzoltóság parancsnokát Budapestre helyezték át, ahol — mint a m. kir. államvasutak tűzrendészeti felügyelője — az igazgatóságnak E/III/a osztályába (VII., Andrassy-ut 75. sz.) nyert beosztást. Lapunk munkatársa tehát nem lett olasz állampolgár, hanem megmaradt a csonka Magyarország hű fiának.

— **A pestvármegyei szövetség** a buzgón teljesített kötelesség meleg méltatásával ünnepelte július 17-én Pécelen Hanisch György gödöllői járási

tűzfelügyelőnek 30 éves tűzoltói működését. Pécel volt a színhely, mert az ünnepekt 30 évvel ezelőtt, mint községi aljegyző, itt kezdte meg tűzoltói téren is lelkes tevékenységét, melyet mikor Bagra, (Aszód mellé) vezetői állásba került, tovább folytatott, oszlatgatván a tudatlanság és dermesztő közöny ködrétegeit. Itteni működése során irányult rá ügybuzgóságára a vármegye alispánjának figyelme, aki Hanischt a tűzoltói szaktanfolyam elvégzése után járási tűzfelügyelőnek nevezte ki ezelőtt 15 évvel. Az ünnepekt előtt Gombás Károly vezénylete alatt díszmenetben vonult el a péceli és rákoscsabai testületek együttes csapata, melynél, mint tudósítónk írja, az erőteljesen dobbanó lábak, az edzett fiúk erejéről, a szép testtartás és biztos mozdulatok pedig fegyelmelmezetségről tett tanuságot. Este az India-mulató kertben 150 teritő bankett volt, melyet megelőzőleg Kuhárszky László, az országos szövetség által küldött szolgálati érmet kézbesítette az ünnepektnek.

— **A diósgyőri vas- és acélgyári tűzoltótestület** augusztus 20-án ünnepelte 25 éves fennállása jubileumát.

— **Sztankoványzky Imrét,** volt országgyűlési képviselőt, a Tolnavármegyei Tűzoltó Szövetség elnökét, augusztus 29-én helyezték örök nyugalomra Kajdácsón.

— **Rákospalota** sem önkéntesekkel látja el többé a tűzoltói teendőket, hanem 15 főnyi fizetett emberrel, akik fölött egy segédtisztvel a régi főparancsnok, Wagner Manó bajtárs, volt elnökségi előadó, teljesíti a község megbízásából a főparancsnoki teendőket.

— **Pozsonyvármegye felső-csallóközi járása** 90 községet számlál és a közelmúltban arról volt nevezetes, hogy a területén már 1894-ben egyetlen község se volt, amelynek nem lett volna a legutolsó gombig felszerelt önkéntes tűzoltósága. És ma ez a járás, ámbár a kilencvenből csak kilenc tót, — Cseh-Szlovákiához tartozik.

Szerkesztői üzenetek.

M. Azzal, hogy a fővárosi hivatásos tűzoltóság 21 évi odatartozás és 19 évi távolmaradás után újra belépett az Országos Szövetség tagtestületei sorába, felevenedett annak joga is, hogy városi tűzoltó is kérhesse főparancsnoksága útján a Szövetség szolgálati érmét.

M. Pestszentlőrincen egy Heinrich Kálmán nevű magyar is készített egy olyan gépet, amely mozgató erőt (energiát) a levegőből állít elő. Ez a gép egyszerű légturbina, melynek körszivattyú szállítja a levegőt; hajtásához tehát egyéb nem szükséges, mint egy jó nagy kémény erős léghuzata, ami az időjárásra való tekintet nélkül mindig rendelkezésre áll. Most, hogy ellenségeink igazán csak a levegőt hagyták meg nekünk, nem utolsó dolog, ha a levegőből is meg lehet élni.

A kiadóhivatal főnöke: **Kuhárszky László** titkár.

BESZERZÉSI FORRÁSOK.

KÖHLER ISTVÁN (ezelőtt Gelltner és Rausch tulajdona)

Mátrai Antal és Társa r.t.

Budapest. Központi iroda: VI. ker., Teréz-

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ORSZ. TÜZOLTÓ-SZÖVETSEG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó második szombatján. Hirdetéseket felvenni egyedül a kiadóhivatal jogosított. A lap szétküldésére vonatkozó felszólalásokat az országos szövetség elnökségéhez kell intézni; a hóvá az előfizetések a hirdetések díja is küldendő.	Laptulajdonos: A MAGYAR ORSZÁGOS TÜZOLTÓ-SZÖVETSEG. Kiadóhivatal: az Országos Tűzoltó-Szövetség Irodája VII. Békésy-út 33. Telefon: József 118-45.	Előfizetési ára, egész évre, 5 korona. Tagtestületeinknek ingyenpóldány jár. Szakcikkek, melyeknek kézirata a szerkesztő címére irányítandó, ha közlésre alkalmasak díjaztatnak.
--	--	--

Főszerkesztő: MARKUSOVSKY BÉLA, VI., Podmaniczky-utca 21., II.

Felölös szerkesztő: ERDÉLY ERNŐ, Győr, tűzoltólaktanya.

1920 november 6.

A Pestvármegye székházának nagytermében, fenti napon megtartott nagygyűlés, mely szövetségünk fennállása óta, számszerint a XIX-ik volt — nem is szólva arról, hogy mindkét elnökünk távollétében, a legidősb előadó Vida Pál volt kénytelen elnökölni — több okból is emlékezetes marad.

Először is ez volt első olyan nagygyűlésünk, amelyet a szövetség védnöke megtisztelt a jelenlétével. Első védnökünk, néhai József főherceg is szívesen időzött volna ugyan a körünkben akárhányszor, amint ezt a szűkebb otthonában, Alcsuthon, személyes részvéte, sőt vezetése alatt rendezett tűzoltó ünnepélyek bizonyítják. Szíve sugallatát követnie azonban még a millenáris nagygyűlés alkalmából sem volt módjában. Utjában állott az áldatlan osztrák felfogás, mely a dinasztia érdeke ellen való dolognak minősítette még a szándékát is az ilyen cselekedetnek. Most végre ilyen tilalomfába nem ütközött többé a védnök megjelenése, melyet a mai József főherceg — ahogy ezt a meghívó küldöttség előtt ki is jelentette — egészen „magától értetődő”-nek tekintett.

Másodszor feljegyzésre méltóvá lett a belügyi kormány képviselőjének, dr. Török István miniszteri tanácsosnak, itt tett egyik kijelentése. Nem azt a bizonyos tekintetben kikerülhetlenül sablonos beszédét értjük, amellyel a nagygyűlést üdvözölte, hanem azt a másodikat, amelynek megtételére a

tárgyalás során nyert impressziók hatása alatt érezte magát indítatva, a gyűlés berekesztése előtt. Alkalma nyílt ugyanis a társ-kormányhatóságok (kereskedelemügyi, honvédelmi és földművelési minisztériumok) képviselőinek a szájából hallani, hogy mennyire elismerésre, sőt dicséretre méltó működést fejt ki a magyar országos tűzoltó szövetség, amely ennek dacára, végső vergődés közepette az elé a válság elé került, hogy — mint a költségelőirányzat előterjesztése kapcsán Erdély Ernő fejtegette — amennyiben továbbra is csak az eddigi mértékben kap anyagi támogatást attól a kormánytól, amelynek 1878 óta szakközege, — úgy kénytelen lesz tevékenységének egész sorozatát beszüntetni. Így nem fog tarthatni tanfolyamokat s megakad a tisztképzés. Nem tarthatja fenn szaklapját s általános lesz a tájékozatlanság. Nem adhat ki szakkönyveket s ezzel a haladottság elért magaslatáról a visszafejlődés lejtőjére kerül, hogy azután kényszerű sterilis vegetálás után végre odáig jusson, hogy a saját félszázados fennállását is beszüntesse. És módjában volt a legfőbb tűzrendészeti fórum képviselőjének meditatálni még egy kijelentésen, melyet Herbst Géza, Vasvármegye alispánja tett s amely ekkép hangzott:

„Ha egyetlen törvényhatóság az én vármegyémmé, képes a tűzrendészeti felügyelet s ezzel a tűzoltó intézmény fejlesztésének a céljaira 150 ezer koro-

nát fordítani egy évben: akkor nem tudom megérteni, miért ne tudhatná a kormányhatóság a kért 102 ezer koronányi deficitet eliminálni költségvetéséből az Országos Tűzoltó Szövetségnek, amely nem egy törvényhatóság területén hivatott a tűzrendészet fejlesztésére, hanem az egész országban!

Harmadszor megértük, (ugyancsak Vasvármegye alispánjának, tehát illetékes egyénnek tanusítása szerint) annak az általunk rég tudott s nem egyszer hangoztatott ténynek az elismerését, hogy faluhelyen az egyetlen bevált oly szervezet, mely a nép bizalmát ki tudta érdemelni a tűzoltóságok szervezete, s hogy a tűzoltó testületek keretében, mint legalkalmasabb kész szervezetben, nemcsak a vagyon védelme és a mentőügy, hanem a belső rend fenntartása, a falu kulturális és társadalmi feladatainak megoldása is beleilleszthető; sőt szükség esetén a tűzoltóságokba tömörített s itt a katonai kiképzés elemeiben is részesített nemzeti erő, külellességgel szemben is helytállóvá tehető. Ily megbecsülhetlen keretnek hatósági támogatása így nem szorul többé külön indoklásra.

Negyedszer e nagygyűlésünktől fog datálódni megszűnése annak az áldatlan viszonyoknak, mely önkéntes és hivatásos tűzoltóság közt — kárára az intézménynek — oly sokáig fennállott. A közeledés a fővárosi hivatásos tűzoltóság részéről végre megtörtént s alapszabályainak megfelelő módosításával az országos szövetség is dokumentálta, hogy fel tud emelkedni arra a tisztultabb, magasabb nézőpontra, amely nem az önkéntesség hangoztatásával kíván többé megkülönböztető piederstált kovácsolni a maga számára, hanem csak a célt tekintti, amelynek érdekét nem a szeparatizmus útján szolgáljuk jobban. E szempont mint erkölcsi érték mellett, minden kínálkozó alkalommal, lándzsát törünk mi magunk is — örömiünk tehát most

hivatásos tűzoltóság mindenkori főparancsnoka legyen, egyike a legtermészetesebb ellenértékeknek, azokért a nem közönséges szolgáltatásokért, amelyeket épen az e főparancsnok vezetése alatt működő testület nyújthat egyedül az országos szövetség tagtestületei számára.

És ime alighogy utat tört magának végre ez a természetes gondolkodás, már is ottjárt nyomában egy másik magától értetődő cselekedet. A tűzoltótisztek országos egyesülete, amely — mint képviselője, dr. Marinovich Imre maga mondta, külön utakon bár de ugyanazt a célt kívánta szolgálni, mint az országos szövetség — a nagygyűlés üdvözlése kapcsán, egy nemes gesztussal mindjárt azt is bejelentette, hogy „most, amikor a külön utakon való haladás ideje lejárt, amikor mindnyájunknak össze kell fogni“ ez az egyesület sem akar tovább is külön maradni, hanem beleolvad az országos szövetségbe. Ugyis csak annak az édesanyjának a kebelére tér vissza, amely őt a nemzetközi kongresszus alkalmából életre hívta.

Ami pedig a hét éven át voltaképp mandátum nélkül működő funkcionáriusok helyére, a nagygyűlés által megválasztott új vezetőséget illeti, — hát ehhez az ideális összeválogatáshoz a legőszintebben csak gratulálni lehet.

* **Horthy Miklós** kormányzó ur őfőméltósága a nagygyűlés üdvözlését meleg köszönettel és azzal a kívánattal fogadta, hogy „a magyar tűzoltóság működését továbbra is az eddigi kipróbált szellem hassa át s odaadó, önfeláldozással párosult buzgalom irányítsa“.

* **A honvédelmi miniszter** 514.828/920. szám alatt kelt leiratában „a testnevelési tanfolyam záróvizsgáján a hallgatók részéről bemutatott gyakorlatok szép eredményére való tekintettel, a kiképző szolgálat és a tűzoltószeretek rendelkezésre bocsátásáért“ köszönetét fejezte ki.

* **A Tűzoltó Szövetség Segélyzőpénztáránál**

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség Elnökségének a Nagygyűléshez intézett jelentése

az 1911. évi május hó 16-tól — 1920. évi november hó 6-ig teljesített működéséről.

Mélyen tisztelt Nagygyűlés!

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség három évenként tartja Nagygyűlését. Az utolsó Nagygyűlés 1911. évi június hó 3-án Veszprémben tartatott. Ez alkalommal a Nagygyűlés Nyiregyháza város tanácsának és tűzoltótestületének meghívását fogadta el és kimondotta, hogy 1914. év folyamán Nagygyűlését ott fogja megtartani.

Bár a Nagygyűlés megtartására minden előkészület megtéetett; az 1911—13. évről szóló jelentésünk ki is nyomtatott és széjjel is küldetett, a XIX. Nagygyűlést, sajnos, megtartani még sem lehetett, mert a magyar ismét véres betűkkel kezdte róni fenséges történetét.

1914. évi június hó 29-én ugyanis rémes hír futotta be az egész világot. A magyar trón várományosát fenséges nejével, a legnemesebb anyával együtt, lelketlen, gaz kezek legyilkolták és ezzel lángba borították az egész világot.

A nagy tömeg bosszuért kiáltott, a komoly lelkekre ráborult az aggodalom, a jövő bizonytalansága.

A rémes gyilkosság következménye az lett, hogy a legfőbb Hadur hareba szólította népeit. A hadbaszállás fenséges volt, mint mikor őseink a véres kardot hordozták körül az országban, mert minden épkéz-láb ember sietett a gyilkosság megtorlására.

Az általános mozgósítás után csakhamar népünknek a becsület mezején való titáni küzdelme következett. Ez volt az oka, hogy XIX. Nagygyűlésünk nem volt megtartható, mert az egész országban a tűzoltó laktanyák, őrtanyák teljesen kiürültek, s derék, önfeláldozó tűzoltóink többé már nem a köz- és magánvagyon felett őrködtek, hanem országunk határainak épsége felett.

Bár özönével tört ránk minden oldalról az ellenség, nagyobb sikereket vagy eredményeket elérni még sem tudott, mert ahol a magyar katona megvetette a lábát, azt onnan kivetni sem az ellenség tulnyomó tömegének, sem a haditechnika minden vívmányának sem sikerült.

Ez az ádáz küzdelem és harc öt évig tartott.

Ily viszonyok és körülmények között mily tevékenységet és munkásságot fejthetett ki az Országos Tűzoltó Szövetség?

Az ország tűzoltósága, a tűzoltó szövetség elnökségének tagjaival együtt a harcmezőn szedik a babért, elnökünk gróf Széchényi Viktor a vármegyei közigazgatás éléről elsőnek siet az ellenséggel kardját összemérni; főtitkárunkat, Breuer Szilárdot, már háboru előtt (1912-ben), valamint Bence István titkárunkat hivatalos kötelességük szólította el a szövetségből; de Kuhárszky László titkárnak és dr. Balogh Dezső pénztárosunknak is be kellett vonulni.

Az Országos Tűzoltó Szövetség azonban megfogott elnöksége és tisztviselői kara dacára sem hagyta abba áldásos működését, amiről a minden évben a Tűzrendészeti Közönyben meg-

jelent évi jelentéseink és zárószámadásaink tesznek bizonyosságot, s ezeket az orsz. választmány évenként tudomásul is vette.

Az évekig tartó háboru az ország kincstárát teljesen kimerítette, miért is ugy egyes személyek, mint vállalatok, testületek és egyesületek hazafias kötelességüknek tartották, hogy a rendelkezésükre álló vagyonukat a hazának felajánlják. E tekintetben szövetségünk sem maradt hátra, amennyiben a segélyző pénztár készpénzvagyonából 90.000 K-t, a Tűzoltó Otthon készpénzvagyonából pedig 163.600 K-t jegyeztünk hadikölcsön címén. Viszont a belügyi kormány teljesen kifizette, illetve megtérítette a Tűzoltó Otthon telkének vételárát.

A tűzoltóságok bevonulása következtében az ország tűzrendészete nagyon elhanyagolt állapotba jutott. Ennek tulajdonítható, hogy mindjárt a háboru elején vidéken több gőzmalom és ipartelep a tűz martaléka lett. Nem hagyható megemlítés nélkül az a mérhetetlen csapás sem, mely a Mátra alján elterülő virágzó Gyöngyös városát érte, amely gondatlanság következtében, ugyancsak a tűz áldozatául esett.

Szakirodalmunk a háboru kezdetéig, de még a háboru alatt is olég sikert tud felmutatni, amennyiben nemcsak a „Gyakorlati szabályzat” jelent meg új kiadásban, de napvilágot látott a „Tűzrendészet” című műből hét füzet, továbbá dr. Vass János: „A tűzrendészet jogrendszere” és Markusovszky Béla: „A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség története” is.

A Tűzrendészeti Közöny megjelenése a háboru kitörése után rövid ideig szünetelt ugyan, de később ismét megjelent, s ma a papirhiányra és óriási nyomdaköltségére való tekintettel, évenként csupán négy számban jelenik meg.

Szakoktatásunk a háboru kezdetéig a legszébb fejlődésnek indult. Megtartottuk az első felsőbb tanfolyamot is, a kerületi, vármegyei, sőt járási tanfolyamok szépen és eredményesen működtek. A háboru alatt azonban csupán egy-két vármegye, saját hatáskörében törődött csak a kiképzéssel, legtöbb helyen pedig a háboru mindent megakasztott. Ennek eredménye, hogy a tűzoltótisztek pótlása nehézségekbe ütközik, s így minden szakértelem nélkül vezetik az önk. testületeket s ez a működés nagy hátrányra vezet.

Ujabb időben ugyan némi javulás észlelhető, a tanfolyamok tartásának időpontja iránt nagy az érdeklődés, sőt az utóbbi időben négy jelentkező tette le sikeresen a tisztvi vizsgát.

A vizsgáló bizottság tagjai az elnökség szakelőadói karából kerültek ki, a tanfolyamok hallgatóit pedig szakkiadványainkkal ingyen láttuk el.

Az általános munkálatok mellett nem feledkezett meg az elnökség még a rendes egyéb teendőiről sem. Minden évben a lehetőséghez képest 2—3 elnökségi ülést tartott, amikor elintézték nyertek a folyó ügyek, úgy hogy hátralék sohasem maradt. Az országos választmány is minden évben megtartotta rendes évi közgyűlését, kivéve 1919-ben, amikor a kommunizmus miatt nem is volt lehetséges.

A buzgósg fejlesztése céljából megalkottuk a XXXV. és LX. éves szolgálati érmekeket, amelyeknek a létesítéséhez a belügyminisztérium is hozzájárult. A kir. díszérmekek adományozása azonban ez idő szerint szünetel.

A belügyminisztériumnak, valamint a hatóságoknak szakvéleményeinket a legnagyobb gyorsasággal áadtuk meg, s ami a legfontosabb,

hogy e szakvélemények mindenkor a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján készültek.

A vármegyei szövetségek fejlesztése érdekében leginkább Bencze István volt titkárunk és Szabó Gyula szakelőadónk buzgólkodott. Az előbbi megszerezte Szeben vármegye, az utóbbi pedig újraszervezte Pozsony vármegye tűzoltószövetségét. Jelenleg folyamatban van Borsod vármegye tűzoltó szövetségének újbóli talpraállításása.

A segélyező pénztár ügyeit az elmúlt évek alatt is díjtalanul végeztük, s minden egyes baleset elbírálásánál pénztárnokunk: dr. Balogh Dezső szintén ingyen szakvéleménnyel szolgált.

A Tűzoltó Otthon megvalósítása érdekében a belügyi kormány két ízben is hozzájárult, hogy országosan tűzoltónapot rendezhessünk. A gyűjtés szép eredménnyel járt, mert a begyűlt pénzből sikerült a Lágymányoson 1300 □ öles telket vásárolni, mely ma tekintélyes értéket képvisel. A Tűzoltó Otthon készpénz- és értékpapírvagyonát a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank központi intézete kezeli.

A József főherceg alapítvány kamatai, pályázók hiányában, évek óta nem adtak ki.

A Szidanits-féle alapítvány az árváknak ki adatott, mivel azok elérték nagykorúságukat.

Az államsegély 11.000 K-ról 16.000 K-ra emeltetett fel, melyet a mindenkori belügyminiszter annak rendje és módja szerint, fél-évenként szokott folyósítani.

Budapest székesfőváros hivatásos tűzoltósága, valamint a budapesti önk. tűzoltó testület ez év folyamán ünnepelték meg fennállásuknak 50 éves jubileumát, még pedig a mai súlyos viszonyokra való tekintettel, csupán házi ünnep keretében. Mindkét alkalommal az orsz. szövetség képviseltette magát.

Külön meg kell emlékeznünk az ügybuzgó, fáradhatatlan és az ország egyik legkiválóbb tűzoltójának, dr. Szily József szolgálatának 40 éves évfordulójáról, mely a közel múlt napokban évforduló nap ünnep keretében zajlott le. Ez alkalommal elnökségünk is ülést tartott, melyben az ünnepeltnek hervadhatatlan érdemei méltattak. Az önk. tűzoltó testület által rendezett ünnepélyen az elnökség, a szövetség alelnöke: dr. Óvári Ferenc vezetésével megjelent és dr. Szily Józsefnek tiszteletünk, nagyrabecsülésünk és ragaszkodásunk jeléül, a LX. éves szolgálati érdemét átnyújtotta.

Az orsz. választmányi ülésekkel kapcsolatosan egy tűzpróbát és két tanulmányi kirándulást is rendeztünk. A tűzpróbán bemutattuk Dittrich József és Szily Kornél budapesti hivatásos tűzoltó főtiszteknek „Sildit“ nevű és jelű szabadalmazott tanulmányukat, mely hivatva van a könnyen gyúló folyadékoknak meggyulladásuk esetén való kiömlését és továbbégését megakadályozni.

A gummigyári kiránduláson kívül rendkívül érdekes és tanulságos volt a csepeli lőszergyári tanulmányi kirándulásunk. A 300 katasztrális holdon elterülő hatalmas telepet, mely a háború alatt 30 ezer munkást és 1200 tisztviselőt foglalkoztatott, Korbuly igazgató és Rosta Géza mérnök, gyári tűzoltóparancsnok kalauzolásával, tekintettük meg.

A budapesti hivatásos tűzoltóság főparancsnoksága hajlandóságot mutat arra, hogy az országos szövetség tagjai sorába lépjen, ha alapszabályaink kikötése szerint módosítást szenved.

Hisszük és reméljük, hogy a mai viszonyoknak megfelelően, alapszabályaink módját nyújtanak majd az elnökségnek arra, hogy az ország tűzoltóságát a jelenlegi siralmas helyzetéből kivezesse.

A veszprémi Nagygyűlés óta, tehát közel tíz év leforgása alatt a belügyminisztérium tűzrendészeti osztálya éléről is elkerültek a tűzrendészet és az orsz. szövetség lelkes barátai és támogatói. Nyugdíjba vonult ugyanis Jalsoviczky Sándor és Adorján Antal. Humánus gondolkodásukat és jóindulatukat mindenkor őszinte hálnak fogja kisérni.

E két jeles férfiunk a közpályáról való távozása mélyen és érzékenyen érintette szövetségünket, de vigaszt találtunk és méltán reményt táplálhatunk az utódokban, a nemesen gondolkodó és az ország tűzrendészete érdekében mindenre kész dr. Ilosvay Bálint h. államtitkárban és Diószeghy János miniszteri tanácsosban.

Dr. Ilosvay Bálintnak máris köszönhető államsegélyünk felemelése, valamint a m. kir. belügyminiszternek a mezőgazdasági terményeknek a behordás és cséplés idején tűzvesztől való megóvása tárgyában kiadott 36375/920. IX. b. számú körrendelete. Ő az, ki módot nyújtott arra, hogy Erdély Ernő és Papp Ferenc szakelőadónak a konstantinápolyi nagy tűzvész tanulmányozását, a háború dacára is, eszközölhették.

Dr. Török István miniszteri tanácsos pedig éber figyelemmel kíséri az ország tűzrendészetét, gyors intézkedéseivel és a legnagyobb lelkiismeretességgel támogat minden jóra való eszmét és intézi a hatásköre alá tartozó tűzrendészeti ügyeket.

Érthetetlen, szinte csodálatos dolog, hogy e két lelkes és buzgó férfiú jóindulata dacára, az ország tűzrendészete és tűzoltói intézménye iránt a mindenkori kormány ily nagy közönyt tanusít, hogy évek óta alig tudunk bármi csekély haladást is felmutatni.

Kétségbeejtő a helyzet! A tűzrendészeti törvényalkotás terén nem történt eddig semmi, dacára annak, hogy szövetségünk a törvény szükséges voltára ismételtelen és ismételtelen rámutatott. Minden kormányváltozáskor kérvényeztünk, deputációztunk, memorandumoztunk, sőt elnökünk a főrendiházban, alelnökünk dr. Óvári Ferenc pedig a képviselőházban ismételtelen is rámutatott a tűzrendészet elhanyagolt voltára, annak tarthatatlan helyzetére és az abból eredő óriási veszedelemre.

Elnökségünk felterjesztéseiben nem egyszer utalt a tűzoltóságok újjászervezésének szükségességére; felhívta a belügyi kormány figyelmét a tűzoltóságok siralmas helyzetére; a hivatásos tűzoltóság és tűzrendészeti felügyelet államosítására; a hivatásos tűzoltótisztok javadalmasításainak rendezésére; a színházi és más ügyeletes szolgálat után járó díjak szabályozására; az önkéntes tűzoltóságok sanyaru helyzetére; a színházak, mozgóképházak, cirkuszok és egyéb mutatóványok egységes intézkedéseinek hiányára; a tűzoltóságok egyenruhával és felszerelésekkel való ellátására; de különösen a tömlők előállítására céljából a kendertermés rekiválására.

Számtalanszor kértük, sürgettük, hogy a belügyminisztériumban ezen ügyek intézésére

mig e téren a szabad verseny meg nem indul; hogy a katonaság kiképzése a tűzoltásban egységes legyen.

Es fájó szívvvel kell jelentenünk, hogy mind-ebből semmi sem valósult meg.

A mindenkori kormányoknak az ország tűzrendészete iránt tanusított eme közönye annál jobban fáj akkor, amikor látjuk, hogy a szomszédos államokban mi minden nem történik az ország tűzvédelme érdekében?

Itt van Lengyelország, mely alig rázta le évszázados bilincseit, kormánya máris arról értesítette külügyminiszterünket, hogy 1920. év őszén Varsóban, a lengyel kormány védnöksége alatt és pénzügyi támogatásával „a tűzvések leküzdésére irányuló ipari kiállítást” tervez, melyre külföldről vámmentesen szállíthatók a kiállítandó tárgyak, hogy azután versenyen kívül, tehát tisztán okulás céljából, nyerjenek ott elhelyezést.

Ha valaha, akkor most van az ideje, hogy e szerencsétlen feldarabolt, kirabolt ország megmaradt vagyonkájának épsége érdekében legalább annyi gondoskodás történne, mint pl. a méhé-szet fejlesztése érdekében.

1918. év folyamán a jelek arra engedtek következtetni, hogy az áldatlan világháboru csakhamar befejezést nyer. Jöelöre felterjesztéssel éltünk a honvédelmi miniszterhez, hogy a háboru befejezése után bocsása rendelkezésünkre a katonai tűzoltószereket, felszereléseket és ruházati cikkeket.

A honvédelmi miniszterium kérésünket előjegyzésbe is vette, de a Károlyi-féle forradalom, majd a proletáralom, s utána a román megszállás ebbeli reményünket is megsemmisítette.

Nem korrajz festése a célunk, de jelentésünk nem volna teljes, ha erről a szomorú korról is meg nem emlékeznénk, hiszen óriási kihatással volt ez az ország tűzrendészetére nézve.

A Károlyi forradalomkor, 1918. őszén nemzeti zászlókat tüztünk az erkélyekre, őszi rózsákat a gomblyukakba s nem törődünk azzal, mi minden veszett el, midőn a szent korona fénye elhalványult és nem hallottuk a lélekharangot, mely megkondult a régi Magyarország felett.

Hazánk ezeréves története nem tud felmutatni még egy olyan sötét korszakot, mint amilyen e forradalom nyomán fakadt.

A forradalmi kormány hadügyminisztere mesterségesen széjjelzúllósztotta a hadsereget, minek következménye, hogy Magyarország történelmi határai védtelenül hagyattak, s hatalmas védőbástyáinkon, a fenséges Kárpátokon keresztül és a hatalmas Dunánkon át beözönlött a bosszúálló és rablásra éhes ellenségeink egész raja. A nemzet megpróbáltatásából ez sem volt elég. Az elvetemült Károlyi kiszolgáltatta az országot a vörös rémnek, mely azután egy-kettőre lerombolt minden ideált, s annak helyére odaállította a rablást, a gyilkolást és minden elvetemültséget.

Mindezt betetőzte az oláh megszállás, mely mindenünkből kifosztott, kirabolt úgy, hogy erre példát nem találunk a világtörténelemben.

A lezüllött Károlyi Mihály és gaz társainak forradalma, a proletáralom és az oláh megszállás folytán elveszték a legértékesebb vármegyeyei szövetségeink és tagtestületeink. A tűzoltás magasztos intézményébe beleavatkozott a sok tudatlan diktátor. Az országos szövetség elnöke elszakítva hivatásától és családjától bujdosik; alelnöke fogságban sinylődik s várja kivégeztetését, hiszen két ízben is halálra ítélték; előadói és tisztikara pedig a legnagyobb terror alatt állanak.

Es egy-két szörványos eset kivételével, az

kitart és nem tántorodik el, sőt az ellenforradalomból is derekasan kivieszi a maga részét. Számos tűzoltótestület nemcsak a régi fegyelmet tartotta meg, de mint ellenforradalmár vértanukat is tud felmutatni. A központi iroda tisztviselői kara sem hagyja el egy percre sem működési terét, megmentette a szövetség helyiségeit, s levelezéseim állandóan használta a koronás címeres pecsétjét.

Minden gazdaságra jó volt ez a gyászos korszak, csak arra nem, hogy becsületesen dolgozni, hogy áldásosan működni lehessen.

Ha már e szomorú korszakról meg kellett emlékeznünk, nem feledkezhetünk meg arról a gyászos aratásról sem, melyet az elmúlt decenium alatt a telhetetlen csontkezü kaszás nemcsak a harcerekon küzdő bajtársaink, de előadónk és a tűzoltó intézmény lelkes apostolai sorában tett.

A jobb világba elköltöztek között ott találjuk egyik alelnökünket, br. Solymosi Ödönt; továbbá Jászberényi Miklóst és Szabados Imrét, elnökségünknek jeles és ügybuzgó tagjait, Publigh Ernőt a debreceni önk. tűzoltó testület és mentő-egyesület parancsnokát, nemkülönben a magyar tűzoltóügy igaz, lelkes katonáját radnóthi Lukács Gyulát és Udvardy Aladár budapesti önk. szakparancsnok és Pest vm. szövetségi titkár, ki az északi fronton hősi halált halt; de a tűzoltói intézmény hatalmas oszlopa dőlt ki fegyvernek Wyda János Szepesváralja tűzoltóparancsnokában és járási tűzfelügyelőjében is, ki a haza védelmében a Doberdón szenvedett súlyos sérülései következtében a zágrábi Vöröskereszt-kórházban halt meg, örök bucsut mondunk Groidl Gyula bajtársunknak is, ki a pozsonyi önkéntes tűzoltóság segédtisztje és az „Illustrierte Feuerwehr-Zeitung“-nak sok éven át felelős szerkesztője volt, valamint az elősoroltakon kívül még sok-sok bajtársunk is jobblétre szenderült.

Halottaink végtisztességénél a Szövetség képviseltette magát és koporsójukra koszorut helyeztetett, emléküket pedig kegyelettel őrizzük.

Ezzel azonban gyászunk még nem teljes, mert a megszállott területeken magyar bajtársaink ma is a legnagyobb üldöztetéseknek vannak kitéve. Így Lukács Ödönt, Biharvármegye tűzoltó szövetségének elnökét törhetetlen magyarságáért az oláhok halálra, majd kegyelemből életfogytiglani börtönre ítélték.

A legnagyobb honfiai bú és bánat közepette egyszerre megjelenik a magyar tenger partján a remény csillaga. Egy a hazáját végtelenül szerető lánglelkű ember köré csoportosulni kezdenek a bujdosó magyarok, az üldözött ellenforradalmárok, kik alapját vetették meg a magyar nemzeti hadseregnek.

E maroknyi csapat nőttön-nő s végre vezére Herthy Miklós elérkezettnek találja az időt, hogy megkezdje az új honfoglalás nehéz, de dicsőséges munkáját.

Adja a Mindenható, hogy megkezdett nagy munkáját minél előbb be is fejezhesse.

A nemzeti hadsereg bevonultának nyomába lép a rend és a munka. Így szövetségünk sem maradhatott tovább tétlenül. A munka megindításánál azonban az orsz. Szövetség minden tényezője tisztában volt azzal, hogy országos intézményünk nem maradhat tovább jelenlegi összeállításában.

A mostani elnökség ugyanis már hetedik éve, hogy minden mandátum nélkül vezeti a Szövetség ügyeit, s így egyrészt ez a körülmény, de másrészt a felelősség tudata is arra készítette, hogy az orsz. választmánynak javaslatot tegyen a XIX. nagygyűlésnek Budapesten még ez évben való megtartására.

Az orsz. választmány a javaslatot magáévé téve, elhatározta a Nagygyűlés összehívását, hogy közel tíz évi ténykedéséről számot adjon, hogy a Szövetség fennállása félszázados évfordulójának ünnepét előkészíthesse, s hogy a megmaradt Magyarország tűzoltóügyét és tűzrendészetét új életre keltse.

Nagygyűlésünk esonka, jubileumunk pedig gyászos lesz, mert hazánk határait — a béke jegyében — rettenetesen megcsönkítették és bajtársaink egész tömegét elszakították, de mi ebbe beletörődni nem tudunk és nem fogunk soha.

Nem, nem soha!!!

Budapest, 1920 november 6.

Gróf Széchenyi Viktor, Dr. Óvári Ferenc,
elnök. alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

682.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvétel Budapest, 1920. évi november hó 5-én, a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnökségi ülésén.

Elnök: Vida Pál szakelőadó.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, László István, Markusevsky Béla, Mlinkó István, Papp Ferenc, Rosta Géza, Vass Lajos Rudolf, Vida Pál és Zubek Lajos.

Vendégek: Árvay Géza, Bessenyei Károly, Blaschek Vilmos, Blaschik Mátyás, Deák János, Démun Lajos, Frankl József, Hanisch György, Herbst Géza, Juhász János, Kálmán Géza, Kónya Imre, Schneider Vilmos, Strieder Péter és Törzsök Béla.

Távolmaradásukat igazolták: Dr. Óvári Ferenc alelnök, Barabás István és Blázy Imre szakelőadók.

Kuhárszky László titkár jelenti, hogy gr. Széchenyi Viktor elnök a nemzetgyűlésben való elfoglaltsága miatt, dr. Óvári Ferenc alelnök pedig a déli vasút forgalmának szünetelése miatt nem jelenhetik meg az ülésen. Indítványozza, hogy az ülés vezetésével Vida Pál, mint a legkorosabb szakelőadó kéresek fel.

Az elnökség az indítványt magáévé teszi. Vida Pál az elnöki széket elfoglalja, üdvözlő a megjelenteket, az ülést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésével Herbst Gézát és Mlinkó Istvánt kéri fel.

Kuhárszky László titkár jelenti, hogy a nagygyűlésen védnökünk: József kir. herceg őfensége is meg fog jelenni.

Általános éljenzés.

Erdély Ernő szakelőadó tekintettel arra, hogy a községi törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat a nemzetgyűlés előtt fekszik, a napirend előtt indítványozza, hogy szólittassanak fel a hivatalos lapban az ország tűzoltóparancsnokai, hogy intervenáljanak nemzetgyűlési képviselőik útján, miszerint a községi törvény módosítási tervezetbe vétessék fel, hogy a képviselőtestületekbe tűzrendészeti szakférfiak is helyet foglalhassanak.

Az elnökség az indítványhoz hozzájárul.

Erdély Ernő szakelőadó jelenti, hogy a tűzoltóparancsnokoknak nincsen vasuti kedvezményük, miért is felkérendő a m. kir. kereskedelemügyi miniszter, hogy a 120,000 kedvezményes vasuti jeggyel ellátandó tisztviselők közé a tűzoltóparancsnokok is vétessenek fel.

Az elnökség ilyen irányú előterjesztést tesz a kereskedelemügyi miniszterhez.

Titkár felolvassa az 1920. évi november hó 6-án tartandó XIX. orsz. nagygyűléshez intézett jelentést az 1911. évi május hó 16-tól — 1920. évi november hó 6-ig terjedő időszakról.

Erdély Ernő szakelőadó indítványozza, hogy ezen szép, tömör és hazafias jelentésért a titkárnak jegyzőkönyvi köszönet mondassék.

Az elnökség a jelentést magáévé teszi és az indítványt egyhangulag elfogadja.

Titkár előterjeszti az 1921. évre szóló költségvetési előirányzatot dacára annak, hogy azt már az elnökség egyszer letárgyalta, de a nagy hiányra való tekintettel ismételtén kell vele foglalkozni.

Rendkívül élénk és beható vita után az elnökség

a költségvetési előirányzathoz hozzájárul és az orsz. választmánynak előterjeszti.

Titkár előadja, hogy a szakosztályi rendszer nem vált be s így egyrészt ezért, de másrészt azért, mert a budapesti hivatásos tűzoltóság főparancsnoksága hajlandóságot mutat arra, hogy testületével belép a szövetség tagjai sorába, ha az alapszabályok némi módosítást szenvednek, az alapszabályok módosítására van szükség. Az elnökség egy előbbi ülésben az alapszabályok módosításához hozzá is járult, minek folytán a módosított alapszabályok tervezetét a mai ülésben bemutatja, hogy azokkal az orsz. választmány és a nagygyűlés is foglalkozhassék.

Az új alapszabályok lényegesebb módosítása és új pontjai: az ügyvezető elnöki állás szervezése, a szakosztályok eltörlése, a számvizsgáló bizottság felállítása és 30 választmányi tagnak a megválasztása.

Az elnökség az új alapszabályokat magáévé teszi és azokat az orsz. választmány elé terjeszti.

Titkár jelenti, hogy a budapesti önkéntes tűzoltó testület dr. Szily József parancsnoknak a testületben eltöltött 40 éves tűzoltói működésének megünneplésekor, az ünnepélyen a 40 éves szolgálati érdmet az ünnepeltnek átadta.

Tudomásul szolgál.

Titkár előterjeszti Vasvármegye tűzoltószövetségének beadványát, melyben kifejti, hogy a megye törvényhatósága arra a tapasztalatra jött, hogy új eszmék alatt, többnyire idegen kiszállók által létesíteni szándékolt vagy sebtében papíron létre is hozott ez új egyesületek nem bírnak gyökeret verni a nagy közönségnek, a konzervatív gondolkodású magyar népnek érületében. Rávetette tehát a szemét a nép szeretetében meggyökerezett s a különféle társadalmi ágakkal már is foglalkozó tűzoltóságra. S e célból átdolgozta a vármegyei tűzrendészeti és felügyeleti szabályrendeleteket, beleillesztette ezeket a testnevelő, nemzetteremtő, nemzetvédő célszót is, életre hívta ezekben általános kötelezettséggel az ifjusági tűzoltóságot is, s az ezirányban törvényhatósági határozattal módosított szabályrendeleteket a belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztette.

Herbst Géza alispán és a vármegyei tűz-

szabályrendeleteket és alapszabályokat pedig pártolólág véleményezze.

Az elnökség örömmel fogadja ugy Vassvármegye, mint a megyei tűzoltó szövetség vállalkozását, s a beadványt az orsz. szövetségnek előterjeszti s az előterjesztéssel Herbst Gézátt bizza meg.

Erdély Ernő szakelőadó indítványozza, hogy Csilizpatas, Csiliznyárad, Ballonykulcsod, Csilizradvány, Szap testületek törlését, mert idegen megszállás alatt vannak. Csanakhegy, Nagyécshegy, Tényőhegy testületek törlését, mert a falu községgel közös tűzoltóságot tartanak fenn.

Az indítványt az elnökség az orsz. választmány elé terjeszti.

Titkár jelenti, hogy a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség 1921-ben fennállásának 50 éves jubileumát üli. Indítványozza, hogy a jubileum megtartásának idejét és programját állapítsa meg az elnökség.

Az elnökség javaslatot tesz az orsz. választmánynak, hogy ezzel a kérdéssel az új elnökség foglalkozzék.

Titkár előadja Miskolcz és Dunabogdány tűzoltótestületek kérelmét, hogy Szombathy Sándor tb. főparancsnok, Kócs Sándor alparancsnok Fischer Lajos egyesületi pénztárnok, valamint Wallenfeld Mátyás főparancsnok az orsz. tűzoltó szövetség tiszteletbeli tagjainul választassanak meg.

Az elnökség a mai nehéz viszonyok között ezzel a kérdéssel nem foglalkozik, a javaslatok felett napirendre tér.

Titkár bemutatja a földmivélsügyi miniszternek leiratát a kendertermésnek tömlők előállítására való lefoglalása tárgyában, mely szerint a tömlőszükségletnek belföldön való előállítására iránt, főként anyaghiány miatt nem intézkehetnek, míg ellenben a kendertermés lefoglalása által a tömlőszükségletet legfeljebb részben lehetne biztosítani.

Tudomásul szolgál.

Titkár felolvassa a kereskedelemügyi miniszternek leiratát, melyben közli, hogy bármennyire méltányolja is azokat a nagyfontosságú érdekeket, amelyeket a tűzjelzés gyorsaságához fűződnek, nincs abban a helyzetben, hogy a a tűzoltótestületek távbeszélő állomásainak előfizetési díját mérsékelhesse.

Tudomásul vétetik.

Vass Lajos Rudolf szakelőadó javasolja, hogy irjon fel a szövetség a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a tanítóképzőkben a tűzoltói oktatást tegye kötelezővé — télen elméletileg, nyáron pedig gyakorlatilag.

Az elnökség a javaslat felett napirendre tér, minthogy a tanítóképzőkben a tűzrendészet és a tűzoltás már rendes tantárgyak közé soroztatott.

Titkár jelenti, hogy a főkapitányság a nagygyűlés tartását tudomásul vette;

hogy Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye alispánja a megyeháza disztermét a nagygyűlés céljaira átengedte;

hogy Jásznagykunszolnok vármegyei tűzoltó szövetségnek nincsen módjában megértetni a vidéki tűzoltó testületekkel, az országos szövetségnek intézményeit;

végül bemutatja a zalavármegyei tűzoltó szövetség elnöki jelentését, pénztári kimutatását és vagyommérlegét.

Papp Ferenc szakelőadó előterjeszti Zubek Lajos szolnoki tűzoltó szakasparancsnoknak panaszát Szimon Géza máv. lakatoslegény ellen, ki a kommun alatt direktóriumi tag volt,

Az elnökség az ügy megvizsgálásával Erdély Ernő szakelőadót bizza meg.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

K. m. f.

Vida Pál,
elnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Herbst Géza.

Mlinkó István.

689.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapesten, 1920. évi november hó 5-én a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség segélypénztárának ülésén.

Elnök: Vida Pál szakelőadó.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: Dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, László István, Markovszky Béla, Mlinkó István, Papp Ferenc, Vass Lajos Rudolf, Vida Pál és Zubek Lajos.

Vendégek: Blaschek Vilmos, Herbst Géza, Arvay Géza, Dömusz Lajos, Frankl József, Juhász János, Kónya Imre, Schneider Vilmos, Kálmán Géza, Zugn Nándor, Hanisch György, Bessenyei Károly, Strider Péter, Törzsök Béla és Deák János.

17. Titkár jelenti, hogy gróf Széchenyi Viktor elnökünk a nemzetgyűlésben van elfoglalva, dr. Övári Ferenc alelnökünk pedig a déli vasut forgalmának szünetelése miatt nem jelenhetik meg az ülésen. Indítványozza, hogy az elnökségre a legöregebb elnökségi tag: Vida Pál lenne felkérendő.

Az elnökség ily értelemben határoz.

Vida Pál elfoglalja az elnöki széket, üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésére Herbst Gézátt és Mlinkó Istvánt kéri fel.

18. Kuhárszky László titkár jelenti, hogy Gudricza János Máv. északi főműhely önk. tűzoltótestületének csővezetője zárógyakorlat közben ujjizuzódást szenvedett, mely 14 nap alatt gyógyult.

Az elnökség a sérült részére 140 K segélyt utalványoz.

19. Titkár jelenti, hogy Pintér Károly Ujpest, Wolfner-gyári tűzoltótestület őrmestere szolgálat közben 42 nap alatt gyógyuló izületzuzódást szenvedett.

Az elnökség a sérült részére 210 K segélyt utalványoz.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berezárja.

K. m. f.

Vida Pál,
elnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Herbst Géza.

Mlinkó István.

684.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvételett Budapesten, 1920. évi november hó 5-én a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség orsz. választmányának közgyűlésén.

Elnök: Gróf Széchenyi Viktor.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: dr. Balogh Dezső, Erdély Ernő, Keresztes János, László István, Markovszky Béla, Mlinkó István, Papp Ferenc, Rosta Géza, Vass Lajos Rudolf, Vida Pál és Zubek Lajos, mint az elnökség tagjai; továbbá

Árvay Géza vármegyei tűzrend. felügyelő (Győr), Beleznay László várm. tűzr. felügyelő (Szolnok), Blaschek Vilmos szövetségi alelnök (Sopron), Blasnek Hugó magyar tűzoltótisztok orsz. egyesületének főtitkára (Budapest), Blázsik Mátyás tűzoltóparancsnok (Ungvár), Brutsch József főparancsnok (Szombathely), Boross Imre Pestvármegye tűzoltó szövetség titkára (Vecsés), dr. Csilléry Zoltán Pestvármegye főjegyzője (Budapest), Démusz Lajos h. parancsnok (Gyula), Desits József orsz. szövetségi szakképviselő (Sopron), Droppa József szertárnok (Dunakeszi), Eßringer István parancsnok (Csapdi), Fendrik József várm. szövetségi alelnök (Zalaegerszeg), Gyórfy Tihamér parancsnok (Dunakeszi), Herbst Géza vasvármegyei tűzoltó szövetségi elnöke (Szombathely), Horváth Gyula parancsnok (Balatonfüred), Juhász Imre járási tűzrend. felügyelő (Monor), Kecskés Dezső vármegyei tűzoltó szövetség titkára (Zalaegerszeg), Kenyeres Pál szakaszparancsnok (Balatonfüred), Kenyeres Benedek h. parancsnok (Törökszentmiklós), Kiss István elnök (Törökszentmiklós), Kónya Imre parancsnok (Kecskemét), dr. Marinovich Imre államtitkár, a Magyar Tűzoltótisztok Orsz. Egyesületének alelnöke (Budapest), Mátrai Antal parancsnok (Budapest), Nagy Sándor Máv. felügyelő (Budapest), Rehák Tamás hiv. tűzoltótiszt (Szeged), Reviczky Elemér főszolgabíró (Észtergom), Schneider Vilmos szövetségi titkár (Sopron), Schönauer Béla szakaszparancsnok (Győr), dr. Szily József parancsnok (Budapest), Szimon Géza járási tűzrend. felügyelő (Szolnok), Szentkirályi Tóth László városi fogalmazó (Kecskemét), Túry József főparancsnok (Miskolc), Varga Tivadar járási tűzr. felügyelő (Gyöngyös), Vermes Béla orsz. szövetségi szakosztályi elnök (Budapest), Viz Ferenc parancsnok (Pápa), Weisz István szakaszparancsnok (Vecsés), Zügn Nándor parancsnok (Sopron), Zsilinszky Sándor Vasvármegye testnevelési tanácsának előadója (Szombathely).

Távolmaradásukat igazolták: dr. Óvári Ferenc alelnök, Barabás István és Blázy Imre szakelőadók.

Gróf Széchényi Viktor elnök a határozatképességet megállapítja, üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja s a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Marinovits Imrét és Herbst Gézát kéri fel.

10. Elnök jelenti, hogy mint a nemzetgyűlés tagja nem lehetett jelen a mai elnökségi ülésen, s mert 6-án ugyancsak a nemzetgyűlésen beszédet kell tartania, nem lesz jelen a nagygyűlésen sem. Midőn ezt tudomásul venni kéri, egyben indítványozza, hogy a nagygyűlés elnökévé Vida Pál, mint legkorosabb szakelőadó kéressék fel, amennyiben az alelnök: dr. Óvári Ferenc nem jöhetne fel Budapestre.

Az elnök jelentése tudomásul vétetik, s a nagygyűlés vezetésével Vida Pál bizatik meg.

11. Elnök jelenti, hogy a nagygyűlésen József kir. herceg is meg fog jelenni, ki 10 óra 10 perckor érkezik (általános üljénzés). Indítványozza, hogy fogadására egy háromtagú küldöttség küldessék ki. Tagjaiul: dr. Marinovich Imre államtitkárt, Markusovszky Béla főszerszertőt és Herbst Gézát Vasvármegye alispánját ajánlja.

A bejelentés és az indítvány általános helyesléssel találkozik.

12. Titkár az elnökség határozata értelmé-

13. Titkár az elnökség nevében előterjeszti az 1920. évi november hó 6-án tartandó XIX. nagygyűléshez intézett jelentést az 1911. évi május hó 16-tól 1920. évi november hó 6-ig terjedő időszakról.

Mint hogy az elnökség behatóan foglalkozott ezen jelentéssel, ennek felolvasását mellőzi, s a nagygyűlés elé terjesztését rendeli el az orsz. választmány.

14. László István, mint a számvizsgáló bizottság tagja előterjeszti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség zárószámadását az 1920. évi január hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig terjedő időről.

Jelenti, hogy a számvizsgáló bizottság megvizsgálta a szövetség pénztárát, értékállományát és számadásait, s azokat rendben találta.

Indítványozza, hogy a zárószámadást az orsz. választmány hagyja jóvá, s az elnökség részére a felmentvény megadása céljából, javaslatot terjesszen a közgyűlés elé.

Az orsz. választmány az indítványt magáévá teszi.

15. Kuhárszky László titkár az elnökség nevében előterjeszti az 1921. évről szóló költségvetési előirányzatot.

Jelenti, hogy ez a költségvetési előirányzat dacára annak, hogy nagy körülményekkel készült, mégis 100.000 K-nál nagyobb deficitet zárul.

A szövetségnek bevételi forrásai alig vannak, míg kiadásai annál tetemesebbek. Bevételi forrásait fokozni nem tudja, hiszen az államsegély is csak 16.000 K, de a kiadásokat redukálni sem tudja, mert ezek a legminimálisabbak.

Beható és részletes vita után az orsz. választmány a költségvetési előirányzatot a maga egészében elfogadja és a nagygyűlés elé terjeszti, hadd lássák a miniszteri kiküldöttek, hogy az ország legaltruisztikusabb és egyik leghumánusabb intézménye hogy küzd az anyagiakkal, s ha a kormány anyagilag nem fogja támogatni, az ország tűzrendészete a csőd szélére jut.

16. László István előterjeszti az elnökség megbízásából a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség módosított alapszabályait.

Jelenti, hogy az elnökség behatóan foglalkozott az alapszabályok módosításával, melyeknek lényegesebb módosítása, hogy a budapesti hivatásos tűzoltóság közvetlen tagtestülete lehet az orsz. szövetségnek, minek folytán az egyik alelnök, a főváros mindenkorai tűzoltófőparancsnoka; hogy egy ügyvezetői elnöki állás szerveztetett; hogy a szakosztályi rendszer eltöröltetett s helyébe 15 előadói állás kreáltatott; s végül, hogy 3 rendes és 2 póttagból álló számvizsgáló bizottság állítatott vissza; az orsz. választmányt pedig a megszüntetett szakosztályi tagok helyett 30 választott taggal egészíti ki.

Az orsz. választmány az alapszabály ilyenén való módosításához hozzájárul és azokat a nagygyűlés elé terjeszteni rendeli el.

17. Titkár előterjeszti az 50 éves jubileumra vonatkozó elnökségi határozatot, mely szerint az 50 éves jubileum megtartásának idejét és programját az új elnökség készítse elő.

Az elnökség határozatát az orsz. választmány magáévá teszi.

18. Titkár jelenti, hogy az elnökség elhatározta, miszerint dr. Szily József budapesti önk. tűzoltóparancsnoknak olajfestésű arkéjét elkészítetteti tanácssterme részére. még pedig Szily

tán részletesen előterjeszti Vasvármegye Tűzoltó Szövetségének beadványát.

Az orsz. választmány köszönettel és elismeréssel veszi tudomásul a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség által a tűzoltóintézménynek megszervezésére és fejlesztésére irányuló benyújtott tervezetet és kijelenti, hogy Vasvármegye Tűzoltó Szövetségének abbéli törekvését a legnagyobb készséggel támogatja és ily irányu javaslatot tesz a nagygyűlésnek is.

20. Zsilinszky százados, mint a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség testnevelési előadója előterjeszti „A falu népének megszervezése és szellemi nevelése a tűzoltóság keretében” című beadványát, valamint a tűzoltó egyesületek keretében felállítandó ifjusági testedző egyesületek szervezésére vonatkozó szabályokat.

Előadja, hogy ha valaki a falu népét igazán ismeri, ha tisztában van azzal, hogy milyen nehéz kimozdítani a régi kerékvágásból, hogy fél az újításoktól, hogy megcsappant az áldozatkészsége és hogy bizonyos tekintetben hitetlen lett mindenkivel szemben: az tudja azt is, hogy egyedül a tűzoltó egyesületek alkalmasak arra, hogy a falu népét a nemzeti eszme ápolására osszatarisák, a lélek és a test fokozatos fejlesztésére „egy” egyesületbe tömörítsék. A tűzoltóság fejlesztése elsősorban állami érdek, de nemcsak állami, hanem egyéni szempontból még sokkal fontosabb a falu népének a jól szervezett tűzoltóság, amely képes a falu népét összetartani, azt testben és lélekben nevelni. Ennélfogva elsősorban feltétlenül szükséges volna, hogy Vas vármegye példáját követve, törvényerőre emeljék a tűzoltókötelezettséget, lehetőleg minél fiatalabb kortól kezdve. A tűzoltó szabályzat kiegészítendő lenne. Egy alaposan kidolgozott részletes munkatervezetet kapnának a tűzoltó egyesületek, mely magában foglalná a tűzoltáson és bővítésén kívül a test- és léleknevelés minden ágát s ez egyuttal utmutatóul szolgálna az ifjuság vezetőinek.

A rendszeres munka keresztülvitelére fontos, hogy az Orsz. Testnevelési Tanács és az Orsz. Tűzoltó Szövetség összeforjjon, ugyanugy a megye székhelyén működő vármegyei testnevelési bizottságok a legmesszebbmenőleg együttműködjenek a vármegyei tűzoltószövetségekkel és így tovább lefelé a járás testnevelési bizottságok a tűzrendészeti felügyelőkkel.

Az orsz. választmány elhatározza, hogy ezt az eszmét a legmelegebben fogja támogatni és a nagygyűlés elé fogja terjeszteni.

21. Herbst Géza alispán, a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség elnöke jelenti, hogy 1922. év folyamán Vasvármegye Tűzoltó Szövetsége fennállásának 28 éves, a Szombathelyi Tűzoltó Testület pedig fennállásának 35-ik évfordulóját. Ez alkalomból meghívja az orsz. választmányt, hogy közgyűlését Szombathelyen tartsa meg. A meghívást az orsz. választmány nagy örömmel elfogadja.

22. Kuhárszky László titkár az elnökség azon határozatát terjeszti elő, hogy a kommunista Marosi Lajost az elnökség gazdasági osztályában viselt szakképviselői állásától az orsz. választmány fossa meg.

Az országos választmány az elnökség határozatát magáévá teszi, s Marosi Lajost a szakképviselői állásától ezennel megfosztja.

23. Desits József szakképviselő csodálkozásának ad kifejezést, hogy az elnökség nem tesz előterjesztést Vass Jánosnak a volt Károlyi-kormány miniszterének az elnökségi tagok sorából való törlése — iránt.

segi tagok sorából zarassék ki, mert oly kormányának volt a tagja, mely az országot a vörös rémnnek kiszolgáltatta.

Élénk vita után az orsz. választmány elhatározza, hogy az indítvány felett napirendre tér, mert dr. Vass Jánosnak a destruktív elődézés viselkedése a kommun előtti időben történt.

24. Titkár az elnökség határozatát előterjeszti, mely szerint Csilizpata, Csiliznyárad, Ballony-Kulesod, Csilizradvány, Szap tűzoltótestületeknek tagdíját, mert idegen megszállás alatt vannak; Csanakhegy, Nagyécshegy, Tényőhegy és Borsodszemere tűzoltótestületeket pedig a tagok sorából törli.

Az országos választmány a törléseket tudomásul veszi.

Több tárgy nem lévén, ezzel az orsz. választmányi ülés véget ért.

K. m. f.

Gróf Széchenyi Viktor,
elnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Dr. Marinovich Imre.

Herbst Géza

70 3.
1920. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Budapesten, 1920. évi november hó 6-án a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség orsz. választmányi ülésén.

Elnök: Dr. Marinovich Imre alelnök.

Jegyzőkönyvvezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: A nagygyűlésen résztvevők.

1. Dr. Marinovich Imre üdvözli a megjelenteket, a határozatképességet megállapítja s az ülést megnyitja.

2. Elnök jelenti, hogy a mai orsz. választmányi ülésnek egyetlen tárgysorozata, a központi iroda tisztikarának megválasztása és az új alapszabály szerint megállapított 15 elnökségi állás betöltése.

Felkéri Papp Ferencet, mint a kandidáló bizottság elnökét, hogy a jelölést terjessze elő.

Papp Ferenc jelenti, hogy a kijelölő bizottság a következőket hozza javaslatba:

Főttitkárrá: Breuer Szilárdot, titkárokká: Kuhárszky Lászlót és Keresztes Jánost, pénztárossá: dr. Balogh Dezsőt, elnökségi tagokká: Barabás Istvánt Vasvár, Blasnek Hugót Budapest, Csepreghy Pált Ujpest, Dittrich Józsefet Budapest, Erdélyi Ernőt Győr, László Istvánt Budapest, Mlinkó Istvánt Eger, Nagy Sándort Budapest, Pap Ferencet Szeged, Rosta Gézát Csepel Iószergyár, Szilvay Kornélt Budapest, Thury Józsefet Miskolc, dr. Varsányi Emilt Budapest, Vass Lajos Rudolfot Cibakháza és Vida Pált Székesfehérvár.

Az orsz. választmány egyhangulag megválasztja a jelölteket.

3. Elnök a választás eredményének kihirdetése után a jegyzőkönyv hitelesítésére László István és Rosta Géza szakelőadókat kéri fel.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést be-rekeszti.

K. m. f.

Marinovich Imre,
elnök alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

László István.

Rosta Géza.

702.

1920. XI. 19. szám.

Jegyzőkönyv.

Felvettett Budapesten, 1920. évi november hó 6-án a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség XIX-ik nagygyűlésén.

Elnök: Vida Pál szakelőadó, majd dr. Marinovich Imre alelnök.

Jegyzőkönyv vezető: Kuhárszky László titkár.

Jelen voltak: József kir. herceg őfensége, dr. Török István miniszt. tanácsos a belügy-, Berti László alezredes a hadügy-, Koiss Géza miniszt. tanácsos a kereskedelmi-, dr. Kovács József gazdasági tanácsos a földművelésügyi minisztérium kiküldötte, Janicsak Andor a budapesti hivatásos tűzoltóság főparancsnoka, mint a székesfőváros tanácsának képviselője, dr. Marinovich Imre h. államtitkár, mint a Magyar Orsz. Tűzoltó Tisztek egyesületének képviselője, Nagy Sándor a Máv. főfelügyelője, mint a Máv. igazgatóságának képviselője, dr. Virosztek Győző és dr. Karikás József főorvosok, mint a budapesti mentő egyesület képviselői, számos törvényhatóság vezetője és kiküldötte, az ipari felügyelőség, a magyar mérnök- és építészegyesület, az orsz. gazdasági egyesület, az orsz. iparegyesület kiküldöttei, továbbá a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség elnöksége, azután a vármegyei szövetségek kiküldöttei és tűzrendészeti felügyelői (61 igazolt szavazattal) végül számos vendég és tűzoltó.

1. Vida Pál elnök jelenti, hogy gr. Széchenyi Viktor elnöknek a nemzetgyűlésben sürgős beszédet kell elmondania, ami miatt a mai nagygyűlésen nem elnökölhet, de dr. Óvári Ferenc alelnök sem helyettesítheti, mert a vasuti forgalom szünetelése miatt Veszprémből nem jöhetett el. Így az orsz. választmány felkérésére ő foglalja el a nagygyűlés elnöki székét.

2. Elnök jelenti, hogy négy tárcsa képviseltette magát, üdvözi a minisztériumok, hatóságok, egyletek kiküldötteit és a nagygyűlést megnyitja.

3. Elnök tekintettel arra, hogy úgy az elnökségnek, mint az orsz. választmánynak és a tisztikarnak mandátuma lejárt, s mert ma az új választások is megejtetnek, indítványozza, hogy a kandidáló bizottság tagjaiul: Papp Ferenc, Rosta Géza, László István, Vass Lajos Rudolf és dr. Balogh Dezső küldessenek ki.

A nagygyűlés az indítványhoz hozzájárul.

4. Elnök jelenti, hogy a nagygyűlésen meg fog jelenni védnökünk: József kir. herceg (éljenzés). Javasolja, hogy fogadására az elnök ur által proponált bizottság küldessék ki. A küldöttség tagjaiul: dr. Marinovich Imre államtitkárt, Herbst Géza alispánt és Markusovszky Imre főszerveztőt ajánlja.

A javaslatához a nagygyűlés hozzájárul.

5. Elnök a napirend előtt indítványozza, hogy az ország feldarabolása, területének megcsonkítása ellen tiltakozzék a nagygyűlés, s tiltakozásának a jegyzőkönyvben is, és felállással is, adjon kifejezést.

A nagygyűlés tiltakozását néma felállással dokumentálja.

6. Elnök jelenti, hogy a napirend pontjai változást szenvednek, míg Védnökünk megérkezik, s ezért felkéri Kuhárszky László titkárt, hogy az elmúlt félévi szóló jelentést ter-

egész terjedelmében megjelent, a nagygyűlés a jelentést felolvasottnak tekinti és tudomásul veszi.

8. Kuhárszky László titkár jelenti, hogy a múltban az évi jelentések és a zárószámadások egy füzetben kerültek mindig a nagygyűlés elé. A legutolsó ilyen füzet 1914. évben jelent meg. Azóta a világháború, a forradalmak miatt előállott elviselhetetlen drágaság és papirhiány következtében ezt a jelentéses füzetet kinyomatni nem lehetett. Egyébként az évi jelentések, valamint a zárószámadások is évről-évre a Tűzrendészeti Közlönyben megjelentek, így az elmúlt félévi zárószámadás is.

A számvizsgáló bizottság jelentése szerint, a szövetség pénztára, értékállománya és számadásai rendben találtattak.

Végül jelenti, hogy az orsz. választmány indítványozza a nagygyűlésnek, hogy a zárószámadásokat hagyja jóvá, s az elnökségnek és a felelős számadóknak a felmentvényt adja meg.

A nagygyűlés az indítványt magáévá teszi, s a felmentvényt megadja.

9. Erdély Ernő szakelőadó előterjeszti és részletesen tárgyalja a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség költségvetési előirányzatát az 1921. évre.

Rámutat a 102.092 K 98 f. deficitre, mely úgy állott elő, hogy a szövetségnek óriási terhekkel kell megbirkóznia, míg a 16.000 K államségélyen kívül bevételi forrása alig van a szövetségnek.

Végül a következő határozati javaslatot terjeszti a nagygyűlés elé:

I. Mondja ki a nagygyűlés, hogy az előterjesztett költségelőirányzatot elfogadja abban a reményben, hogy a fedezetet megtalálja az elnökség, hogy a tűzrendészet fokozatos kiépítése állami érdeket képez s így annak ország-szerte való reorganizálása, kiépítése állami feladat. Ennek alapján ugyancsak ezen feladat körébe esik a Tűzoltó Szövetség — mint a nagyrészt társadalmi alapon nyugvó tűzrendészet központi szervének — megfelelő anyagi támogatása. Erre tekintettel kimondja a nagygyűlés, hogy az Orsz. Tűzoltó Szövetség költségvetési hiányának fedezése érdekében a belügyi kormányhoz felir s annak vállalását kéri, amennyiben pedig ez ma pénzügyi szempontból nem valósítható meg, úgy arra kéri adjon ki kormányrendeletet, amely minden községet, melyben ötvennél több ház van, kötelez arra, hogy tűzoltóságát a Szövetségbe felvétesse s utána az 50 korona tagdíjat befizesse. Ennek a tagdíjnak a fele a vármegyei, másik fele az Orsz. Tűzoltó Szövetség költségeinek fedezésére szolgál. E felterjesztést annak hangsúlyozásával nyujtsa be, hogy ha a mutakozó költségvetési hiányt a kormány a javasolt módon nem fedeztetné, az Orsz. Tűzoltó Szövetség működését a megbénulás veszélye fenyegeti;

II. mondja ki a nagygyűlés, hogy a tűzrendészetnek reorganizálását, fejlesztését sürgős, elodázhatatlan feladatnak tartja. Ezért feliratban kéri a kormánytól, hogy a nemzetgazdasági szempontból is fontos feladatot vegye a kezébe s a két évtized óta vajudó tűzrendészeti törvényt mielőbb alkossa meg. A tűzrendészet költségeinek fedezésére a biztosító társaságok bevételeik 2—3%-át fizessék az állampénztárba addig is, míg a biztosítás államosíttatik, illetve e célból az 1900-ban benyújtott törvényjavaslatot a

védnök Offenségét, hogy az ország tűzrendészetének reorganizálására irányuló s nemzeti érdeket képviselni hivatott törekvésünket tegye magáévá s közismert nagy befolyásával kegyeskedjék azt támogatni.

A nagygyűlés a határozati javaslatot egész terjedelmében elfogadja.

10. Elnök bejelenti, hogy Pest vármegye alispánja, Agoraszto Tivadar, a nagygyűlésen megjelent, s a kir. herceget üdvözölni fogja.

Éljenzéssel tudomásul szolgál.

Tíz óra 15 perckor belép a terembe József kir. herceg, kit a nagygyűlés állva és élénk éljenzéssel fogad.

11. Vida Pál elnök az elhunyt első védnök, néhai József főhercegről, mint lelkes tűzoltóról kegyeletesen megemlékezve, meleg szavakkal üdvözli a Magy. Orsz. Tűzoltó Szövetség legfőbb védnökét, József kir. herceget, megokolja miért vezeti ő a mai nagygyűlést és felkéri a védnök ur Offenségét a Szövetség támogatására.

József kir. herceg válaszában elmondja, hogy már az édesatyja oltotta belé a tűzoltás iránti szeretetet és elismerést. Szívvel és lélekkel a tűzoltókkal érez, működésüket támogatni fogja.

A beszédet a nagygyűlés viharos éljenzéssel fogadta.

Agoraszto Tivadar Pest vármegye alispánja is melegen üdvözli a kir. herceget, ki a vármegye ősi székházának falai között megjelent. (Éljenzés.)

12. Dr. Török János miniszteri tanácsos a belügy-, Berti László alezredes a hadügy-, Koiss Géza miniszteri tanácsos a kereskedelmi-, dr. Kovács József gazdasági tanácsos a földmivelésügyi miniszter, Janicsék Andor Budapest székesfőváros tanácsa, dr. Marinovich Imre a Magyar Orsz. Tűzoltó Tisztek Orsz. Egyesülete és Nagy Sándor a Máv. igazgatósága nevében üdvözli a nagygyűlést. (A beszédek szemelvényét lásd lapunk más helyén.)

13. Elnök felkérésére Kuhárszky László titkár felolvassa a Szövetség elnökségének jelentését az 1911. évi május hó 16-tól 1920. évi november hó 6-ig teljesített működéséről.

A nagygyűlés élénk éljenzéssel veszi tudomásul a jelentést.

14. Zubek Lajos szolnoki tűzoltó szakasparancsnok indítványozza, hogy Horthy Miklós kormányzót a nagygyűlés táviratilag üdvözölje.

A nagygyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.

15. József főherceg zárószavai után nagy éljenzés közepette távozik.

16. Elnök felkéri az igazoló bizottságot tegye meg jelentését.

Mlinkó István az igazoló bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság 61 tagot igazolt, kéri annak tudomásul vételét.

Tudomásul szolgál.

17. Titkár felolvassa a kormányzóhoz intézendő táviratnak a szövegét, melyhez a nagygyűlés hozzájárul.

18. László István előterjeszti a Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség módosított alapszabályait. Az alapszabály módosított, illetve új pontjai, hogy:

a Szövetség tagjai közé besoroztatott mint közvetlen testület, a fővárosi hivatásos tűzoltóság;

hogy az egyik alelnök: a budapesti hivatásos tűzoltóság mindenkorai főparancsnoka;

hogy ügyvezetői elnöki állás állítottatott fel;

hogy a szakosztályi rendszer teljes eltörlésével visszaállítottatott az elnökségi előadói rendszer, még pedig úgy, hogy 15 előadói állás-

hivatásos tűzoltótisztikarból, tizenegy pedig a tűzrendészetben jártas férfiakból töltsék be.

Az elnökség e szakasznál javasolja, hogy határozatilag mondassék ki, miszerint a tizenegy előadói tisztségéből a mai választásnál 5 hely betöltetlenül hagyassék, s ezeket csak a megszállott területek felszabadulása után az ott lakó bajtársak sorából fogja betölteni.

A gazdasági szakosztály megszüntetése folytán visszaállítottatott a számvizsgáló bizottság 3 rendes és 2 póttaggal, továbbá az országos választmány, a megszüntetett szakosztályi tagok helyett 30 választott taggal egészítették ki.

Előadó kéri az így módosított alapszabályokat elfogadni.

A nagygyűlés az elnökség javaslatát elveti s elrendeli, hogy mind a 15 elnökségi előadói állás töltsék be; a módosított alapszabályokat egész terjedelmükben elfogadja, s azoknak mielőbbi felterjesztését jóváhagyás végett elrendeli.

19. Elnök jelenti, hogy az új alapszabályok elfogadtatván, az elnökök a számvizsgáló bizottság tagjai és a 30 választmányi tag megválasztására következik a sor. Felkéri a jelölő bizottság elnökét, hogy a bizottság indítványát terjessze elő.

Papp Ferenc, mint a jelölő bizottság elnöke jelenti, hogy a bizottság a következő jelöléseket hozza javaslatba:

elnök: gróf Széchenyi Viktor;

ügyvezető elnök: dr. Óvári Ferenc;

alelnökök: Janicsék Andor és dr. Marinovich Imre.

A nagygyűlés az indítványt frenetikus tapsal és éljenzéssel fogadja.

A választmány 30 választott tagjává megválasztatni indítványozza: Agoraszto Tivadar alispán Budapest, Árvay Géza Győr, gróf Batthyány Gyula Bicske, Bessenyei Károly Budapest, Bodó János Szeged, Brogly József Budapest, dr. Dobai Gyula Szeged, gróf Erdődy Tamás Vasvár, Herbst Géza Szombathely, Hevesi Zsigmond Szolnok, dr. Illosvay Bálint Budapest, Juhász Imre Monor, Kálmán Géza Budapest, Kónya Imre Kecskemét, Köhler István Budapest, Knorczer Lajos Nagykanizsa, Kiss István Törökszentmiklós, Mátrai Antal Budapest, Osváth Andor Esztergom, Opfermann Ferenc Ujpest, Pálya József Erzsébetfalva, Rösch Frigyes Sopron, Strompf Pál Csepel, Iószergyár, Schmidt Sándor Dorog, Szauder Ferenc Győr, Sztanek Ferenc Budapest, Szücs János Diósgyőr, vasgyár, Verebi Véghe István Vereb, Walser Ferenc Budapest és Víz Ferenc Pápa.

A számvizsgáló bizottság tagjaiul:

Élnök: dr. Poós Miklós. Rendes taggá: Major János (Győr) és Hanss György (Pécel). Póttagokká: Tarnay Béla (Rákoskeresztur) és Kovács Sándor (Budapest).

A nagygyűlés a jelölést elfogadja és a jelölteket egyhangulag megválasztja.

20. Vida Pál elnök jelenti, hogy a Szövetségnek van szabályszerűen megválasztott alelnöke, ki a nagygyűlést továbbvezetheti, ezért az ő missziója megszünt. Felkéri dr. Marinovich Imre alelnököt, hogy az elnöki széket foglalja el.

Dr. Marinovich Imre elfoglalja az elnöki széket, a beléje helyezett bizalmat megköszöni s indítványozza, hogy Vida Pálnak elnökléséért jegyzőkönyvi köszönetet mondjon a nagygyűlés.

A nagygyűlés az indítványt éljenzéssel fogadja.

21. Herbst Géza Vasvármegye alispánja és a vármegyei tűzoltó szövetség elnöke előterjeszti a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség által a tűz-

oltó intézménynek megszervezésére és fejlesztésére irányuló tervezetet (lásd lapunk idevonatkozó külön cikkét), s az alábbi határozati javaslatot terjeszti a nagygyűlés elé:

A Magyar Orsz. Tűzoltó Szövetség nagygyűlése az elnökség és az országos választmány javaslatára köszönettel és elismeréssel veszi tudomásul a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség által a tűzoltó intézménynek megszervezésére és fejlesztésére irányuló benyújtott tervezetet és kijelenti, hogy az indítványozó vármegyei szövetségnek abbéli törekvését a legnagyobb készséggel támogatja.

Elhatározza a nagygyűlés, hogy a benyújtott tervezetnek megfelelően az iskolán kívüli ifjúság testnevelésének a tűzoltóságok keretébe leendő bevonását s a testnevelési tanács irányelveinek mértékadó gyanánt való tekintetét pártolja.

Évégből megkeresi az Orsz. Szövetség a testnevelési tanácsot, hogy ezen feladat végrehajtása érdekében vele szorosabb kapcsolatba lépjen és felkéri a m. kir. belügyi kormányt, hogy Vasvármegye törvényhatósága által, tűzrendészeti szabályrendeletének a terv megvalósítása érdekében eszközölt s felterjesztett módosítását hagyja jóvá és a tűzoltói kötelezettséget a 16 éves korhatártól kezdődőleg rendelje el.

Zsilinszky Sándor százados a Vasvármegyei Katonai Parancsnokság testnevelési előadója előterjeszti azon irányelveket, amelyek a tűzoltó testületek keretében felállítandó ifjúsági testező egyesületek számára állítottak fel. A szervezésre vonatkozó szabályok az Orsz. Testnevelési Tanács által adattak ki. Rendszeres oktatási tervezetül ugyancsak a testnevelési tanács által kiadandó irányelvek fogadandók el.

A tűzoltóság számára rendszeresített szabályzat kibővítése a következőképpen lenne eszközlendő:

1. A gyakorlati szabályzat az ujonnan megjelölt gyalogsági szabályzatnak megfelelően dolgozandó át, bezárólag a zászlóaljig;

2. a lövészet oktatását oly mértékben, hogy az ifju tűzoltó mire 21 éves katona sorát eléri, a fegyverrel bánni tudjon, ismerje annak hatását, a célzási szabályokat és e célból legalább tíz lövést tegyen;

3. a műszaki oktatásban oly mértékben, hogy kiképezve legyen a műszaki szerszámok használatában, akadályok elrombolásában, esetleg építésében. Rossz karban lévő utak javítása, kisebb hidak építése és kijavítása. Főzőhelyek, latrinák és egyéb apró műszaki munkálatok elvégzése, u. m. kötések, esomók, árvíz elleni védekezés, gátépítés stb.;

4. rendőri szolgálatnál az elérendő cél, hogy az ifju tűzoltó szükség esetén, mint rendőr karhatalmi főokra alkalmazható legyen. Mint éjjeli őr a községben s a védőrségben fegyveresen tehessen szolgálatot, ugyancsak járőrszolgálatban, mint jelentésvívő;

5. mentőszolgálatban, az első segélynyújtás a gyakrabban előforduló baleseteknél, u. m. égés, vízbefulladás, esontörés, vérzés elállítás stb. Legközönségesebb betegségek, nemí, tüdőjárványok ismerete és azok elleni védekezés.

A nagygyűlés élénk vita után a határozati javaslatot elfogadja.

22. Kuhárszky László titkár előterjeszti az elnökség illetve az orsz. választmány ama javas-

A nagygyűlés az arckép megfestetéséhez örömet járul hozzá.

23. Titkár jelenti, hogy az orsz. választmány a Szövetség főnállásának 50 éves évfordulója alkalmából tartandó ünnepély programjának az összeállítását az új elnökségre bízta.

Tudomásul vétetett.

24. Herbst Géza jelenti, hogy a Vasvármegyei Tűzoltó Szövetség kötelékébe tartozó szombathelyi tűzoltóság 35 éves évfordulóját 1922. év folyamán fogja ülni, mely ünnepély fényének emelése céljából meghívta az orsz. választmányt, hogy közgyűlését a Szombathelyen tartandó jubileummal kösse össze.

Tudomásul szolgál.

25. Erdély Ernő indítványozza, hogy a nagygyűlésből kifolyólag tétessék felterjesztés a hadügyminiszterhez a katonák egységes kiképzése érdekében.

Dr. Kovács József gazdasági tanácsos, a földmivelésügyi minisztérium kiküldöttje javasolja, hogy felterjesztés tétessék a földmivelésügyi miniszterhez is, hogy a gazdasági akadémiákon, a földmivesiskolákban, továbbá az erdészeti szak- és főiskolákban a tűzrendészet a rendes tantárgyak sorába vétessék fel.

Mindkét indítványt elfogadja a nagygyűlés.

26. Dr. Török István bejelenti, hogy mindarra, amit ma itt hallott, személyesen fel fogja hívni a belügyminiszternek a figyelmét; anyagi támogatást ígér s a minisztériumban a tűzrendészeti szakosztály felállítását fogja kérni.

Élénk helyesléssel tudomásul vétetett.

27. Dr. Marinovich Imre államtitkár, a Szövetség alelnöke, a jegyzőkönyv hitelesítésére Herbst Gézát és Markusovszky Bélát kéri fel.

Több tárgy nem lévén, ezzel a gyűlés berekesztetett.

K. m. f.

Vida Pál,
elnök.

Dr. Marinovich Imre,
alelnök.

Kuhárszky László,
titkár.

Hitelesítjük:

Herbst Géza.

Markusovszky Béla.

* **A tömlőbeszerzés nehézségei.** Mióta a kérdést tollhegyre vettük, a következő újabb áreltolódások érvényesültek.

Egy métermázsza kenderkőc ára, mely 25 korona volt, ma 200 korona. Ha ebből a 40% tiszta kender (szakállkender) és 60% kócot különválasztjuk, és a kenderből fonalat sodrunk, az többé nem 240 korona, hanem 1800 koronába kerül. Egy kiló fonál pedig 21 korona. Ehhez képest az irányárak ma a következők:

20	26	32	40	45	50	52	belső átmérő
66	87	97	120	130	150		korona

méterenként.

Minthogy pedig az egységes nyomótömlő belső átmérője 50, ennél fogva egy méter ilyen tömlő legalább 150 korona. A minimális 60 méter tehát 9000 korona. És mit csináljon egy város 60 méter tömlővel? Ennél is nagyobb baj azonban, hogy legjelentékenyebb kendertermő vidékünket, Bácska déli részét elvesztettük. Az azelőtti évi 2200 vagon kendertermés 250 vagonra csökkent. És a tömlőkészítők nagyobb része

A nagygyűlésen elhangzott beszédek szemelvénye.

Védnökünk, József főherceg, mikor az országos választmány által, gróf Széchényi Viktor elnök javaslatára, kijelölt háromtagu fogadó küldöttség (Marinovich Imre államtitkár, Markuszovszky Béla főszerkesztő és Herbst Géza alispán) kíséretében megjelent nagygyűlésünkön, az elnöklő Vida Pál üdvözlő szavaira a következőkép válaszolt:

„Fogadják legbensőbb köszönetemet meleg üdvözlötükért. Szónokuk szavai élénk visszhangot keltenek lelkemben, amelybe édesatyám oltotta bele a tűzoltó intézmény szeretetét. Én tehát csak támogathatom az Önök törekvéseit s hiszem, hogy ez a humanus intézmény fel fog virágozni. Dolgozzunk vállvetve rajta!”

A dörgő éljenzéssel fogadott válasz elhangzása után elsőnek Agorasztó Tivadar Pest-Pilis-Solt és Kiskun vármegye vármegye alispánja mint házigazda üdvözölte a fenséges urat.

„A nagy nádor unokáját, a borostyán övezte hadvezért üdvözölöm én is Pestvármegye közönsége nevében, azzal a szeretettel, amelyet e megye minden lakosa érez Fenséged iránt és abból az alkalomból, mikor most elfoglalja ugyanazt a széket, amelyben József nádor és István nádor, mint e vármegye főispánjai, ültek egykoron. Isten hozta Fenségedet!”

Azután Török István miniszteri tanácsos kért szót, ezeket mondván:

„Fenséges királyi herceg! Tisztelt Nagygyűlés! A belügyi kormány képviselőjében e minisztérium üdvözlötét adom át, miniszterem legmelegebb rokonszenvének kíséretében. Hogy a tűzrendészet eddig el volt hanyagolva, annak a kormány maga is tudatában van. A jelen súlyos helyzet azonban nemcsak arra készíti, hogy ezentúl nagyobb figyelemmel kísérje e szövetség működését, hanem úgy a szervezés, mint a reformok terén a legmesszemenőbb támogatásban is kívánja azt részesíteni. Az a munka, amit a tűzoltóság az eddigi nehéz viszonyok között és a reánk szakadt romlás közepette is kifejtett, feltétlenül elismerésre méltó s a belügyi kormányzat reméli, hogy az intézmény talpraállításánál a támogatást nemcsak kilátásba helyezheti, hanem módjában lesz azt valóban is megadhatni.”

Utána Koyss Géza emelkedett szólásra, hogy a kereskedelemügyi miniszter üdvözlötét tolmácsolja. Majd ekképp folytatá:

Párhuzamot kívánok vonni az országos tűzoltó szövetség működése és minisztériumunk hasonló működése között. A tűzvédelem tulajdonképp balesetelhárítás, mert ha valahol tűz üt ki, az minden körülmények közt baleset, amelynek bekövetkeztét ha nem is tudjuk mindig megakadályozni, de legalább elhárítani mindenképp iparkodnunk kell. És a pusztító tüzek ez elhárítása vagyis a megelőző tűzrendészet reánk iparfelügyelőkre is tartozik. Mint magam is iparfelügyelő, alkalmam volt a tűz-

oltókkal együtt működni a megelőző tűzrendészet terén. És bár e feladat tulajdonon technikai, mely előrelátással, meggondolással és műszaki tudással jár, megállapíthatom, hogy az országos szövetség képviselői mindig a modern technikai tudás megszlátán állottak. Ha a gyáriparnak a tűz megelőzése és elhárítása céljából szüksége volt speciális berendezésekre, a tűzoltók részéről mindig teljesen szakszerű felvilágosításokat és utbaigazítást kapott. E tények mást nem eredményezhetnek, mint azt, hogy a kereskedelmi kormány továbbra is a legmelegebben karolja fel a tűzrendészetet, az iparfelügyelők pedig a tűzoltókkal karöltve fogják szolgálni ezután is a gyáripár biztonságát, melyet csak ily kooperatív, közös technikai megoldással lehetséges megteremteni és fenntartani. Még egyszer üdvözlö a nagygyűlést s az iparfelügyelők további támogatását kéri.

Most Berthy László alezredes szólott:

„Fenséges Ur! Tisztelt Nagygyűlés! A honvédelmi minisztérium üdvözlötét hozom. Majdnem mint bajtárs szólalok fel, mert a katona ugyanazzal a fegyelemmel dolgozik, mint a szervezett és fegyelmezett tűzoltóság. Tűzveszedelem esetén pedig közvetlenül együtt dolgozik a kettő. Mikor az őrszem a vészjelet leadja, akkor a katonaság is riasztva lesz, hogy a közvagyon mentésében résztvegyen. És a szintén közjóért működő tűzoltókban is, él a fegyelem mellett, a mentés közben tanusítandó önfeláldozás. A háboru is bizonyította, hogy a tűzoltó mind pontos és fegyelmezett katona is egyszersmind. Most amidőn a hazának még nagyobb szüksége van az önfeláldozó fegyelmezettségre, a kötelelességtudó emberekre, kívánatos, hogy ez a szép intézmény újra naggyá legyen és éléssze a hazaszeretet tüzét. Mert csak úgy tudunk ellenállni a bujkáló rémnek, ha összefogunk tűzoltók és katonák, és újra a mi trikolórnk fog lengeni a Kárpátok ormán. Ezért szerepel már is, minisztériumom intézkedésére, a testnevelés tárgyában a tűzoltás és tűzrendészet tanítása. A nagygyűlés munkájához sikert kívánok.”

Majd Kovács József gazdasági tanácsos akadémiai tanár a földmivclésügyi minisztérium képviselőjében tolmácsolta az üdvözlötét.

„A jövő Magyarország megteremtésénél és felépítésében azt lehet mondani, az egyetlen ut a mezőgazdasághoz való visszatérés, mely a termelésnek eddig is nélkülözhetlen ága volt, de ezt most fokozni, még jobban kihasználni kötelelességünk. E nagy munka során azonban tudjuk, hogy a sok elemi csapás között micsoda károkat okozhat különösen a tűz. A nemzeti vagyon megóvása szempontjából tehát, amikor minden szem buza, minden szál széna-szalmára szükségünk van és amikor ezek mindegyike aranyat ér: csak a legnagyobb elismerésünket fejezhetjük ki azért a hatályos, mert fegyelmezett és önfeláldozó munkáért mely a tűzoltó alakulatok által fejtetett ki. Kívánatos, hogy az a szellem szétvitessék minden kis faluba, hogy nemcsak nemzeti egvüttérzésben és gondolko-

zásban, hanem a nemzeti vagyon mentésében is összeforjunk. Ehhez a munkához kívánok szerencsét a nagygyűlésnek“.

Ezután Marinovich Imre adta át a Magyar Tűzoltó Tisztek Országos Egyesületének bajtársi szívből fakadó, szeretetteljes üdvözlését.

„Nagyok és sulyosak — ugymond — azok a feladatok, amelyek most a nagygyűlés határozatai által megoldandók lesznek. Mert a háboru folyamán igen sokat szenvedett a tűzoltó ügy. Testületeink bomladoznak, felszerelésünk elpusztult, tömlőink alig vannak s mindezt tetézi, hogy hazai iparunk pang és a rettenetes valutáris viszonyok mellett külföldről sem tudjuk pótolni a beszerzendőket. De mindezek dacára mégis van tűzoltóság, mert a magyar szívekben él a lelkesedés. Ez készíteti az országos szövetséget is arra, hogy új alapokon ismét felépítse azt a monumentális épületet, mely a tűzrendészetet hivatott szolgálni. Ugyanez érzelmek hevitették a tiszti egyesületet is, bár eltérő utakon haladt. Ámde a külön utakon való járás ideje elmúlt, most egy táborba kell tömörülnünk. S addig is, míg erre vonatkozó közgyűlési határozatunkról a kormánynak jelentésünket megteesszük, itt a nagygyűlés színe előtt már most kijelentem, hogy minden iparkodásunk arra fog irányulni, hogy ezentúl minden tűzoltói törekvés egységesen intéztessék. Tanácskozásunkra a jóságos Isten bőséges áldását kívánom!“

Utánna Janicsék Andor, budapesti főparancsnok állott fel szólásra, ezeket mondván:

„Királyi Fenség! Mélyen Tisztelt Nagygyűlés! Mint a főváros hatóságának és hivatásos tűzoltóságának képviselője, e tiszteből folyólag szívből üdvözlöm a nagygyűlést s kívánom, hogy a napirendre tűzött tárgysorozatot eredményesen tárgyalja le. Egyben üdvözlöm a vidékről megjelenteket is, óhajtván, hogy a mai nehéz viszonyok dacára jól érezzék magukat Budapesten“.

Végül Nagy Sándor, máv. felügyelő (volt fiemei parancsnok) a magyar államvasutak igazgatósága nevében adta le az üdvözlését, s azzal az ígérettel, hogy „a tűzrendészet terén a munkából ki fogjuk venni a magunk részét“, teljes sikert kívánt a mai munkássághoz.

Ezt követőleg Kuhárszky László titkár felolvasta az elnökségnek 1912—20. évekről szóló jelentését, aminek meghallgatása után József főhereceg, kit napi programja máshova szólított, e szavakkal bucsuzott el a nagygyűléstől:

„A mai ülésre azért jöttem el, hogy tájékozódjam az intézmény jelen állapotáról s ez alapon működhessem közre a szövetség alkotmányának felépítésében, mint üdvös működésének újra folyamatba tételén. Szívvel-lélekkel állok Önök közé, hogy együtt dolgozzunk s hinni akarom, hogy az uira nagy és erős Országos Tűzoltó

Imrének, aki első gyanánt Vasvármegye alispánjának adta meg a szót, hogy az elnökség megbízásából ismertesse azokat az intézkedéseket, amelyekkel e vármegye törvényhatósága az iskolán kívüli ifjúság nevelését is a tűzoltó testületek keretébe vonva, az intézmény fejlesztését kívánja előmozdítani.

A tárgysorozat kimerítése után, végül még egyszer dr. Török István, a belügyminisztérium képviselője kért szót, hogy a következőket mondja:

„Mielőtt a nagygyűlés életbevágó, fontos munkáját befejezné, kedves kötelességemnek tartom bejelenteni, hogy mindazokat az itt lezárt tapasztalatokat, mielőtt még azok írásba foglalt jelentések alakjában felérkezzenek a minisztériumba, a magam részéről a legmelegebben fogom figyelmébe ajánlani a miniszter ur ómagyméltóságának. Mert az a benyomásom, hogy ez ügyek valóban sürgős megoldást követelnek. Első sorban a szervezet tovább fejlesztése érdekében arra van szükség, hogy anyagiakban ne szenvedjen a tűzoltóság hiányt. Másodszor pedig kell, hogy a tűzrendészetet intéző osztálynak a minisztériumban szakemberek álljanak rendelkezésére, hogy ne napok és hetek múlva, hanem órák alatt lehessen intézkedni. Az ez irányban teendő intézkedés sem tűr halasztást többé. Kérem e jelentésemnek szíves tudomásul vételét“.

Régi keretben új szervezet.

Mialatt még itt a fővárosban a testnevelés ügye csupán az iskolák kötelékébe tartozó ifjúságra nézve nyert megoldást, ellenben az iskolán kívüli fiatalság továbbnevelésének mikéntje dolgában a MOVE védőszárnyai alatt alakított lövész- stb. egyesületek csupán a kísérletezés stádiumáig jutottak el, a periferián egyik törvényhatóság, név szerint Vasvármegye már zászlóaljakra tömöríti ezt a fiatalságot, amelynek — kontaktusban a testnevelési bizottsággal — nemcsak testi, hanem szellemi továbbneveléséről is kíván gondoskodni. Ehhez képest szabatos kereteken belül már meg is kezdte ez ifjúságnak, az országos testnevelési tanács által megállapított irányelvek szerint való kiképezését. Igaz ugyan, hogy Vasvármegye mindig előljárt a maga mintaszerű közigazgatásával. Az is igaz, hogy nem új szervezetet létesített, hanem csak meglévő, kész másikat használt fel. De hogy ezt, mint felhasználásra alkalmas felismerte s az ifjúság iskolán kívüli nevelését ennek a kész szervezetnek a feladatai körébe vonta be, az tisztán a vármegye vezetőségének érdeme ezuttal is.

Nagy elégtételünkre szolgálhat, hogy ez az alkalmas keret a rég fennálló tűzoltó intézmény szervezetében fedeztetett fel.

Vasvármegyében ez a szervezet három évtizedet meghaladó időn át működik, hivalkodás nélkül, de fáradhatatlanul mentve vagyont és életet. A háboru persze ezt a szervezetet is lezüllesztette. A törvényhatóság azonban felis-

kezzei megkezdte a kötelezett tüzoltóságok újra-
szervezését, mindenütt ott, ahol ezek teljesen
szétmállottak. S tette ezt annak a tisztánlátá-
sával, hogy a tüzoltóság képviseli faluhelyen
azt az egyetlen egyesületi tömörülést, mely a
falu népének bizalmát kiérdemelni, megnyerni
tudta. E bevált keretben ennél fogva nemcsak
a destruktív elleni küzdelem harcosai egyesít-
hetők, hanem a magyar irredentizmus lelkes
katonasága is megteremthető.

A törvényhatóság ehhez képest módosította
a vármegye tűzrendészeti szabályrendeletét is,
hogy annak alapján joga legyen az iskolából
kikerült serdülő ifjúságot ebbe a kész szerve-
zetbe besorozni. Közben gondoskodott a vár-
megyei tüzoltó szövetség adminisztrációs költ-
ségeinek, valamint a szervezést és ellenőrzést
végző tüzfelügyelői intézmény által igényelt
összegeknek a fedezetéről. E célra a tüzoltói
járulékot, mely házként 20 fillér volt s éven-
ként 15 ezer koronát hozott, 2 koronában álla-
pította meg és az így 150 ezer koronára emel-
kedő várható bevételt egészben rendelkezésére
bocsátotta a vármegyei szövetségnek.

Ezzel a 150 ezer koronával azonban több
milliót takarít meg a vármegye. Mert a vagyont-
védő tüzoltóságok keretébe, a már beleillesztett
mentőügynökön kívül, a belső rend fenntartása,
sőt a falu kulturális és társadalmi feladatai is
helyt találnak. A tüzoltó őrszoba, esetleg ki-
bővítve, arra is alkalmas, hogy benne a dalárok
összejöjjenek, olvasóköri alakulhassanak, az-
után ismeretterjesztő felolvasások és egyéb (pl.
műkedvelői) előadások legyenek tarthatók. A
tüzoltói gyakorlótér pedig sportolás céljaira is
használható, sőt lőtérrel kiegészítve, azt is le-
hetővé teszi, hogy itt a katonai kiképzés ele-
meiben is részesíthessék az a nemzeti erő, mely
a fegyveres karhatalmi szolgálatokon kívül, szük-
ség esetén, külellenséggel szemben is helyt állhat.

A tüzoltóságok fejlesztése és illetőleg ez
intézmény teljes kiépítése céljából — a meg-
szállott muraközi járáson kívül — megmaradt
többi járás 484 községében 36 ezer idősorozható
embert irtak össze. Ezt a részben már fegyvel-
mezett, részben pedig a fegyvelmezéshez még csak
szoktatandó tömeget — a már meglevő 32 tűz-
rendészeti kerületet véve alapul — előbb sza-
kaszokba, majd a szakaszokat 124 századba s
ezeket ismét 28 zászlóaljba egyesítve, az egész
megye használható emberanyagát egyetlen nagy
testületbe foglalják össze. Az országos testne-
velési tanács pedig járásonként 1—2 tisztet
bocsát a vármegye rendelkezésére, s a katonai
kiképzés elemeibe (gátépítés, kötések, csomók,
főzhelyek, latrinák felállítása, útjavítás, hidak
rögtönzése, akadályok lerombolása és löktetés
oly mértékben, hogy 10 lövést tegyen minden
ifjú puskából és így megismerje annak hatását)
ezek vezetik majd be a fiataliságot.

Hogy Sáros vármegye volt főjegyzője, néhai
Kys Géza ezt a szervezetet már 1891-ben
meg akarta s tüzoltói vonatkozásban meg is
csinálta a saját vármegyéjében, az mit sem von-
le a koncepció helyes voltából. Olyan szabásu
nagy gondolat ez, mely, különösen a Csonka-
Magyarországra kényszerített békével szemben,
megérdemli, hogy országszerte utánzásra talál-
jon és megvalósulást nyerjen. Mert a jóvátételi
bizottságok megtilthatják, mint ahogy ezt Német-
országban máris megtették, hogy a hiv. tüzoltók
nyilant az ágyuk mellett szolgálatra vezényel-
tessenek ki, — de sem megtiltani, annál kevésbé
megakadályozni nincs módjukban, hogy egy jóvá-
hagyott vármegyei tűzrendészeti szabályrendelet
alapján az iskolán kívüli ifjúság a tüzoltóságok
kötelekébe be ne soroztathassék.

KÜLÖNFÉLÉK.

Budapest, 1920 december 31-én.

— **Tartalom:** 1920 november 6. — Horthy
Miklós kivánsága. — A honvédelmi miniszter közö-
nete. — Hivatalos rész: A nagygyűléshez inté-
zett jelentés 1911—1920. — A november 5-iki elnökségi
ülés jegyzőkönyve. — A segélyző pénztár ülése ugyan-
csak november 5-én. — Az orsz. választmány közgyű-
léséről felvett jegyzőkönyv. — A nagygyűlést kivétel-
től tartott orsz. választmányi ülés. — A nagygyűlés jegyző-
könyve. — A nagygyűlésen elhangzott beszédek szem-
melvénye. — Régi keretben új szervezet. — A tömlő-
beszerzés nehézségei. — Különfélék. — Szer-
kesztői üzenetek. — Beszerzési források.

— **Védnökünk** az ujjaépítés sorrendjéről.
Mikor október 29-én gróf Széchenyi Viktor
elnök vezetése alatt, főszerkesztőnkől és a
titkárokól álló deputációval eléje járult, hogy
Öfenségét a novemberi nagygyűlésre meghívja,
a küldöttség tagjaival folytatott szívélyes be-
szélgetés során szóba került az egyenruha be-
szerzése körül mutatkozó az a nehézség is,
mely a nemzeti hadseregnél is oly súlyos gond-
ok okozója volt. A fenséges ur nyilatkozata
szerint „az egyenruhánál mégis csak fontosabb
az emberek kiképzése, begyakorlása s a fegyvel-
mezett együttes működés mikéntjére való ok-
tatás, valamint a képzett vezetők megritkult
sorainak a pótlása, hiánytalaná tétele. Mert
igaz ugyan, hogy az egyenruházott embereknek,
csapatoknak a fegyvelmezése könnyebb, de azért
egyenruha nélkül is megteremthető a fegyvel-
mezés, csak olyan valami kell hozzá, ami nem mindig
jár együtt a felvarrott disztinkcióval, hanem
amit készen kell hozni magával az oktatónak:
ez a tekintély!”

— **Elnökünk**, gróf Széchenyi Viktor novem-
ber 6-án, amikor oly sajnosan nélkülöznünk
kellett őt nagygyűlésünkön, a nemzetgyűlésben
mondott a földbirtokreform-javaslat mellett tet-
széssel fogadott beszédét. A Pesti Hirlap kará-
csenyi számában pedig ezt üzeni: Két dologra,
két súlyos hibára akarok rámutatni, mert min-
den jóakarattal dacára ezek akadályozzák meg
a konszolidációt. Az egyik az, édeskevesen
vannak, akik személyes érdekeiket s ambició-
jukat fölkétdenül alá tudnák rendelni a köz
nagy érdekeinek. A másik a fegyvelmezés hiá-
ny a az egész vonalon, kezdve egynémely vezető
politikuson, le a villanyoson tolongó s a szabály-
zatokat ignoráló, egyszerű kis emberig. Izenem
a magyaroknak, míg meg nem tanuljuk sze-
mélyes ambiciókat a haza nagy érdekeinek
alárendelni, s amíg önmagunkat meg nem
tudjuk fegyvelmezni, addig a konszolidáció
utján lényeges javulást ne várjunk“.

— **Dr. Ovári Ferenc**, ki 1896 óta, vagyis
teljes 24 éven keresztül állott Szövetségünk
élen alelnöki minőségében, ügyvezető elnöké
történt megválasztását, az igaz tiszteletnek és
ragaszkodásnak bármennyire megkülönböztetett
kifejezésre juttatása mellett történt is az, egye-
lőre nem fogadta el. „Megváltozhatlan elhatá-
rozásomat — írja az elnökséghez — nem má-
síthatom meg, mert erőm elfogytak, memoriám
meggyengült, munkabírásom alábbszállt s címet
viselni, de az állást becsülettel be nem tölteni:
erre nem vállalkozom.“

— **A budai várpalotában** két izben is volt
november havában tüzeset. Az egyik épp a
nagygyűlés idején, királyunk volt dolgozó-
szobájának Mária Terézia korabeli mennyezetét,
felülről lefelé lappangva terjedően átégette s a
falak disztítése, aranyozása is tönkre ment.
Csupán a esillárt és a butorzatot sikerült meg-
menteni a tüzoltóknak, akik egyébként a tűz
tovaterjedésének mindkét esetben gátat vetettek.

— **Bárdi István**, volt önkéntes tűzoltó bajtársunk, mint mérnök éveken át egyik kerületi tűzvizsgáló bizottság elnöke, — a fővárosi törvényhatóság közgyűlésén megejtett választás folytán most tanácsnoki minőségben élére került annak az ügyosztálynak, amelyhez a tűzoltóság ügyei is tartoznak. Ha valamikor, úgy most bizonyára megértő jóakarattal fog találkozni, legilletékesebb helyen, a budapesti tűzoltóságok minden jogos óhajta.

— **Mezőturi Önkéntes Tűzoltó Egyesület** parancsnoksága tudatja, hogy a román megszállás alatt, amikor a vörös hadsereg az oláh hadsereget városunkból kiverte, három bajtársunkat hű szolgálataik teljesítése közben az oláhok azon gyanu alatt, hogy a vörösökkel a toronyból összejátszottak, u. m. **Kádas Tamás**, **Buzi Gábor** és **Boldog Antal** elhurcolták, őket összekötözve gyalogosan egész Mezőberényig cipelték s utközben a legkiméletlenebb bánásmódban részesítették, agyba-főbe verték őket, majd szuronnal szurkálták és puskatussal ütlegelték, több ízben reájuk is löttek úgy, hogy **Kádas Tamás** három helyen sebesítették meg golyó által, szenvedéseiket bizonyítja, hogy testükön egy darab sem volt üresen az ütés eredte kék folttól s folyton kérték a megváltó golyót. Éjjelre kelve egy dísznőülba hányták őket, ahol a jó öreg **Boldog Antal** már nem bírván el a rettenetes emberkinzásokat, önkezeivel vetett véget életének, felakasztotta magát. Benne egy igazi tűzoltót vesztettünk el. A másik kettőt folytonos gunyolódások közepette teljesen kirabolták.

— **„Züg-büg a szél Késmárk felől.”** A szelek szárnyán jövő hír azonban most is szomorúan hangzik. A város legszebb monumentális épülete, az egykor Thököli hamvait őrző templom leégett, kupolája beszakadt s az oltár felét is maga alá temette.

— **A Bánáthól** is hasonló nagy tűz híre érkezett. Október 30-án délután 1/25 órakor kigyulladt a temesvári színház díszletraktára s bár maga a külső épület nem esett a tűz martalékaul, de az egész belső berendezés elégett. A 40 éves színház egyike volt azoknak a modern színházaknak, amelyeket hazánkban a híres **Feilner** és **Hellmer** cég épített s amelyek sorába tudvalevően a közeljövőben gazdát cserélő budapesti Vigszínház is tartozik.

— **Helyreigazítás.** Dr. **Szily József** ünnepi beszédének végpasszusából egy szó kimaradt. „Ameddig erőimtől és vagyonomtól telik”, helyesen ekkép hangzik: „ameddig erőimtől és lelki vagyonomtól telik”.

Szerkesztői üzenetek.

Több oldalról kifejezésre juttatott óhajtáshoz képest, a **Szily**-banketten, az Országos Szövetség nevében, főszerkesztőnk által mondott hivatalos felkösztöntől kellene közölnünk. A bevezető részt már nem igen tudjuk reprodukálni, de a gondolatmenet így is feltüntethető.

A beszéd kiinduló pontja **Einstein** berlini egyetemi tanár, korszakos teoriájának rövid ismertetése volt, amelyben szónok rámutatott annak tényére, hogy a tűzoltókra nézve még ez a tudományos világban nagy port felvert, legújabb elmélet sem meglepő. Mióta ugyanis az elektromossággal behatóan vagyunk kénytelenek foglalkozni, minden tűzoltó vagy legalább mindegyik tűzoltótiszt előtt ismeretes, hogy „akár az armaturát forgatjuk a nyugvó tekercsek körül, akár pedig az álló armatura körül mozgatjuk a tekercseket” az eredmény egy: mindkét esetben rezgő áram keletkezik, illetőleg munkavégzésre felhasználható energia termelődik. Mint ahogy tűzoltói téren is egyremegy, hogy az önkéntesség eszméjét tartjuk-e magasabbra s ennek szolgálatába állítjuk az erőket avagy pedig az eszme magasatos voltát kevésbé hangzóztatva a harc előkészítésére fektetjük a nagyobb súlyt. A lényeg mindig azon fordul meg, hogy milyen a vezetés és illetve, hogy az így vagy amúgy előállított energiát miként tudjuk felhasználni, hasznosítani a végcél érdekében.

És dr. **Szily József**ről megállapítható, hogy a rendelkezésére álló erőket mindig tudta hasznosítani. Képesítette őt erre lelki tulajdonságainak szerencsés összetétele.

Mint orvos elfogadta a fizikai világ jelenségeit valóságoknak; de azért az alacsony ösztönös tulajdonságokat soha sem engedte urrá lenni maga fölött.

Az esztétikai élmények terén is otthonos volt, erőit luxus-szokásokra nem fordította szét.

Értelemes a dal kultúrára korlátozván, a maga szellemi és a bennük való gyönyörködés mellett saját produktumát élvezni a művészetek produktumainak szépségét;

Fantáziája is volt. Hisz nemcsak maga lelkesedett, de másokat is tudott lelkesíteni, anélkül azonban, hogy a szárnyaló képzelet színdus képei miatt, kirugta volna maga alul a realitás kemény talaját.

Gondolatai is mindig voltak bőven. Nála azonban a gondolat — mint **Shakespeare** mondja — sohasem halványította betegg a tettet. Mert mindezek felül felül még egy magasb rendű lelki tulajdonsága is megvolt, t. i. az eszményi szeretet, mely arra képesít bennünket, hogy saját érdekeink háttérbe szorításával, a leghevesebb vágy teljesültéről is lemondani tudással, bele tudjunk merülni mások eszményi világába. Egymást megérteni csak ez uton lehet.

Ez eszményi szeretet megtestesülését üdvözlöm és ünneplem én most **Szily József**ben. Szelleme frissességét is ez tartotta fenn, annyira, hogy azzal a büszke, de jogosult kijelentéssel élhetett ma: „én nem vagyok fáradt vándor, lelkileg legalább nem érzem magamat elfáradtnak!”

Ha azonban hosszú negyven év után az idősb korral velejáró némi kiábrándultság, csalódottság az ő erős lelkét is mégis megkörnyékezzék, jusson néki eszébe a dal, amit jó egynehányszor együtt dudolgtánk, s amely ekkép hangzik:

„Ha megcsalódott a szived,
ha nincs „amit” szeress!”

(Azért mondom „amit”, mert „kit” szeretnie hál! Istennek még mindig van.)

„Ha bánatot feledni vágyasz,
vigaszt borban keress!”

Azért hát:

„Ragadd meg pajtás a pohárt,
siess, az óra fut!
Csak addig boldog a szivünk,
amíg szeretni . . .

(s mert a boldogság önmagunkról való megfélekedezés)

. . . amig feledni tud!
Szeress! Felejts! Igyál!
Az Isten éltesse!

A kiadóhivatal főnöke: **Kuhárszky László** titkár.

BESZERZÉSI FORRÁSOK.

KÖHLER ISTVÁN (ezelőtt **Geltner** és **Rausch** tulajdonosa)

Mátrai Antal és Társa r.t.